

BIDRAG
TILL
SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

s) ALLMÄNNA ARBETEN. 9.

STYRELSENS
FÖR
ALLMÄNNA VÄG- OCH VATTENBYGGNADER
UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE
FÖR ÅRET
1880.

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. S, Allmänna arbeten. – Stockholm : P.A. Norstedt & söner, 1873-1911.

Täckningsår: 1872-1910 = 1-39.

Den underdåniga berättelsen angående allmänna arbetens anläggning och underhåll avgavs av Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader för åren 1872-1883 samt av Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen för åren 1884-1910.

Efterföljare:

Allmänna väg- och vattenbyggnader / av Kungl. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. – Stockholm : Ivar Hæggström, 1913-1940. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: År 1911-1939.

BIDRAG
TILL
SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

s) ALLMÄNNA ARBETEN. 9.

STYRELSENS

FÖR

ALLMÄNNA VÄG- OCH VATTENBYGGNADER

UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

FÖR ÅRET

1880.

STOCKHOLM, 1881.
KONGL. BOKTRYCKERIET,
P. A. NORSTEDT & SÖNER.

Innehållsförteckning.

	Sid.
<i>Underdånig berättelse.</i>	
Statsbidrag beviljade för år 1880 till:	
A. Väg- och brobyggnader samt vattenkommunikationer	4.
B. Hamn- och brobyggnader samt vattenkommunikationer	6.
C. Sjösenkningar och andra vattenaftappningsföretag	6.
D. Jernvägsbyggnader	9.
E. Diverse arbeten	9.
Koncessionerade jernvägar år 1880	9.
Redogörelse för de under Styrelsens för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader direkta förvaltning under år 1880 ställda medel	10.
A. Inspektioner å vägarbeten	12.
Godkände vägarbeten	15.
B. I. Inspektioner å hamnarbeten	16.
II. d:o å brobyggnader	23.
Godkände hamn- och brobyggnader	25.
III. Inspektioner å kanaler och farleder	25.
IV. d:o å dockbyggnader och upphalningsbäddar	27.
C. Inspektioner å vattenaftappningsarbeten	28.
Godkände vattenaftappningsarbeten	35.
D. Inspektioner å jernvägar	36.

Bilagor.

I. Omlagda, förbättrade eller nyanlagda vägar, som från och med 1841 till och med 1880 åtnjutit statsunderstöd ..	51.
II. Beräknad medelkostnad för en meter omlagd eller nyanlagd väg under senast förflutna sex åren	52.
III. Vattenaftappningar, som från och med 1841 till och med 1880 åtnjutit statsunderstöd	53.
IV. Beräknad medelkostnad för en hektar förbättrad eller nyvunnen jord under senast förflutna sex åren	54.
V. Förteckning å de statsunderstöd, som åren 1841—1880 anvisats såsom dels anslag dels lån till under Styrelsens för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader kontroll stående arbeten	56.
VI. Enskilda jernvägar, som till 1880 års utgång erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik	60.
VII. Koncessionerade enskilda lokomotivbanor, dels under byggnad, dels ännu icke påbörjade vid 1880 års slut	64.
VIII. Jernvägar, som i följd af nyare jernvägsanläggningar upphört	65.
IX. Förteckning å enskilda lokomotivbanor, för hvilka, anlagda å egen mark, ej begärts koncession	65.
X. Öfersigt af koncessionerade och okoncessionerade jernbanor med hänsyn till spårvidd, längd och rullande materiel, samt de koncessionerade banorna tilldelade statsunderstöd	66.
XI. Öfersigt af Sveriges jernvägar vid 1880 års utgång	67.

Table des matières.

	Page.
<i>Rapport au Roi.</i>	
Subventions accordées en 1880 par l'Etat pour:	
A. Constructions et améliorations de routes	4.
B. Constructions de ports et de ponts et communications par eau	6.
C. Abaissemens de niveau et autres travaux de dessèchement	6.
D. Constructions de chemins de fer privés	9.
E. Travaux divers	9.
Chemins de fer, concédés en 1880	9.
Compte-rendu des deniers placés en 1880 sous la disposition directe de l'Administration des ponts et chaussées	10.
A. Inspections de travaux de route	12.
Travaux de route approuvés après inspection	15.
B. I. Inspections de constructions de ports	16.
II. Inspections de constructions de ponts	23.
Constructions de ports et de ponts approuvées après inspection	25.
III. Inspections de canaux et de voies navigables	35.
IV. Inspections de constructions de bassins de radoub et de cales sèches	27.
C. Inspections de travaux de dessèchement	28.
Travaux de dessèchement approuvés après inspection	35.
D. Inspections de voies ferrées	36.

Annexes.

I. Rectifications, améliorations et constructions de routes avec des subventions de l'Etat depuis 1841 jusqu'en 1880 inclusivement	51.
II. Coût moyen par mètre des routes construites ou réparées pendant les six dernières années	52.
III. Dessèchemens de toute nature exécutés avec des subventions de l'Etat depuis 1841 jusqu'en 1880 inclusivement	53.
IV. Coût moyen par hectare des terrains améliorés ou exondés pendant les six dernières années	54.
V. Récapitulation des totaux des allocations ainsi que des subventions de l'Etat sous forme de prêts accordés dans la période de 1841—1880 pour les travaux soumis au contrôle de l'Administration des ponts et chaussées	56.
VI. Lignes privées ouvertes au trafic après autorisation jusqu'en 1880 inclusivement	60.
VII. Lignes privées concédées, pour locomotives, tant en construction que non commencées à la fin de l'année 1880	64.
VIII. Lignes supprimées par suite de la construction de lignes plus récentes	65.
XI. Liste des lignes privées pour locomotive pour lesquelles il n'a pas été demandé de concession par le fait qu'elles ont été établies sur le terrain des propriétaires	65.
X. Relevé général des lignes ferrées concédées ou non par rapport à la largeur de voie, à la longueur et au matériel roulant et, pour ce qui concerne les lignes concédées, par rapport aux subventions de l'Etat	66.
XI. Aperçu général des lignes ferrées de la Suède à la fin de l'année 1880	67.

STORMÄGTIGSTE, ALLERNÅDIGSTE KONUNG!

Enligt erhållen nådig föreskrift får Styrelsen för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader härmed afgifva

UNDERDÅNIG BERÄTTELSE

om de allmänna arbeten, som varit föremål för Styrelsens verksamhet under år 1880.

Enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref af den 23 Maj 1879 hade den samma år församlade Riksdagen ställt följande belopp till Eders Kongl. Maj:ts nådiga förfogande för år 1880, nämligen för:

A. Väganläggningar och vägförbättringar.

1:o) För *anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar* ett anslagsbelopp af 200,000 kronor.

2:o) Till *anläggning af väg mellan Bredåker och Nedre Edefors i Öfver-Luleå socken af Norrbottens län* beviljade 1877 års Riksdag ett anslag utan återbetalningsskyldighet af 42,000 kronor. Sedan i afräkning derå anvisats för år 1878 12,000 kronor och för 1879 20,000 kronor, blef enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga proposition för 1880 anvisadt återstoden eller 10,000 kronor.

Vägens längd är 45,4 km (4,25 mil) och kostnaden är beräknad till 63,000 kronor.

3:o) Till *väganläggning mellan Lycksele och Stensele kyrkor i Vesterbottens län* beviljade 1876 års Riksdag ett anslag af 95,000 kronor under vilkor, att Eders Kongl. Maj:t skulle ega jemka anslagsbeloppet i den mån dagsverken och öfriga arbetskostnader kunde under tiden nedgå; varande af detta anslag anvisadt för år 1877 15,000 kronor, för år 1878 25,000 kronor, för år 1879 likaledes 25,000 kronor och bestämdes det för 1880 utgående anslagsbeloppet till 10,000 kronor eller tillsammans 75,000 kronor.

(Af det återstående beloppet 20,000 kronor äro för 1881 ytterligare anvisade 10,000 kronor, hvarjemte har af Styrelsen blifvit föreslagen en nedsättning i understödssumman af 2,840 kronor.)

Väglängden är 101,3 km (9,47 mil) och kostnaden, ursprungligen beräknad till 140,200 kronor, har af Styrelsen, med fästadt afseende på inträffade prisfall & dagsverken och materialier, blifvit nedsatt till 136,100 kronor.

4:o) Till *väganläggning från Sorsele kyrka till Strycksele by jemte sidoväg från Lycksele öfver Ulriksdal, Carlsgård och Husbondliden till Ruskträsk i Vesterbottens län* beviljade 1877 års Riksdag ett anslag

af 343,780 kronor samt anvisade deraf till utgående under år 1878 24,093 kronor 86 öre och till utgående under 1879 60,000 kronor; den under 1880 utgående anslagsandelen bestämdes till 25,000 kronor.

(För 1881 äro till detta företag ytterligare anvisade 35,000 kronor eller tillsammans redan anvisade anslagsbelopp 144,093 kronor 86 öre).

Hufvudvägens längd, med en beräknad kostnad af 429,680 kronor, är 188,9 km (17,67 mil); sidovägen, erfordrande ett belopp af 86,000 kronor, har en längd af 35 km (3,27 mil).

I afseende på förstnämnda för vägarbeten för år 1880 till Eders Kongl. Maj:ts nådiga disposition ställda summa 200,000 kronor har Eders Kongl. Maj:t tackts enligt nådiga breffven den 28 Februari, den 4 April, den 30 Maj, den 16 Juli och den 28 November 1879 i nåder besluta, att densamma skulle, med iakttagande af de utaf Riksdagen bestämda vilkor och föreskrifter, fördelas till utförande af nedan antecknade väganläggningar och vägförbättringar, nämligen i:

	Väglängd		Beräknad kostnad.		Statsbidrag.	
	i km.	i gamla mil.	(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
			Kr.	öre.	Kr.	öre.
Norrbottens län.						
Den del af väganläggningen mellan Abborrträsk i Norrbottens län och Jörns kyrkoby i Vesterbottens län, som sträcker sig från Svartliden till Abborrträsk	13,6	1,27	11,600	—	7,700	—
Utförande, i fortsättning af väganläggningen från Tarendö by förbi Korpilombolo by till häradsvägen mellan Pajala och Haparanda, af den del af detta vägbyggnadsarbete, som sträcker sig från Nuxjärvi by till rågången mellan nämnde socknar (n. b. Pajala och Korpilombolo)	9,5	0,89	11,350	—	7,500	—
Anläggning af väg mellan Svensbyn och allmänna landsvägen vid Rognäs i Piteå socken med bro öfver Rokaelven	1,7	0,16	5,400	—	2,000	—
Vesterbottens län.						
Väganläggning emellan Stensele kyrkoby och sjön Stor-Uman	4,9	0,37	5,650	—	3,700	—
Vesternorrlands län.						
Utförande af den del utaf väganläggningen mellan Nordanå by i Viksjö socken och Fjåls färjestad nära Indalselvans utlopp, hvilken, sträckande sig från bron öfver bäcken söder om Svenstorp, Viksjö socknemän åtagit sig anlägga	1,9	0,18	5,400	—	3,600	—
Transport	30,7	2,87	39,400	—	24,500	—

	Väglängd		Beräknad kostnad.		Statsbidrag.	
	i km.	i gamla mil.	—————		—————	
	(Longueur de route construite ou améliorée.)		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
			Kr.	öre.	Kr.	öre.
Transport	30,7	2,87	39,400	—	24,500	—
Den del af väganläggningen från Holms kyrka till Holmsjöändan, som ligger mellan byn Hellingen och Holmsjöändan	3,6	0,34	12,000	—	8,000	—
Kopparbergs län.						
Anläggning af väg inom Orsa socken mellan Holens och Skattunge byar samt mellan Orsa kyrkoby och Hansjön.....	10,1	0,95	29,250	—	19,500	—
Örebro län.						
Omläggning af väg mellan Ramshytte bruk och Lockhytte by i Kils socken	5,6	0,52	17,357	—	11,570	—
Den del af väganläggningen från Grythytteheds gästgivaregård och kyrkoby till vägen mellan Hjulsjö och Jernboås, som sträcker sig mellan Siksandshöjden och Hjulsjö sockengräns	7,1	0,66	20,500	—	14,000	—
<i>Anm.</i> Ändring i den nädigst gillade planen har, med stöd af nådiga brefvet den 16 Dec. 1847, blifvit af Styrelsen bifallen, hvarigenom anläggningskostnaden blifvit förminskad med 500 kronor och väglängden med 845 fot.						
Anläggning af väg från Stråbergsmynnen förbi Björtorp till Bregården i närheten af Karlskoga kyrka.....	7,8	0,73	15,000	—	5,000	—
Södermanlands län.						
Omläggning af vägen mellan staden Trosa och allmänna landsvägen förbi Stora Åby gästgivaregård	5,1	0,48	13,983	—	7,700	—
Vermlands län.						
Omläggning och förbättring af vägen mellan Öhna gästgivaregård och Väse kyrka	8,8	0,82	11,300	—	7,500	—
Omläggning af allmänna vägen mellan Ransby och Slättne gästgivaregårdar i Elfdals härads öfre tingslag.....	7,3	0,68	25,300	—	16,867	—
<i>Anm.</i> I samband med en den 13 Febr. 1880 nädigst medgifven ändring i planen, hvarigenom väglängden minskats från 25,610 fot till 24,510 fot och kostnaderna från 26,400 kronor till 25,300 kronor, hafva 733 kronor af det ursprungligen beviljade anslaget 17,600 kronor förklarats skola till statsverket återbäras.						
Elfsborgs län.						
Anläggning af ny väg mellan hemmanet Åttingsberg i Fergelanda socken och gränsen mot Göteborgs och Bohus län	8,1	0,76	27,060	—	18,000	—
Göteborgs och Bohus län.						
Väganläggning mellan Bråröds bro vid hemmanet Hogane i Krokstads socken och gränsen mot Elfsborgs län.....	4,8	0,45	14,700	—	9,800	—
Omläggning af de delar af vägen mellan Sunds färjeställe i Högås socken och hemmanet Hogstorp, som sträcka sig dels förbi Rotviks och Gunneröds						
Transport	99,0	9,26	225,850	—	142,437	—

	Väglängd		Beräknad kostnad.		Statsbidrag.	
	i km.	i gamla mil.	—————		—————	
	(Longueur de route construite ou améliorée.)		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
			Kr.	öre.	Kr.	öre.
Transport	99,0	9,26	225,850	—	142,437	—
vattnen, dels öfver hemmanet Bros egor förbi torpet Bräckene till den med K å den till planen hörande pl. II utmärkta punkt vid Kålsby	4,5	0,42	12,850	—	8,500	—
Östergötlands län.						
Anläggning af ny väg mellan Sillsta bro och Locknevi sockens gräns i Kalmar län.....	13,2	1,24	35,300	—	18,000	—
Jönköpings län.						
Utförande af återstoden utaf vägomläggningsarbetet mellan Bosebo och Vätthults kyrkor, eller vägdelen mellan Traneboliden öfver Bolbynäs och Tranebo egor till häradsvägen vid Mångarebo, äfvensom sänkning af Sarseliden.....	1,7	0,16	7,000	—	4,530	—
Omläggning af vägen mellan Nye och Korsberga kyrkor	7,3	0,68	23,800	—	13,200	—
Kronobergs län.						
Anläggning af ny väg från häradsvägen mellan Långasjö och Allgutsboda i närheten af Brunamåla till Emmaboda jernvägsstation samt för omläggning ej mindre af en del utaf nämnde häradsväg till undvikande af de s. k. Hallabergabackarne, än och af häradsvägen mellan Plaggebo gästgivaregård och Vissefjärda jernvägsstation till undvikande af den s. k. Djeknaliden och backarne vid Skälstängen	5,2	0,49	25,175	—	12,600	—
Summa	130,9	12,25	329,975	—	199,267	—

Summan af dessa anslag utgör 60 procent af det beräknade totala kostnadsbeloppet.

Längden af nya vägar, till hvilkas anläggning anslag för året blifvit beviljade, utgör, oberäknadt de tre förstnämnda vägarbetena, till hvilka under flere år utgående anslag beviljats, 90,6 km (8,49 mil) och den beräknade kostnaden 218,385 kronor, hvadan längdmetern kan anses kosta 2,41 kronor, och hafva kostnaderna för 40,3 km (3,76 mil) vägomläggningar beräknats till 111,590 kronor eller per längdmeter 2,77 kronor.

Samtliga ofvan upptagne arbeten hafva genom vederbörande vägbyggnadsdirektioners försorg blifvit dels fortfarande bedrifna, dels efter behörigen avslutade kontrakt påbörjade; och vägar Styrelsen i underdånighet hänvisa till den redogörelse för de pågående arbetena, som längre fram i denna berättelse förekommer.

B. Hamn- och brobyggnader samt vattenkommunikationer.

5:o) För understödjande af mindre hamn- och brobyggnader samt upprensning af åar och farleder har Riksdagen till Eders Kongl. Maj:ts förfogande för år 1880 ställt ett belopp af 20,000 kronor.

Denna summa har blifvit på följande sätt använd, nämligen:

Genom nådiga brefvet den 7 November 1879 blef till byggande af en landsvägsbro öfver Arboga å vid Kungsör i Vestmanlands län en summa af 15,000 kronor beviljad, deraf 160 kronor skulle utgå af enahanda för 1879 anvisade anslagsmedel och återstoden 14,840 kronor af 1880 års anslag. Dessutom har Eders Kongl. Maj:t den 5 Mars 1880 behagat tilldela en erforderlig ombyggnad och reparation af den genom vattenflöde förstörda bron öfver Ljusne elf inom Arbrå socken i Gefleborgs län en anslagssumma af 5,160 kronor.

6:o) Till understöd för byggandet af smärre båt-hamnar, afsedda för fiskarens behof vid de större fiskelägena i riket anvisade 1879 års Riksdag, liksom föregående, en särskild anslagssumma till belopp af 30,000 kronor och har Eders Kongl. Maj:t genom beslut under nedan anförda dagar täckts af dessa medel tilldela följande hamnbyggnader understöd utan återbetalningsskyldighet till högst $\frac{2}{3}$ af den beräknade kostnaden:

	Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Den 11 Juli 1879 till utvidgning och förbättring af den af naturen bildade hamnen vid Kiviks fiskeläge i Mellby socken af Kristianstads län ...	30,000	—	11,800	—
<i>Anm.</i> Hela det beviljade understödsbeloppet är 15,000 kronor, men hafva deraf 3,200 kronor utgått af 1879 års för enahanda ändamål afsedde medel.				
S. d. till skyddande af Nordersunds fiskeläges hamnplats i Mellby socken af Blekinge län	28,500	—	12,000	—
<i>Anm.</i> Af hela det beviljade anslaget 15,000 kronor blefvo 3,000 kronor anvisade för 1879.				
S. d. till anläggning af båthamn vid Nystrands fiskeläge i Rone socken af Gotlands län	2,912	50	1,900	—
Den 27 Januari 1880 till förbättring af hamnen vid Herta fiskeläge i Burs socken af Gotlands län ...	3,200	—	2,130	—
Den 23 Juli 1880 till förbättring af hamnen vid Skillinge fiskeläge i Hofby socken af Kristianstads län	16,500	—	2,170	—
<i>Anm.</i> Hela den beviljade anslagssumman är 11,000 kronor, deraf 8,830 kronor skola utgå af de för 1881 anvisade medel.				
Summa kronor	81,112	50	30,000	—

Kontrakter om förenämnde hamnbyggnaders påbörjande och fullbordande inom vissa för hvarje arbete fastställda tider äro å Eders Kongl. Maj:ts och Kronans vägnar af Styrelsen antagna.

7:o) Till fullbordande af hamnen vid Trelleborg, hvartill erforderliga kostnaden beräknats till 424,000 kronor, har af 1875 års Riksdag blifvit beviljad ett anslag utan återbetalningsskyldighet af 100,000 kronor att utgå med en femtedel under åren 1876—1880, och blef till utgående under 1880 anvisadt ett belopp af 20,000 kronor.

Kontrakt om arbetets utförande antogs den 5 Juli 1875, och genom Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 1 Oktober samma år har det samma äfven blifvit understödt med ett lånebelopp af 50,000 kronor från Handels- och Sjöfartsfonden.

8:o) Till utförande af en mindre hamnanläggning vid Skanör i enlighet med den 31 Maj 1878 gillad plan, beräknad till 75,000 kronor, beviljade Riksdagen år 1878 ett anslag utan återbetalningsskyldighet af 50,000 kronor, deraf för år 1879 skulle utgå 25,000 kronor och för 1880 ett lika belopp.

Kontrakt om utförandet enligt gillad plan antogs den 20 Januari 1879.

C. Sjösjänkingar och andra vattenaftappningsföretag.

9:o) Till Eders Kongl. Maj:ts nådiga disposition ställdes att utgå under år 1880 till understödjande medelst anslag utan återbetalningsskyldighet af sådane myrutdikningar och vattenaftappningar, som företredesvis afsåge att minska frostländigheten, 80,000 kronor.

För tillgodonjutande af bidrag från dessa medel bestämdes samma vilkor, som förut varit stadgade.

Eders Kongl. Maj:t har den 27 Januari 1880 i nåder bestämt, att ofvanstående summa 80,000 kronor skall fördelas till följande utdikningsarbeten, nämligen:

	Vattenbefriad areal		Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	i hektar. i qv.-ref.		—		—	
	(Étendue du sol asséché)		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	en hectares.	en qv.-ref.	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.
Norrbottnens län.						
Afdikning af vattenskadade marker vid Prestholms by i Råneå socken.....	105,07	1,191,30	11,400	—	3,300	—
Aftappning af Idträsket, tillhörande Öfvermordjerfs by i Neder-Kalix socken.....	175,59	1,992,00	13,600	—	4,000	—
Aftappning af träsket Kattisjärv, tillhörande Sanningslandets hemman i Öfver-Kalix socken.....	107,28	1,217,00	3,832	—	1,100	—
Utdikning af Stora och Lilla Granträsket under Storträskes kronhemman i Neder-Kalix socken.....	183,00	2,076,00	8,700	—	2,900	—
Aftappning af sjön Pempeljärvi vid byn af samma namn i Korpilombolo socken.....	203,90	2,313,10	7,551	25	2,500	—
Afdikning af vattenskadade marker till hemmanet Orrtjern i Råneå socken.....	51,66	586,00	2,340	—	780	—
Afdikning af Gälmyren, tillhörande Blåsmarks och Svensby byar i Piteå socken.....	146,15	1,658,00	3,000	—	1,000	—
Afdikning af Hemmyren, tillhörande Rönjärvs by i Öfver-Kalix socken.....	104,02	1,180,00	3,230	—	1,070	—
Afdikning af Isovuoma myr vid Junosuando by i Pajala socken.....	43,07	488,55	2,100	—	700	—
Sänkning af Notfjärden vid Bensby by i Neder-Luleå socken.....	33,43	379,30	1,500	—	500	—
Afdikning af sankta och frostförande mader vid Skrófvens by i Gellivare socken.....	8,62	97,80	800	—	260	—
Aftappning af sjön Tyckjärv vid hemmanen Tyckjärv och Valljärv i Öfver-Kalix socken.....	106,39	1,206,90	8,750	—	2,900	—
Vesterbottnens län.						
Afdikning af frostförande myrtrakter vid Hökmars by i Löfångers socken.....	270,79	3,071,90	12,000	—	4,000	—
Afdikning af frostförande myrtrakter, tillhörande Klappmarks, Krokfors och Krokbackes hemman i Säfvars socken.....	129,93	1,474,00	11,100	—	3,650	—
Afdikning af frostförande myrtrakter vid Gräsmyrs by i Nordmalings socken.....	260,18	2,951,60	12,300	—	4,100	—
Afdikning af frostförande myrtrakter vid Bäfverträsk och Tallträsk byar i Lycksele socken (n. b. endast afdikningen vid Bäfverträsk erhållit statsbidrag).....	14,10	160,00	2,307	35	770	—
Afdikning af vattensjuk moss-trakt under Risbäcks hemman i Umeå socken.....	26,45	300,00	2,700	—	900	—
Afdikning af frostförande myrtrakter vid Olofsfors by i Säfvars socken.....	57,14	648,20	5,100	—	1,700	—
Afdikning af frostförande myrtrakter, tillhörande Fällfors, Rödås, Bäcknäs, Antnäs, Sörfors, Östra och Vestra Sjulsmarks samt Brattfors byar i Bygdeå socken.....	343,78	3,900,00	12,500	—	4,150	—
Transport	2,370,55	26,891,65	124,810	60	40,280	—

	Vattenbefriad areal		Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	i hektar. i qv.-ref.		—		—	
	(Étendue du sol asséché)		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	en hectares.	en qv.-ref.	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.
Transport						
Afdikning af frostförande myrtrakter under Stöcksjö by i Umeå socken.....	424,54	4,816,00	21,153	78	7,000	—
Vesternorrlands län.						
Sänkning af Lillskirsjön å skogsmarken till Stornäsets och Björksjöns byar i Tåsjö socken.....	58,18	660,00	6,300	—	2,100	—
Jemtlands län.						
Afdikning af frostförande myrtrakter, tillhörande Fullsjö by i Borgvattnets kapellförsamling.....	72,90	827,00	5,403	—	1,800	—
Afdikning af frostförande myrtrakter, tillhörande Mo by i Alsens socken.....	93,00	1,055,00	5,700	—	1,900	—
Gefleborgs län.						
Afdikning af frostförande marker kring sjön Ryssan, tillhörande Axmars by i Hamrånge socken.....	119,95	1,360,75	5,500	—	1,830	—
Utdikning af Klösbomyren i Ljusdals socken.....	23,71	269,00	1,413	90	400	—
<i>Anm. Anslag till detta företag beviljades den 2 Oktober 1880, sedan det till motsvarande belopp anvisade anslaget till sänkning af Herrsjön vid Herrsjö by i Ytter-Lännäs socken af Vesternorrlands län blifvit, efterskedd afsägelse, indraget.</i>						
Kopparbergs län.						
Aftappning af Vargnäsmynnen vid Björbo by i Floda socken.....	197,46	2,240,00	3,300	—	1,100	—
Rätning af Lumshedsån och afdikning af kringliggande sankta myrtrakter, tillhörande Lumshedens by i Svärdsjö socken.....	96,96	1,100,00	8,100	—	2,700	—
Afdikning af frostförande myrar (Fernmyren, Göltegar och Putten) under Åkersbyn, Björks, Backa och Djups byar uti By socken.....	24,68	280,00	4,500	—	1,500	—
Afdikning af frostförande myrar (Nästmyren, Kringlutsmyren och Trosfallet m.m.), tillhörande Fors by i Malungs socken.....	35,26	400,00	4,200	—	1,400	—
Afdikning af frostförande marker (Murmästarbomyrarna), tillhörande Murmästarbo, Kraftsbo, Yttersåtra, Kyrkby, Tyskbo m. fl. byar och hemman i Stora Skedvi socken.....	46,90	532,04	3,960	—	1,320	—
Vermlands län.						
Afdikning af Bergerudsmossen vid Bergeruds gård i Holmedals socken.....	6,95	78,88	1,200	—	400	—
Upprensning af Karlandabäcken vid Bjerns by i Karlanda socken.....	11,55	131,00	2,028	—	670	—
Transport	3,582,59	40,641,32	197,569	28	64,400	—

	Vattenbefriad areal		Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	i hektar. i qv.-ref.		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	(Étendue du sol asséché)					
	en hectares.	en qv.-ref.)	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.
Transport	3,582,59	40,641,32	197,569	28	64,400	—
Upsala län.						
Afdikning af vattensjuka moss-trakter inom Beggeby, Åskarby, Vallskoga, Norr och Söder Sjukarby i Söderby, Tiersp och Tolfta socknar.....	877,10	9,950,81	19,885	—	5,600	—
Jönköpings län.						
Torrläggning af Dalta mosse i Vernamo, Tännö och Voxtorps socknar.....	169,04	1,917,60	10,500	—	3,500	—
Torrläggning af frostförande sankmarker, tillhörande Torsjö säteri, Höreda Norr- och Södergård samt Höreda pastorsboställe och klockarebol i Höreda socken.....	118,48	1,344,05	4,570	94	1,500	—
Reglering af Hvetlanda bäcken genom Hvetlanda kyrkoby.....	35,72	405,25	6,658	80	2,200	—
Gotlands län.						
Afdikning af Tenglings myr i Stånga och Etelhems socknar. Anm. Dessutom är af odlingsfonden beviljad lån med 12,600 kronor; hela den beräknade kostnaden är 23,042,10 kronor och arealen 314,14 hektar (3,563,72 qv.ref).	94,32	1,070,00	8,400	—	2,800	—
Summa	4,877,25	55,329,03	247,584	02	80,000	—

Den beräknade kostnaden för torrlagd mark uppgår till 50 kronor 76 öre för hektar eller 4 kronor 47 öre för kvadratref. Såsom statsbidrag har erhållits 16 kronor 31 öre per hektar eller 1 krona 44 öre per kvadratref. De såsom anslag beviljade bidragen utgöra för alla arbetena tillsammans 32 procent af den beräknade kostnadssumman.

10:o) Till befrämjande, medelst lån, af *utdikningar och aftappningar af sankmarker och sjöar till beredande af odlingsföretag* hade Riksdagen för 1880 ställt till Eders Kongl. Maj:ts nådiga förfogande ett belopp af 100,000 kronor, af hvilka, enligt förenämnda nådiga beslut den 27 Januari s. å., lån beviljats följande vattenaftappningsföretag, nämligen:

	Vattenbefriad areal		Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	i hektar. i qv.-ref.		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	(Étendue du sol asséché)					
	en hectares.	en qv.-ref.)	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.
Jönköpings län.						
Sänkning af Skinke- och Östraby-sjöarne i Bälaryds och Flisby socknar.....	192,90	2,188,30	8,164	47	4,000	—
Transport	192,90	2,188,30	8,164	47	4,000	—

	Vattenbefriad areal		Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	i hektar. i qv.-ref.		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	(Étendue du sol asséché)					
	en hectares.	en qv.-ref.)	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.
Transport	192,90	2,188,30	8,164	47	4,000	—
Kalmar län.						
Afdikning af vattenskadade marker, tillhörande Getnabo, Holma m. fl. byar i Torsås och Söderåkra socknar.....	299,65	3,399,36	50,000	—	25,000	—
Afdikning af Dykärret, tillhörande byarne Blässinge, Qvarnstad och Ranstad i Högby och Källa socknar på Öland.....	52,29	593,25	8,700	—	4,350	—
Sänkning af Ryttare- och Vassgölarne, tillhörande Alsjö, Lilla-verke, Besagöls och Anebo byar i Oskars socken.....	49,36	560,00	5,500	—	2,750	—
Kronobergs län.						
Sänkning af sjöarne Målen, Karl-sjön och Gransjön, tillhörande Mälensås säteri, Granhults, Tunnhults m. fl. hemman i Agunnaryds socken.....	146,86	1,666,00	37,400	—	18,000	—
Blekinge län.						
Afdikning af mader, tillhörande Bergs, Hillerstors m. fl. byar i Tvings, Fridlestads och Hjortsberga socknar.....	199,29	2,260,86	61,000	—	30,500	—
Gotlands län.						
Afdikning af Tenglings myr i Stånga och Etelhems socknar. Anm. Hela den beräknade kostnaden se ofvanstående tabell öfver myrutdikningsfondens fördelning.	219,82	2,493,72	19,642	10	12,600	—
Summa	1,160,17	13,161,49	190,406	57	97,200	—

Medelkostnaden för hvarje hektar nyvunnen mark har alltså uppgått till 163 kronor 13 öre, eller för hvarje kvadratref 14 kronor 46 öre och utgör den tilldelade lånesumman 51 procent af de beräknade kostnadernas belopp.

11:o) Till *sänkning af sjöarne Hjelmaren och Qvis-maren*, hvilket arbete enligt 1877 års Riksdags beslut bekommit ett lånebidrag af 2,000,000 kronor, har under år 1878 utgått 600,000 kronor samt under 1879 300,000 kronor, hvarjemte för år 1880 anvisades 300,000 kronor.

Arbetsplanen gillades den 2 Februari 1877 och kontrakt om utförandet antogs den 29 December samma år. Den jordareal, som antages skola genom företaget vinnas för odling, är omkring 14,810 hektar eller 168,000 kvadratref.

Det sammanlagda beloppet af de enligt ofvan återopade nådiga bref för 1880 beviljade anslag till

allmänna arbeten, anförda under rubrikerna A. B. och C., uppgår till 420,000 kronor och summan af lånen till 400,000 kronor.

Såväl villkoren för åtnjutande af statsbidrag till allmänna väg- och vattenbyggnadsarbeten, som sättet för deras kontrollerande enligt fastställda planer äro oförändradt stadfastade sådana de innefattas i Riksdagens underdåniga skrivelser den 23 Maj 1873, den 23 April 1874, den 5 Maj 1876, den 20 Maj 1878 och den 17 Maj 1879; dock är kontrollen öfver sänkningen af Hjelmaren och Qvismaren genom

nådigt beslut af den 24 Maj 1878 öfverlemnad till en af Eders Kongl. Maj:t särskildt förordnad ingenjör.

D. Jernvägsbyggnader.

Af det lån 10,000,000 kronor, som 1876 års Riksdag anvisat till understödjande af enskilda jernvägsanläggningar med 2,000,000 kronor under hvartdera af åren 1877—1881, har Eders Kongl. Maj:t genom nådiga brefvet den 24 November 1876 tilldelat nedanstående jernvägar försträckningar till följande belopp, nämligen:

	Väglängd.	Väglängd.	Spårvidd.		Fastställd kostnad.	Beviljad lån.	Förhållande i % mellan beräknad kostnad och beviljad lån.	Tilldelade lånebidrag 1877—1879.	Tilldelade lånebidrag 1880.
	km.	mil.	meter.	fot.					
Krylbo—Borlänge med bibana till Bisberg.....	64,1	6,00	1,435	4,83	4,193,000	2,500,000	59,62	1,000,000	1,000,000 *)
Varberg—Borås.....	84,4	7,90	»	»	4,426,000	2,600,000	58,74	600,000	1,000,000
Vislanda—Bolmen.....	51,3	4,80	1,067	3,59	1,612,000	785,000	48,70	785,000	—
Hultsfred—Jenny med bibana till sjön Yxnern och sidospår till Ankarsrums bruk.....	73,8	6,90	0,891	3,00	3,139,000	1,750,000	55,75	1,750,000	—
Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo.....	86,6	8,10	»	»	3,250,000	1,865,000	57,38	1,865,000	—
Visby—Hemse.....	56,7	5,30	»	»	1,330,000	500,000	37,59	500,000	—
Summa	416,9	39,00	—	—	17,950,000	10,000,000	55,71	6,500,000	2,000,000

*) Genom 1879 års Riksdagsbeslut afgjordes, att till Södra Dalarnes jernvägsaktiebolags jernväg mellan Krylbo och Borlänge skulle för 1879 utgå 1,000,000 kronor i st. f. de enligt kontrakt af den 22 Februari 1878 bestämda 500,000 kronor; och skulle derigenom lånesumman för 1881 nedsättas till 500,000 kronor.

Eders Kongl. Maj:t har den 20 Februari 1880 behagat i nåder bevilja koncession för utsträckning af jernvägen mellan *Vintjerns grufvor* och *Tallås* till *Jüdraås* i Gefleborgs län, utgörande en väglängd af 4,453 m. eller 15,000 fot.

Derjemte har den 28 Maj 1880 nådigt medgifvande tilldelats H. A. Milne och R. Gardner att å och vid sidan af landsvägen mellan *Göteborg* och *Mölnadal* i Fässbergs socken af Askims härad anlägga en 10 km. lång spårväg med en spårvidd af 1 meter (3,368 fot), och hafva ritningarna till denna anläggning blifvit enligt erhållen nådig föreskrift gillade af Styrelsen den 16 Oktober samma år.

Den under den sista dagen af år 1879 koncessionerade jernvägen från Banslätt å Vestra stambanan till Nynäs å Södertörn har icke blifvit vidare fullföljd.

Väg- och Vattenbyggnads-Styrelsens berättelse.

Följande jernvägar eller delar deraf hafva 1880 blifvit efter verkställd föreskrifven besigtning öppnade för allmän såväl person- som godstrafik, nämligen:

Uttersberg—Lienshyttans jernväg enligt medgifvande af den 2 Juli s. å.; väglängd 12,3 km. (1,2 mil).

Bandelen Strömsnäs-Säter å Södra Dalarnes jernväg den 30 Oktober 1880; väglängd 41 km. (3,9 mil).

E. Diverse arbeten.

Genom nådigt bref den 5 December 1879 anvisade Eders Kongl. Maj:t ett anslag af 2,000 kronor att utgå från Handels- och Sjöfartsfonden till uppmuddring af segelrännan genom Kodjupet till 12 fots djup vid lägsta vattenstånd, och har detta arbete blifvit under våren 1880 genom Styrelsens försorg verkställdt och afsynadt.

Likaså täcktes Eders Kongl. Maj:t den 23 Januari 1880 i nåder anbefalla Styrelsen att för Eders Kongl. Maj:ts Arméförvaltnings räkning verkställa en brobyggnad öfver Rönne å mellan Ljungby hed och militär-etablissementen å Herrevads klostergård, beräknad till 22,400 kronor, jemte en i samband dermed erforderlig reglering af Rönne å, beräknad till 4,600 kronor eller tillsammans 27,000 kronor, och hafva dessa arbeten blifvit under året genom Styrelsens försorg utförda och fullbordade för en summa af 26,007 kronor 91 öre.

Under år 1880 hafva blifvit fullbordade de genom nådiga brefvet den 22 Juni 1877 anbefalda upprensningsarbetena i segellederna vid Qvicksunds och Kungsörs broar, hvartill ett anslag af 33,060 kronor anvisades att s. å. utgå från Handels- och Sjöfartsfonden. Kostnaderna för de härvid utförda arbetena hafva i verkligheten uppgått till en summa af 31,239 kronor 2 öre eller med 1,820 kronor 98 öre understigit de beräknade.

Härförutom får Styrelsen i underdånighet anmäla, att de genom nådiga brefvet den 16 Januari 1880 till verkställande af reparationer å de tre broarne på vägen mellan Stockholm och Drottningholm anvisade medlen, 7,488 kronor, blifvit för det afsedda ändamålet använda.

De belopp, som genom ofvan åberopade nådiga beslut blifvit tilldelade allmänna arbeten att utgå under 1880, uppgå till följande sammanlagda summor, nämligen:

Anslag utan återbetalningsskyldighet kronor	456,488.
Lånebidrag	» 2,400,000.

För att i ett sammanhang lemna en öfversigt öfver de anslags- och lånebelopp, som blifvit under Styrelsens verksamhet från och med 1841 till och med 1880 tilldelade allmänna arbeten, meddelas i slutet af denna berättelse följande tabeller, nämligen:

N:o I angående landsvägsanläggningar inom de särskilda länen;

N:o II angående beräknade medelkostnaden för 1 meter väg under åren 1875—1880;

N:o III angående vattenaftappningsföretag m. m., länsvis upptagna;

N:o IV angående beräknad medelkostnad för en hektar förbättrad eller nyvunnen jord åren 1875—1880.

N:o V. Förteckning på alla de statsunderstöd, som under åren 1841—1880 blifvit anvisade, dels såsom anslag, dels såsom lån.

De under Styrelsens förvaltning ställda medel, som redovisats i Styrelsens till Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-Rätt aflemnade hufvudbok för år 1880, hafva utgjorts af:

a) *Anslag till aflöning och arvoden åt Styrelsens embets- och tjenstemän i hufvudstaden och landsorten:*

Behållning från år 1879	kronor 1,738: 07.
Af Riksdagen anvisadt anslag för år 1880	» 42,310: —
	<u>Summa kronor 44,048: 07.</u>

Jemlikt nådiga brefven af den 23 Maj 1879 och den 13 April 1880 har för år 1880

utbetalts	kronor 42,130: —
	<u>Behållning till år 1881 kronor 1,918: 07.</u>

b) *Anslag till inspektions- och undersökningskostnader samt expenser för allmänna arbeten:*

Behållning från år 1879	kronor 15,745: 63.
Af Riksdagen anvisadt anslag för år 1880	» 45,000: —
Ersättning från Statskontoret för tjenstebrefsförsändningar	» 344: 04.
Anmärkningsmedel	» 70: —
	<u>Summa kronor 61,159: 67.</u>

Häraf har år 1880 skett följande utbetalningar:

Inspektions- och undersökningskostnader	kronor	22,427: 04.
Expenser hos Styrelsen och i distriktet	»	4,631: 69.
Tjenstebrefsförsändningar	»	344: 04.
Böcker	»	600: —
Ved med omkostnader	»	228: 80.
Tekniskt biträde i Styrelsen	»	1,335: —
Inspektioner å jernvägar	»	<u>2,035: 45.</u> 31,602: 02.

Till vägundersökningar genom Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes försorg:

Norrbottens län	kronor	1,500: —
Vesterbottens d:o	»	2,000: —
Jemtlands d:o	»	2,500: —
Kopparbergs d:o	»	2,000: —
Stockholms d:o	»	500: —
Östergötlands d:o	»	1,000: —
Jönköpings d:o	»	1,500: —
Kalmar d:o	»	1,000: —
Elfsborgs d:o	»	2,000: —
Vermlands d:o	»	500: —
Göteborgs d:o	»	<u>1,500: —</u> 16,000: — 47,602: 02.

Återstår således behållning till år 1881 kronor 13,557: 65, hvaraf dock större delen utgöres af disponerade, men ej under 1880 utbetalte belopp.

c) *Till reparationer å Tranebergs, Nockeby och Drottningholms broar* har genom nådigt bref den 16 Januari 1880 anvisats

kronor 7,488: —

Den af arbetschefen Löjtnanten C. A. Klintberg afgifna redovisning har Styrelsen med skrifvelse af den 10 December 1880 till Statskontoret öfverlemnad.

d) *Afgäld för ett vid Gråda kanal anlagdt sågverk:*

Behållning från år 1879

kronor 583: 33.

Genom Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Kopparbergs län har för år 1880

levererats

» 50: —

Behållning till år 1880 kronor 633: 33.

e) *Anslaget till upprensningar vid Quicksund och Kungsör:*

Behållning från år 1879

kronor 3,060: —

Häraf har år 1880 till Distrikthefen Majoren G. Nerman utbetalts

» 1,239: 02,

hvaran en behållning af kronor 1,820: 98

uppkommit, hvilken den 17 Augusti 1880 till Statskontoret återlevererats.

f) *Anslag till reparation af vägen vid Fallklippan, mellan Sjöberga gästgifvaregård och staden Grenna i Jönköpings län:*

Behållning från år 1879

kronor 1,275: —

Transport kronor 1,275: —

	Transport kronor	1,275: —
Till Distriktchefen Majoren O. F. Zander har under år 1880 utbetalts	kronor	1,275: —
samt af honom blifvit återburna.....	»	125: 11,
hvad an arbetskostnaden endast uppgått till.....		1,149: 89.
	Behållningen utgör sålunda kronor	125: 11,
hvilken den 10 December 1880 blifvit till Statskontoret återlevererad.		
g) <i>Till uppuddringar af segelrännan genom Kodjupet nära Vaxholm</i> har genom nådigt		
bref af den 5 December 1879 anslagits	kronor	2,000: —
att utgå ur Handels- och Sjöfartsfonden.		
Uti Statskontoret har lyfts.....	kronor	1,978: 03.
Den af arbetschefen, Kaptenen vid Väg- och Vattenbyggnadscorpsen, Friherre		
J. Marcks von Würtemberg, lemnade redogörelse visar att sistnämnda summa		
jemnt åtgått, hvad an ej någon behållning uppstått.		
h) <i>Till undersökning angående sättet och kostnaden för iståndsättandet af broarne vid</i>		
<i>Strömsholms slott</i> har Öfverintendents-Embetet levererat.....	kronor	362: 30,
till hvilken summa den af Majoren Nerman gjorda undersökningen uppgått.		
i) <i>Wäddö kanal:</i>		
För kanalens räkning innestod vid 1880 års början	kronor	9,608: 32.
I kanalafgifter har år 1880 influtit	»	2,405: 04.
	Summa kronor	12,013: 36.
Häraf har till reparationer användts	»	1,023: 62.
	Behållning till år 1881 kronor	10,989: 74.

På Styrelsens räkning i Riksbanken innestodo således vid 1880 års slut följande behållningar, nämligen:

å anslaget till aflöning och arvoden åt Styrelsen	kronor	1,918: 07,
å anslaget till inspektions- och undersökningskostnader samt expenser.....	»	13,557: 65,
inbetald afgäld för sågverket vid Gråda kanal.....	»	633: 33. 16,109: 05,
samt för Wäddö kanal		10,989: 74.
	Summa behållning till år 1881 kronor	27,098: 79.

I enlighet med föreskrifterna i den för Styrelsen för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader under år 1841 utfärdade instruktion och särskilda nådiga beslut hafva under år 1880 dels fortgången af nya, till Styrelsens verksamhet hörande, arbeten, dels underhållet af äldre sådana blifvit af vederbörande tjänstemän besigtigade och kontrollerade, hvarvid resp. arbetsdirektioner och intressenter meddelats de erinringar och upplysningar, som af behovet påkallats. Ifrågavarande arbeten hafva utgjorts af:

A. Vägarbeten.

Norra distriktet.

Norrbottens län.

Väganläggningen mellan Matarengi och Turtula i Öfver-Torneå socken. (Väglängd 34,6 km. = 3 mil 8,376 fot.) De vid föregående inspektion framställda anmärkningarne mot brolandfastenas beskaffenhet visade sig nu fullt befogade, enär vid 1880 års islossning södra landfästet för bron öfver Io-bäcken ram-

lade, då det befans att detsamma bestod af ett yttre tunt skal af ordentliga och vackra block, men mellanrummet fylldt af kullersten. En bro öfver Sumpasenbäcken var uppförd af samma byggmästare och antagligen efter samma metod.

Något arbete å detta företag hade under året ej verkstälts.

Vägomläggningen mellan Koivukylä och Haapakylä i samma socken (delen Luppjo-Haapakylä). (Väglängd 12,4 km. = 1 mil 5,600 fot.) Något arbete har ej, till följd af ännu icke bilagda tvistigheter rörande upplåtelse af erforderlig mark till företaget, under året verkstälts.

Väganläggningen förbi forsar i Muonio elf mellan Taipalensuu och Vasikaniemi i Pajala socken. (Väglängd 6,4 km. = 21,420 fot.) Vägen var fullständigt bruten samt försedd med trummor, men fyllning och planering återstod på en del ställen. Som bevis på den nytta, väganläggningen medför för ortens befolkning, anför inspektionsförrättaren att nu utefter vägen 425,08 kg. (10 ct:r) transporteras för en kostnad af 1,50 kronor, då förut 85,02 kg. (2 ct:r) betingade ett pris af 3 kronor, och har således transportkostnaderna förbi forsarne nedsjunkit till en tiondedel af den förut varande.

Väganläggningen mellan Svensbyn och Roknäs med bro öfver Roka elf i Piteå socken. (Väglängd 1,7 km. = 5,600 fot.) Vägen var fullständigt terrasserad; nästan alla trummor voro nöjaktigt byggda; landfästena för bron öfver Roka elf måste fullständigt ombyggas, enär de voro uppmurade af mindre sten utan tillräcklig förbindning.

Väganläggningen mellan Abborrträsk och Jörn (delen Glommerträsk-Svartliden). (Väglängd 12,7 km. = 1 mil 6,700 fot.) Vägen var till hela sin längd terrasserad samt försedd med behöfligt antal trummor och broar. I allmänhet var körbanan utmärkt jemn och fast, men framställdes mot utförandet några anmärkningar, hvilka delgäfvos direktionen.

Norrbottens läns vägarbeten äro — med undantag af det sistnämnda, som besigtigats af Distriktadjutanten, Kaptenen A. F. O. Cederberg — inspekterade af Distriktchefen, Majoren R. Schough.

Vesterbottens län.

Fortsättningen af sist omnämnda väganläggningen i Norrbottens län, *delen länegränsen-Stensträsk-Åliden-Jörns by.* (Väglängd 33,7 km. = 3 mil 5,350 fot.) Terrasserings utefter hela vägsträckan var påbörjad samt de flesta trummor och broar byggda. Mellan Jörn och Vargträskbäcken voro dessutom å en längd af 16 km. (1,5 mil) de hufvudsakligaste efterarbetena såsom schaktningar och bankfyllningar samt vägbankens planering fullbordade, och voro arbetena i allmänhet oklanderligt utförda. Mot den del af vägen, som ännu ej blifvit slutplanerad, framställdes samma anmärkningar, som vid föregående inspektion, och anmodades direktionen att vidtaga åtgärder för bristernas afhjelpande.

Väganläggningen mellan Sorsele och Strycksele med sidoväg från Lycksele till Ruskträsk. (Väglängd 223,8 km. = 20 mil 33,840 fot.) De tre socknar, genom hvilka vägen sträcker sig, bearbeta hvar för sig sin andel af företaget, och har arbetet fortskridit så, att

vägen inom *Degerfors socken* var å en sträcka af 20,3 km. (1,9 mil) så till vida färdigt terrasserad, att endast putsningar återstodo, hvarjemte 2:ne broar öfver Krokträskbäcken voro utförde. För den enda större bro — öfver Åman —, som inom socknen skall utföras, var virke och jern inköpt, men arbetet ej påbörjadt;

inom *Lycksele socken*, på hvilken belöper 86,6 km. (8,1 mil) af hufvudvägen och hela sidovägen 32,1 km. (3,0 mil), voro bankläggningsarbetena påbörjade och nära fullbordade å en längd af 60,9 km. (5,7 mil) af hufvudvägen samt å bivägen på en sträcka af nära 21,4 km. (2,0 mil). Å den förstnämnda vägen voro 5 större broar uppförda, hvilka alla — med undantag af en — hafva landfästen och pelare af sten, och å sidovägen voro 3:ne betydligare broar äfven utförda, en med landfästen af sten, en på pålok och kistor samt en på timrade kistor;

inom *Sorsele socken* var bankläggningen i det närmaste fullständig å 40,6 km. (3,8 mil), hvarjemte virke och jern var anskaffadt till den enda här (öfver Gargån) förekommande större bro.

Vägomläggningen från Bastuträsk öfver Bjursele till Norsjö. (Väglängd 28,4 km. = 2 mil 23,700 fot.) Vid inspektionstillfället voro omkring 25,6 km. (2,4 mil) terrasserade, hvarjemte behöfliga trummor och broar voro uppförda å delen Bastuträsk-Rörvikberget. Arbetet bedrifves fortfarande utan att gifva anledning till anmärkning.

Väganläggningen mellan Lycksele och Stensele. (Väglängd 101,3 km. = 9 mil 17,100 fot.) Största delen af denna anläggning var terrasserad och återstodo endast några mindre broar och trummor att utföra.

Vägarbetena inom Vesterbottens län äro besigtigade af Kaptenen Cederberg.

Vesternorrlands län.

Vägomläggningen mellan Öfver-Lännäs och Sänga. (Väglängd 5,6 km. = 18,980 fot.) Hela den nya vägsträckan var vid inspektionen banklagd, samt bron öfver Björkån och öfrige vattenaflopp färdige. Äfven grusningen var påbörjad. Någon anledning till anmärkning förekom ej.

Arbetet inspekterades af Kaptenen Cederberg.

Gefleborgs län.

Iståndsättandet af Kårbölevägen inom Färila socken. (Väglängd 13,4 km. = 1 mil 9,250 fot.) I anseende till den ovanligt tidigt inträffade vintern kunde någon besigtning å detta arbete ej företagas.

Kopparbergs län.

Vägomläggningen mellan Holens och Skattungebyar samt väganläggningen mellan Orsa kyrkoby och Hansjön i Orsa socken. (Väglängd 10,1 km. = 34,105 fot.) Vägen var till största delen bruten, dikad och planerad utan att inspektionsförrättaren, Majoren Schough, fann någon anledning till anmärkning.

Mellersta distriktet.

Med undantag af de 3:ne arbeten, som finnas upptagna uti tabellen öfver godkända vägföretag, hafva inga inspektioner å vägom- eller väganläggningar inom mellersta distriktet under året verkstälts, enär de företag, som äro under arbete, hafva erhållit bi-

drag af 1880 års medel, och till följd deraf framskridit så ringa, att besigtningar derå ej ansetts för året vara erforderliga.

Östra distriktet.

Östergötlands län.

Väganläggningen från Sillsta bro förbi Hycklinge till Locknevi sockengräns (Väglängd 13,3 km. = 1 mil 8,720 fot.) var vid inspektionen, som verkställdes af Majoren Zander, under arbete utan att någon anmärkning mot utförandet förekom.

Jönköpings län.

Vägomläggningen mellan Bosebo och Våthult (delen Traneboliden öfver Bolbynäs och Tranebo egor till Mångarebo samt sänkning af Susareliden). (Väglängd 1,7 km. = 5,800 fot.) Arbetet var under utförande på anmärkningsfritt sätt.

Vägomläggningen mellan Nye och Korsberga kyrkor. Af den 7,2 km. (24,350 fot) långa omläggningen voro omkring 3,3 km. (11,000 fot) vid inspektionen på godkänt sätt under arbete.

Jönköpings läns vägarbeten äro besigtigade af Distriktadjutanten, Löjtnanten G. Hammarström.

Kalmar län.

Vägomläggningen från Dalhems kyrka till Gamleby köping. (Väglängd 4,7 km. = 15,800 fot.) Enär tiden för arbetets fullbordande tilländagick den 1 Oktober 1880 och detsamma vid besigtningen ej befans i det skick, att godkännande kunde förordas, har Eders Kongl. Maj:t, på intressenternas derom gjorda framställning, behagat i nåder medgifva ett års förlängning i arbetstiden.

Företaget inspekterades af Majoren Zander.

Vestra distriktet.

Vermlands län.

Väganläggningen från allmänna landsvägen mellan Öhna gästgivaregård och Väse kyrka till Väse jernvägsstation. (Väglängd 8,7 km. = 29,400 fot.) Arbetet bedrifves fortfarande ordentligt och syntes vid

inspektionen, som förrättades af Distriktchefen, Majoren E. Atterbom, nalkas sin fullbordan.

Elfsborgs län.

Vägomläggningen mellan Marbäck och Attorp å vägsträckan Ulricehamn-Dalstorps kyrka. (Väglängd 5,0 km. = 16,940 fot.) Vid inspektionen var detta företag i det närmaste fullbordadt i enlighet med nädigst gillad plan, och har under år 1881 af Styrelsen godkänts.

Omläggningen af Gesäters backar mellan Gesäters och Starlanda gästgifvaregårdar samt brobyggnaden öfver Örekilselven. (Väglängd 1,4 km. = 4,850 fot.) Vägomläggningen var ordentligt utförd, så att den samma kunde till godkännande förordas, men, enär något arbete ännu återstod å brobyggnaden, har företaget i sin helhet ej kunnat af Styrelsen godkännas.

Vägarbetena i Elfsborgs län äro besigtigade af Majoren Atterbom.

Göteborgs och Bohus län.

Vägomläggningen mellan Sunds färjställe i Högås socken och hemmanet Hogstorp i Skredviks socken.

Delen från Sunds färjställe till Åsen. (Väglängd 4,0 km. = 13,445 fot.) Med undantag af 2:ne kortare sträckor, som voro under arbete, var vägen färdigt terrasserad och försedd med trummor, hvarjemte första grusningen å en del var verkställd. Några mindre anmärkningar framställdes mot utförandet, hvilka delgäfvos arbetsdirektionen.

Delen från Åsen till Kålsby (Väglängd 4,4 km. = 14,950 fot.) var påbörjad medelst terrassering och bergsprängning.

Besigtningen verkställdes af Majoren Atterbom.

Södra distriktet.

Kronobergs län.

Väganläggningen mellan Brunamåla och Emmaboda jernvägsstation samt omläggningen af Hallaberga backar m. m. (Väglängd 5,3 km. = 17,803 fot.) Väganläggningen var i det närmaste färdigt terrasserad och omläggningarna voro äfvenledes till största delen

terrasserade. Någon anmärkning mot utförandet förekom ej vid inspektionen, som verkställdes af Distriktchefen, Majoren A. Remmer.

Hallands län.

Vägomläggningen från Halmstad öfver Breared till Hule (delen Skerkered-Breared-Hule). (Väglängd 3,8 km. = 12,760 fot.) Vid inspektionen observerades att arbetet fortgått så, att terrasseringarna i det närmaste voro fullbordade å den 1,9 km. (6,300 fot) långa sträckan af vestligaste vägdelen samt att hela den till samma vägdela erforderliga massan makadamiseringssten var slagen, men icke framforslad eller utbredd å nya körbanan. Den östligaste delen fram till Hule, jemte en dertill hörande brobyggnad, var ännu icke påbörjad. En mindre ändring i planen för vägen mellan Breared och Hule tillstyrktes af inspektionsförrättaren, Majoren Remmer.

Blekinge län.

Omläggningen af Trensums lid vid Trensums gästgifvaregård. (Väglängd 1,1 km. = 3,690 fot.) En stor del af arbetet var utfördt, och förekom ej skäl till anmärkning. Besigtningen verkställdes af Löjtnanten vid Väg- och Vattenbyggnadscorpsen A. Qvistgaard.

Följande med statsbidrag understödda vägarbeten hafva under år 1880 blifvit kontraktensligt fullbordade och godkände, nämligen:

	Väglängd.		Beräknad kostnad.		Statsbidrag.	
	(Longueur de route construite ou améliorée.)		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	km.	mil.	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Väganläggning mellan Råbäck och Gäddvik i Norrbottens län.....	25,3	2,37	24,030	—	8,000	—
Anläggning af väg mellan Junosuando och Vittangi byar i samma län.....	54,2	5,07	49,440	—	49,440	—
Väganläggning mellan Bredåker och Nedre Edefors i samma län.....	45,4	4,25	63,000	—	42,000	—
Anläggning af den del af väg från Tärnöd förbi Korpilombola by till häradsvägen mellan Pajala och Haparanda, som sträcker sig mellan sistnämnda häradsväg och Nurujärvi by i samma län.....	17,9	1,67	22,000	—	14,670	—
Transport	142,8	13,36	158,470	—	114,110	—

	Väglängd.		Beräknad kostnad.		Statsbidrag.	
	(Longueur de route construite ou améliorée.)		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	km.	mil.	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Transport	142,8	13,36	158,470	—	114,100	—
Väganläggning mellan Lycksele och Vilhelmina kyrkobyar i Vesterbottens län.....	97,0	9,08	160,095	—	106,700	—
Väganläggning mellan Norsjö och Malå kyrkobyar i samma län.....	50,9	4,76	75,300	—	50,000	—
Anläggning af den del af väg från Nordånå by i Viksjö socken till Fjåls färjställe i Hälsjö socken, som sträcker sig inom Viksjö och en del af Ljustorps socken i Västernorrlands län...	10,8	1,01	35,090	—	23,130	—
Väganläggning mellan Holms kyrka och Holmsjöandan i samma län.....	10,7	1,00	31,700	—	21,100	—
Vägomläggning mellan Mattmars kyrkoby och Mattmars station å Norra stambanan i Jemtlands län.....	1,8	0,17	11,335	—	3,770	—
Förbättring af den del af vägen mellan Gulleråsen i Boda kapellförsamling och Stennäset, som ligger mellan en å kartan utmärkt punkt a och Sörskog i Kopparbergs län.....	8,0	0,75	16,000	—	10,600	—
Omläggning af Dyfvinge backe i Ekeby socken af Upsala län.....	0,8	0,07	3,700	—	2,460	—
Anläggning af den del af väg mellan Grythyttedens kyrkoby och Hjulsjö sockengräns samt vidare till landsvägen mellan Hjulsjö och Jernboås byar, som sträcker sig från bron öfver sjön Södra Elgen vid Norsbro till Siksandshöjden, i Örebro län.....	2,9	0,27	11,760	—	7,740	—
Väganläggning från Dalåsen öfver Stråbergsmysen till Bodalsvägen i samma län.....	12,2	1,14	24,000	—	8,000	—
Förbättring å den del af vägen mellan Svarta kyrka och Björnlunda jernvägstation, som sträcker sig från Aspa gästgivarvärd till Axala by i Södermanlands län.....	4,3	0,40	17,200	—	11,400	—
Vägomläggning mellan Höggebo och Salvedals gästgivarvärdar i Östergötlands län.....	6,8	0,64	19,000	—	9,500	—
Förbättringar å den del af vägen från Norrholm till Bergs kanalstation, som ligger mellan Bonnorp och Berg, jemte ny väg mellan Fröstorps grindstuga och allmänna vägen till Vånga kyrka i samma län.....	7,9	0,74	28,638	—	19,075	—
Reparation af vägen vid Fallklippan mellan Grenna och Sjöberga i Jönköpings län.....	0,1	0,01	1,275	—	1,149	89
Omläggning af den del af vägen mellan Bosebo och Våthults kyrkor, som sträcker sig från Qvarnliden till häradsvägen nära Våthults kyrka i samma län.....	2,0	0,19	18,743	—	9,370	—
Omläggning af häradsvägen inom Långaryds socken mellan Landeryd och Höljeryd i samma län.....	2,5	0,23	5,400	—	3,600	—
Omläggning af den del af vägen mellan Fåsteredssund och Strängsered, som sträcker sig från Qvarnered till Strängsered i Elfsborgs län.....	10,6	0,99	11,110	—	7,400	—
Vägomläggning mellan Kilane och Ödeborg i samma län.....	9,8	0,92	36,618	38	24,000	—
Transport	381,9	35,73	665,434	38	433,104	89

	Väglängd.		Beräknad kostnad.		Statsbidrag.	
	(Longueur de route construite ou améliorée.)		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	km.	mil.	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Transport	381,9	35,73	665,434	38	433,104	89
Omläggning af den del af vägen mellan Skillingmarks kyrka och Norska gränsen vid Högsäter, som sträcker sig från Klefvened till nämnde gräns, i Vermlands län.....	5,3	0,50	22,736	—	15,100	—
Omläggning af den del af vägen från Halmstad öfver Breared till Hule, som ligger mellan Halmstad och Skerkered, i Hallands län.....	4,2	0,39	19,300	—	12,850	—
Omläggning af vägen mellan Emmaboda jernvägsstation och Grimmanmåla i Kronobergs län.....	2,2	0,21	8,300	—	5,500	—
Omläggning af Sönnarslöfsbackarne i närheten af Sönnarslöfs kyrka i Kristianstads län.....	1,4	0,13	10,500	—	7,000	—
Summa	395,0	36,96	726,270	38	473,554	89

Statsbidraget motsvarar 65 procent af den beräknade kostnaden.

B. Hamn- och brobyggnader samt vattenkommunikationer.

I. Hamnarbeten.

Norra distriktet.

1. Enköpings hamn.

(2,4 m. = 8 fot under Mälarens m. v. y.)^{*)}

(Se kanaler och farleder.)

Mellersta distriktet.

2. Vesterås hamn.

(3,0 m. = 10 fot under Mälarens l. v. y.)

Mot underhållet förekom ingen anmärkning.

3. Trosa hamn.

(1,8 m. = 6 fot under havets l. v. y.)

Den i 1879 års underdåniga berättelse omnämnda, skadade hamnarmen var nu iståndsatt, så att hamnen befans i fullgodt skick.

^{*)} De inom () upptagna, till ett visst vattenstånd hänfödda, siffror utmärka det största djup, som i hela hamnen eller någon af dess delar enligt plan skall förefinnas.

4. *Askersunds hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under Vetterns l. v. y.)

En mindre sättnings förefans i södra ändan af lastkajen, men syntes densamma ej kunna medföra någon fara för kajens bestånd. Anmärkning gjordes mot fogarne, hvilka erfordrade rensning från mossa och cementstrykning.

De sist omnämnda 3:ne hamnarne äro inspekterade af Majoren Nerman.

Östra distriktet.5. *Vadstena hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under Vetterns l. v. y.)

Vid inspektionen observerades att den östra hamnarmens täckskifte på omkring 134,0 m. (450 fots) längd måste tätas med skärf och cement i fogarne; att några sjöfarten besvärande stenar i inloppet måste borttagas, och att fogstrykningen af stenkajen i hörnet mot slottets vestra hörn måste repareras.

6. *Hästholmens hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under Vetterns l. v. y.)

Någon anmärkning mot underhållet förekom ej.

7. *Visingsborgs hamn.*

(1,8 m. = 6 fot under Vetterns l. v. y.)

Mot den mindre goda beskaffenheten af murfogarne i vattengången framställdes anmärkning af inspektionsförrättaren. Djupet i hamnen syntes fullt tillräckligt.

8. *Jönköpings hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under Vetterns l. v. y.)

Hamnen befans uti anmärkningsfritt skick. Under de senare åren hafva följande arbeten utförts, nämligen: uppförande af en 119,0 m. (400 fot) lång kaj på vestra stranden af Munksjön; reparation af såväl vestra som östra pirhufvudet, samt ombyggnad på 37,0 m. (125 fots) längd af vestra kanalkajen mellan jernvägsbron och dragbron, hvarjemte mudderverket blifvit totalt ombyggt och anordnad för ångkraft i st. f. hästkraft.

Väg- och Vattenbyggnads-Styrelsens berättelse.

9. *Linköpings hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under Stångåns l. v. y.)

Underhållet af såväl gamla hamnen vid Nyqvarn som de under de senare åren utförda arbetena mellan Nyqvarns sluss och stadens södra område vid Stångån gaf ej anledning till någon anmärkning.

10. *Grenna hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under Vetterns l. v. y.)

Vid verkställd pejling observerades att en uppgrundning bildat sig vid sydvestra hamnarmen.

11. *Hjo hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under Vetterns l. v. y.)

På flera ställen uti hamnen observerades uppgrundningar, hvilket nödvändiggör större muddringar, för så vidt kanalbåtar af vanligt djup skola kunna besöka hamnen. Den af isen skadade vågbrytaren hade reparerats.

12. *Gamleby hamn jemte farleden å Gamlebyviken och genom Stegeholms kanal.*

(4,2 m. = 14 fot under hafvets m. v. y.)

Någon anledning till anmärkning förekom ej vid inspektionen.

13. *Vesterviks hamn.*

(Vid södra kajen 3,5 m. = 11,7 fot och vid Ölandskajen 2,1 m. = 7 fot under hafvets m. v. y.)

De arbeten, hvartill Eders Kongl. Maj:t den 6 September 1878 i nåder täckts bevilja ett låneunderstöd från Handels- och Sjöfartsfonden af 50,000 kronor, voro vid inspektionen utförda enligt gillad plan och meddelade besigtningförrättaren derom intyg, hvilket dock icke till Styrelsen inkommit, hvadan arbetet ännu ej är godkänt.

14. *Oskarshamns hamn.*

(2,8—5,5 m. = 8—16 fot under hafvets l. v. y.)

Arbetet för uppförande af nya stenkajer uti hamnen pågick, och framställdes mot utförandet ingen anmärkning.

15. *Kalmar hamn.*

(4,2 m. = 14 fot under hafvets m. v. y.)

Mot underhållet förekom ej anledning till anmärkning.

16. *Sandvikens hamn.*

(2,1 m. = 7 fot under havets m. v. y.)

Muddring pågick vid inspektionen framför brygg-hufvudet för borttagande af en derstädes bildad uppgrundning, och förekom i öfrigt ingen anmärkning.

17. *Borgholms hamn.*

(4,2 m. = 14 fot under havets m. v. y.)

Vid verkställda pejlingar visade sig att vattendjupet i hamnen varierade mellan 5,3 och 2,2 m. (17,7—7,5 fot) och på ett ställe befans djupet vara endast 0,9 m. (3 fot).

18. *Röhälla hamn.*

(1,2 m. = 4 fot under havets m. v. y.)

Djupet i hamnen var i allmänhet tillräckligt, men observerades dock en uppgrundning, som endast tillåter båtar af 0,9 m. (3 fots) djup att passera.

19. *Färjestadens hamn.*

(1,8 m. = 6 fot under havets m. v. y.)

Under senare åren har hamnen uppmuddrats, så att djupet nu öfver allt är fullt tillräckligt. Dessutom har en ny pålbrygga af 27,3 m. (92 fots) längd uppförts.

20. *Mörbylånga hamn.*

(1,8 m. = 6 fot under havets m. v. y.)

Då hamnen är mycket besvärad af fortgående uppländningar, har muddring årligen pågått för att hålla fullt djup. Härförutom arbetades vid inspektionen på utvidgning af pirhufvudet.

21. *Mariestads hamn.*

(2,4 m. = 8 fot under Venerns l. v. y.)

Mot underhållet förekom ingen anmärkning och befans djupet fullt tillräckligt.

22. *Lidköpings hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under Venerns l. v. y.)

Inspektionsförrättaren framstälde, uti till hamndirektionen aflåten skrifvelse, anmärkningar dels emot djupet i hamnen, som på några ställen ej var tillräckligt, dels ock emot hamnarmarnes täckskift, hvilka voro i behof af afjemning och fogstrykning för undvikande af större skador vid inträffande högvatten.

De under Nr:ris 5—22 upptagna hamnar äro inspekterade af Majoren Zander.

Vestra distriktet.23. *Kristinehamns hamn.*

(2,7 m. = 9 fot under Venerns l. v. y.)

Hamnen med dertill hörande anläggningar befans uti fullgodt skick och djupet var fortfarande 0,3 à 0,6 m. (1 à 2 fot) större än det föreskrifna. Endast vanliga underhållsarbeten hade vidtagits.

24. *Karlstads hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under Venerns l. v. y.)

Hamnanläggningen befans i allmänhet uti ordentligt skick och hade nödiga underhållsarbeten fullgjorts.

25. *Åmåls hamn.*

(2,7 m. = 9 fot under Venerns l. v. y.)

Mot underhållet framställdes äfven vid 1880 års inspektion åtskilliga anmärkningar, hvilka delgäfvos hamndirektionen för rättelses vinnande.

26. *Venersborgs vågbrytare.*

Några mindre reparationer hade vidtagits, men i öfrigt befans vågbrytaren i ungefär samma skick som omnämndes i Styrelsens underdåniga berättelse rörande 1879 års besigtningar.

27. *Göteborgs hamn- och elfarbeten.*

(5,0 m. = 17 fot under havets m. v. y.)

Hamnen med tillhörande inrättningar var fortfarande väl underhållen. Muddring hade verkstälts i stora hamnbassinen till 5,0—5,3 m. (17 à 18 fots) djup och utefter Tingstadsvassen till 2,1—3,6 m. (7 à 12 fots) djup. I öfrigt voro vanliga underhållsarbeten vidtagna och 5 st. duc d'alber i Göta elf nybyggda.

De under Nr:ris 23—27 upptagna arbeten äro inspekterade af Majoren Atterbom.

28. *Uddevalla hamn.*

(4,5 m. = 15 fot under havets m. v. y.)

Djupet i hamnen var vid inspektionen fullt tillräckligt.

1880 års arbeten hafva hufvudsakligen bestått uti:

Ombyggnad af 2:ne st. lastbryggor och delvis reparerande af 3 st. sådana.

Uppsättning af ett nytt sjömärke af jern å grundet vid Svensons holme.

Uppförande af en ny lyftkran af jern på hamnens norra sida.

Dessutom pågick muddring i hamnen för att öka djupet till 5,0 m. (17 fot).

29. Strömstads hamn.

(3,3 m. = 11 fot under havets m. v. y.)

Mot hamnens djup förefans ingen anledning till anmärkning. Under år 1880 har bron öfver Strömsån ombygts tillika med de båda stenpelarne, hvar på densamma hvilar. Den nya bron är försedd med vindbrygga för båtars genomsläppande, och har densamma erhållit något större dimensioner än den gamla.

De under N:ris 28 och 29 upptagna hamnar äro inspekterade af Distriktadjutanten Kaptenen Ph. Oterdahl.

Södra distriktet.

30. Kongsbacka hamn.

(1,8 å 2,1 m. = 6 å 7 fot under havets m. v. y.)

Reparation af södra jetéens öfverbyggnad har fullbordats med undantag af sträckan närmast pirhufvudet.

Efter 1879 års inspektion har muddring verkstälts för omkring 7,500 kronor.

31. Varbergs hamn.

(2,7 m. = 9 fot under havets m. v. y.)

Muddring i inloppet har gjorts till 4,8 m. (16 fots) djup.

Anläggning af en 60 m. (200 fot) lång lastkaj af trä längs vestra sidan var påbörjad.

Ingen anmärkning är framställd mot underhållet.

32. Träslöfs hamn.

(1,5 m. = 5 fot under havets m. v. y.)

På tvänne ställen uppkomna rubbningar å stenjetéerna hafva undergått reparation.

33. Glommens hamn.

(Längst in i hamnen 1,2—1,5 m. = 4 å 5 fot under havets m. v. y.)
(I främre delen » 2,4—3,0 m. = 8 å 10 fot » » »)

Denna hamnanläggning är under år 1880 fullbordad, afsynad och godkänd. Arbetet är på ett förtjenstfullt sätt utfördt.

34. Falkenbergs hamn.

(3,0 m. = 10 fot under havets m. v. y.)

Muddring med ångkraft har under 1880 års sommar pågått hufvudsakligen å banken utanför inloppet i den af jetéerna begränsade rännan.

Staden har för ett verksamt bedrivande af muddringsarbeten inköpt ett nytt ångmudderverk för en summa af nära 49,000 kronor.

Några anmärkningar mot underhållet förekommo ej.

35. Busörens hamn.

Styrelsen har af vederbörande distriktechef infordrat utredning af hamnens tillstånd; men i följd af äfven under 1880 mellankomna hinder har denna ej ännu kunnat åstadkommas.

36. Halmstads hamn.

(3,0 m. = 10 fot under havets m. v. y.)

Jetéer, kajer, dragvägar, fyr, lyftkran, mudderverk och öfriga inrättningar befunnos i fullgodt skick.

Reglering af strandlinien och en strandskoning af sten med kullrigt krön har fullbordats.

Muddring har under året, likasom under föregående år, fortfarande bedrivits.

37. Engelholms hamn.

(2,4 m. = 8 fot under havets m. v. y.)

Ingen anmärkning mot underhållet har framstälts.

Några muddringsarbeten hafva ej förekommit, men mudderverk och prämar hafva undergått en grundlig reparation.

38. Mölle hamn (under byggnad).

(2,1 m. = 7 fot under havets m. v. y.)

Den nya vågbrytaren samt bälverket voro komplett färdiga; men hamnbassinens fördjupning me-

delst muddring har genom bottenens stenbundna beskaffenhet mött stora svårigheter, så att arbetstiden, som kontraktsevenligt var bestämd till den 1 September 1880, blifvit genom Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 23 Juli s. å. förlängd till 1881 års slut.

39. *Lerbergets hamn.*

(1,5 m. = 5 fot under hafvets m. v. y.)

Denna hamnbyggnad är under 1880 i enlighet med gillad plan fullbordad, afsynad samt den 3 Januari 1881 af Styrelsen godkänd.

40. *Vikens hamn.*

(1,8 m. = 6 fot under hafvets m. v. y.)

Jetéerna och bålverket befunnos i fullgodt skick; men genom ihållande stormar hade uppgrundning skett, så att djupet på sina ställen ej var mer än 1,6 m. (5,5 fot).

41. *Helsingborgs hamn.*

(Gamla bassinen 4,8 m. = 16 fot under hafvets m. v. y.)

(Nya " 3,6 m. = 12 " " " ")

Inseglingrännan var fördjupad till 5,6 m. (19 fot). Muddringar hafva under året pågått med det nya ångmudderverket, och 2 nya pråmar samt en ångsvängkran, lyftande 85 kg. (200 ct.r), anskaffats.

Norra vågbrytaren befans vid inspektionen i godt skick. *Södra vågbrytaren* var på sträckan mellan piren och nya hamnbassinen förstärkt med en bétonrevetering från botten upp till vattenytan.

Den *inre* eller *östra hamnens* djup var 4,2 m. = 14 fot.

Den *nyaste hamnens* djup var å halfva området 4,8 m. = 16 fot, å det öfriga 5,6 m. (19 fot).

Vestra vågbrytaren var komplett färdig samt försedd med en stark bålverkskaj.

Dockbyggnaden har kompletterats.

Någon anmärkning mot underhållet förekom ej.

42. *Rådå hamn.*

(2,4 m. = 8 fot under hafvets m. v. y.)

Uppgrundningar i *inseglingsgattet* och hamnen hade sedan 1879 års inspektion skett, och muddringar i följd deraf verkstälts till minst 2,1 m. (7 fots) vattendjup.

Ingen anmärkning framställdes vid inspektionen.

43. *Kyrkbackens hamn å ön Hven.*

(2,1 m. = 7 fot under hafvets m. v. y.)

Såväl vågbrytaren som norra hamnarmen befunnos i godt skick. Vid pirhufvudena hade spåntplankor nedslagits till skydd för sand, som vill tränga sig genom undervattensbyggnaden.

Hamnspår af 0,9 m. (3 fots) spårvidd var utlagd längs en öppen pålbrygga vid sydvästra vågbrytaren.

Mot underhållet har ingen anmärkning framstälts.

44. *Landskrona hamn.*

(9,8 å 12 m. = 33 å 40 fot under hafvets m. v. y.)

(De inre kanalerna 3,6 m. = 12 fot " " ")

Hamnen var anmärkningsfritt underhållen.

Cirka 10,500 kbm. (400 kub.stänger) lera och tångmudder hade under 1880 upptagits.

45. *Barsebäcks hamn.*

(1,2 å 1,9 m. = 4 å 6 fot under hafvets m. v. y.)

Ett mindre ras å den norra jetéens yttersida hade inträffat och hafva vederbörande förständigats att reparera skadan. För öfrigt förekom ingen anmärkning mot underhållet.

46. *Malmö hamn.*

(5,6 m. = 19 fot under hafvets m. v. y.)

Underhållsarbetena under år 1880 hafva inskränkt sig till fogstrykningar och smärre reparationer samt omläggning af östra kajgatans körbana med dels tuktad sten, dels fältsten. Det hela befans vid inspektionstillfället i fullgodt skick.

Arbetena för hamnutvidgningen hafva under 1880 så fortgått, att det återstående stycket af den äldre, östra hamnarmen borttagits till 2,1 m. (7 fot) under m. v. y.; att hela utfyllningen å yttre hamnens lastbrygga samt doseringsmur deromkring fullbordats; att kraning för östra hamnarmens bålverk verkstälts på en sträcka af 356 m. (1,200 fot); att 3,780 qvm. (429 qv.stänger) glacismurning är färdig; att stenhuggning fullbordats och inmurning påbörjats å vestra hamnarmens bröstvärn, och att fördjupningsarbeten pågått i östra delen af ytterham-

nen, hvarvid 133,700 kbm. (5,108 kub.stänger) mudders upptagits.

47. *Skanörs hamn* (under arbete).

(1,5 à 2,2 m. = 5 à 7,3 fot under hafvets m. v. y.)

Arbetena å denna hamnanläggning hafva fortgått med kraft, och vid inspektionstillfället befans: att sydvestra, isolerade vågbrytaren var helt och hållet färdig;

att norra vågbrytaren var fullt färdig under vatten, men att en del af bröstvärnet återstod;

att en öppen pålkaj med 3,6 m. (12 fots) bred vandring af 7 cm. (0,25 fots) plankor uppsatts längs vågbrytarens nordvestra del;

att bålverkskajerna och utfartsbron voro till större delen färdiga; och

att en vägbank af 5,9 m. (20 fots) bredd utlagts öfver Baggdjupet, hvarigenom en sammanhängande förbindelse anordnats mellan staden och hamnen.

De redan färdigbyggda delarne af hamnen hafva ej lidit någon skada af de häftiga stormarne.

Arbetet bedrefs på ett anmärkningsfritt sätt.

48. *Trelleborgs hamn* (under arbete).

(Yttre hamnen och östra bassinen 4,8 m. = 16 fot under hafvets m. v. y.
Vestra » 3,6 m. = 12 fot » » »)

Under årets 8 första månader hafva uppmuddrats 28,133 kbm. (1,075 kub.st.) lera och 654 kbm. (25 kub.st.) sten, hvarigenom det föreskrifna djupet af 4,8 m. (16 fot) erhållits i inseglingsrännan, största delen af ytterhamnen, rännan öster om stora lastbryggan och längs östra bålverket; ett djup af 3,6 till 4,4 m. (12 till 15 fot) uppnåts å vestra sidan längs bryggans yttre del, samt ett djup af 3,3 till 3,9 m. (11 till 13 fot) å den återstående delen af hamnen vunnits.

Beträffande underhållet antecknades, att pålverksstöden inom glacisen år 1880 undergått betydliga reparationer, att stora lastbryggan förlängts 9,5 m. (32 fot) med en T-formig tillbyggnad, afsedd till angoringsbrygga för ångfartyg, och att tvänne hamnspår utlagts från jernvägsstationen.

Mot arbetet och underhållet var ingen anmärkning att göra.

49. *Abäckås hamn.*

(1,5 m. = 5 fot under hafvets m. v. y.)

De från land utgående vågbrytarne hafva motstått de starka höststormarne, hvadan något underhåll å dem ej ifrågakommit. Deremot har den isolerade vågbrytarens krön upprifvits på en sträcka af 15 m. (50 fot), hvilken skada, så snart vind och väderlek det medgafve, skulle repareras.

Ingen annan anmärkning framställdes vid inspektionen.

Sammanbinding mellan isolerade och vestra vågbrytaren har påbörjats, så att krönet å stenrefvet når nära upp till vattenytan. Detta arbete har till ändamål att förekomma sandens indrivande i hamnbassinen.

50. *Ystads hamn.*

(4,8 m. = 16 fot under hafvets m. v. y.)

Genom muddringar, som verkstälts för nära in till vestra vågbrytarens pirhufvud, hade fara för ras uppstått, hvadan en förstärkning der gjorts medelst en stark spåntvägg af bjelkar och plank rundt omkring grundkistornas ytterväggar.

Likaledes har östra vågbrytarens pirhufvud förstärkts med garneringsplankor, fästade å grundkistorna.

Stora betongjutningar hafva verkstälts i sammanhang med berörda förstärkningsåtgärder.

För öfrigt hafva nödtorftiga reparationer å vågbrytarne, kajerna, lastbryggan och upphalningsbädden, samt diverse sprängningar och muddringar för hamndjupets vidmagthållande utförts.

Djupet i den egentliga hamnen uppgick till 3,6 à 5,9 m. (12 à 20 fot) och i fiskarchamnen till 1,2 à 1,5 m. (4 à 5 fot).

51. *Nöbbelöf—Branteviks hamn.*

(1,3 m. = 4,5 fot under hafvets m. v. y.)

52. *Simris—Branteviks hamn.*

(1,5 m. = 5 fot under hafvets m. v. y.)

Ingen anmärkning har vid inspektionen af dessa två hamnar framstälts.

53. *Simrishamns hamn.*

(3,6 m. = 12 fot under havets m. v. y.)

Norra vågbrytaren, som blifvit af storm och sjögång illa raserad, har ej sedan 1879 års inspektion undergått nödig reparation.

Södra vågbrytaren har icke lidit någon skada, hvadan underhållet varit ringa.

Med ett inköpt handmudderverk hade muddring verkstälts, så att djupet i allmänhet var 3,6 à 3,9 m. (12 à 13 fot).

Stora hamnbryggan har blifvit försedd med ny plankvandring.

Mot underhållet har inspektionsförrättaren ej ansett sig kunna framställa annan anmärkning än den ofvannämnda beträffande norra vågbrytaren.

54. *Kiviks hamn (under byggnad).*

(3,6 m. = 12 fot under havets m. v. y.)

Arbetet å denna hamnbyggnad påbörjades i April 1880 och hade till November fortgått så, att undervattensbyggnaden till vågbrytaren var till hela längden komplett färdig, öfvervattensbyggnaden fullbordad på 178 m. (600 fots) längd, pirhufvudet färdigt och stenuptagning i hamnbassinen verkställd.

Djupet i inloppet är 3 m. (10 fot) intill pirhufvudet.

Mot arbetets utförande förekom ingen anmärkning.

55. *Åhus hamn.*

(3,0 m. = 10 fot under havets m. v. y.)

De af inspektionsförrättaren under år 1879 lemnade föreskrifter för reparationer å jetéerna hade blifvit fullgjorda. Djupet har underhållits genom muddring så, att 3,6 m. (12 fot) djupgående fartyg kunna i hamnen inlöpa.

56. *Sölvesborgs hamn.*

(3,6 m. = 12 fot under havets m. v. y.)

9,160 kbm. (350 kub.stänger) muddar hafva under 1880 års sommar ur hamnen upptagits. Muddringen kommer att fortsättas, så att hamnen öfver allt må erhålla 4,5 m. (15 fots) djup.

Någon anmärkning mot underhållet framställdes icke.

57. *Nogersunds hamn.*

(1,2—2,4 m. = 4—8 fots djup under havets m. v. y.)

Vid denna hamnbyggnad, mot hvars utförande ingen anmärkning vid inspektionen framställdes, befans, att östra vågbrytarens pirhufvud var komplett färdigt, samt jetéen utfylld till 0,6 m. (2 fot) öfver m. v. y. och vestra vågbrytarens undervattensbyggnad med tillhörande pirhufvud fullbordad.

58. *Karlshamns hamn.*

(3,6 m. = 12 fot under havets m. v. y.)

Smärre underhållsätgärder hafva under 1880 vidtagits och var mot underhållet ingen anmärkning framställd.

Inloppets djup varierade mellan 8,9 à 11 m. (30 à 37 fot); djupet i bassinen var 8,9 m. (30 fot).

Hamnarne N:ris 30—58 äro inspekterade af Majoren Remmer.

59. *Ronneby hamn jemte farleden på Rottne å.*

(Se nedan kanaler och farleder.)

60. *Karlskrona handelshamn.*

(4,0 m. = 13,5 fot under havets m. v. y.)

Hamnen var väl underhållen.

Djupet varierade mellan 2,7 och 5,6 m. (9 à 19 fot).

Arbetena N:ris 59 och 60 äro inspekterade af Distriktadjutanten, Kaptenen A. Blix.

61. *Bolmstads hamn.*

(1,3 m. = 4,5 fot under Bolmens l. v. y.)

Hamnen befans vid inspektionen nödortfigt underhållen.

62. *Visby hamn.*

(Inre hamnen 3,6 m. (12 fot), yttre hamnen 4,5 m. (15 fot) under havets l. v. y.)

Vågbrytare och stenkajer befunnos vid inspektionen i fullgodt skick. Under 1880 hafva följande arbeten verkstälts:

Vågbrytaren har förstärkts med 262 kbm. (10,000 kubikfot) blocksten, hvarjemte 178 m. (600 fot) strandskoning af sten anlagts.

Med ångmudderverket har inalles under 1880 upptagits 2,729 kbm. (104,3 kub.stänger) muddar för ett pris af 1,15 kr. per kbm. (30 kr. pr kub.st.).

63. *Gnisvärds hamn.*

(0,9 m. = 3 fot under havets m. v. y.)

Denna hamnanläggning är under år 1880 fullbordad, afsynad och af Styrelsen godkänd.

64. *Klinte hamn.*

(3 m. = 10 fot under havets m. v. y.)

Vid pejling utröntes att hamnens djup varierade mellan 3,2 och 3,8 m. (10,8 och 12,8 fot).

Muddringen, hvartill statsbidrag beviljats enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 20 September 1878, skall vara färdig den 1 Oktober 1881.

65. *Burgsviks hamn.*

(3,3 m. = 11 fot under havets m. v. y.)

Muddringen, som 1879 blef af Styrelsen godkänd, var anmärkningsfritt underhållen. Förlängningen af hamnbryggan, hvartill anslag beviljades år 1876, blef vid 1880 års inspektion utan anmärkning afsynad samt derefter af Styrelsen godkänd.

Arbetena N:ris 61—65 äro inspekterade af Majoren Remmer.

66. *Rohne hamn.*

(4,2 m. = 14 fot under havets m. v. y.)

Denna hamnbyggnad, som i slutet af 1879 afsynades och godkändes, har ej under 1880 inspekterats.

67. *Nystrands hamn.*

(1,0 m. = 3,5 fot under havets m. v. y.)

Denna hamnbyggnad har under år 1880 blifvit fullbordad, af Löjtnanten vid Väg- och Vattenbyggnadscorpsen C. A. Husberg afsynad och derefter af Styrelsen godkänd.

68. *Tomteboda hamn.*

(0,6 å 1,2 m. = 2 å 4 fot under havets m. v. y.)

Hamnanläggningen har under 1880 blifvit fullbordad, afsynad och af Styrelsen godkänd.

69. *Herta hamn.*

(1,0 m. = 3,5 fot under havets m. v. y.)

Hamnbyggnaden befans i godt skick, hvarför ingen anmärkning mot underhållet framställes.

För anläggande af en ny hamnbassin, vester om den 1879 godkända, har Eders Kongl. Maj:ts nådigst beviljat ett anslag utan återbetalningsskyldighet af 2,130 kronor, men vid inspektionen var detta arbete ännu ej påbörjadt.

70. *Nabbens hamn.*

(1,2 m. = 4 fot under havets m. v. y.)

Denna hamnanläggning, som fullbordades 1879 men hvars södra vågbrytare delvis skadades under Novemberstormarne s. å., har nu, sedan de för skadornas botande föreskrifna åtgärder vidtagits, utan anmärkning afsynats och af Styrelsen godkänts.

71. *Ljugarns hamn.*

(3,0 å 4,1 m. = 10 å 14 fot under havets m. v. y.)

Djupet vid pirhufvudet befans vara 4,5 till 5,3 m. (15 till 18 fot).

Lastbryggan var i behof af reparation, och stenbeklädningen skadad på cirka 15 m. (50 fots) sträcka. Följare och betäckningsbalkar voro skamfilade och delvis angripne af röta.

Plan för reparationer och förlängning af bryggan lära vederbörande låtit uppgöra.

Arbetena N:ris 68—71 äro inspekterade af Majoren Remmer.

72. *Slite hamn.*

(4,8 å 5,9 m. = 16 å 20 fot under havets m. v. y.)

Denna hamn har under år 1880 ej inspekterats.

73. *Kappelhamns hamn (under arbete).*

(2,4 å 3,6 m. = 8 å 12 fot under havets m. v. y.)

Den gamla bryggan befans väl och anmärkningsfritt underhållen.

De arbeten, som föreskrifvas enligt den genom nådiga brefvet den 22 Oktober 1880 gillade ändringsplanen, pågå för närvarande.

Inspekterad af Majoren Remmer.

II. Brobyggnader.

Norra distriktet.

1. *Bro öfver Ume elf vid Umeå.* Bron hade ej kräft några underhållsåtgärder och befans den samma i fullt anmärkningsfritt skick.

2. Pågående arbetet för *brobyggnad öfver Vindelelven vid Ekorrsele i Vesterbottens län*. För bron var sten och virke framfördt, samt de två pirerna af sten i hydrauliskt bruk under arbete. För landfästena voro grundgräfningarna utförde, men murverket ej påbörjadt, hvarjemte vägomläggningen å venstra elfstranden var påbörjad utefter större delen af längden.

3. *Bro vid Hernösand jemte kanal mellan södra och norra inloppen till nämnde stad*. (Se kanaler och farleder).

4. *Ombyggnad och reparation af bron öfver Ljusne elf vid Arbrå i Gefleborgs län*. Arbetet har under 1880 verkstälts och blifvit utaf Styrelsen, på grund af fullständigt afsyningsbetyg, godkändt.

5. *Flottbroarne vid Dal- och Lillelvarne vid Thorsång*. Broarne befunnos uti dåligt skick och den enda åtgärd, som blifvit vidtagen, var, att brons öfver Dalelven bärighet blifvit förökad genom underlagda granstockar.

6. *Flottbron öfver Dalelven vid Gustafs kyrka*. Denna bro var också uti dåligt skick och hade brons bärighet ökats äfven här genom underlagdt grantimmer. Duc d'alberna vid landfästena voro uppruttnade, hvilket äfven var förhållandet med handräckena och andra delar af bron.

7. *Bron öfver Dalelven vid Gysinge* var ordentligt underhållen.

8. *Bron öfver Sagån vid Östanbro i Upsala län*. Denna bro befans i allmänhet uti godt skick, men förskjutning af landfästena, till följd af bakom varande jordbankarnes tryck, har under årens lopp fortgått så, att vidtagande af en reparation för de sammans förstärkning ansetts nödvändig, hvarföre plan och förslag upprättats till brolandfästernas förstärkning.

9. *Bron öfver Fyrisån i Upsala* (den s. k. Prins Karls bro) underhålles anmärkningsfritt, men iaktogs en icke obetydlig skjutning med sättsprickor å det nordöstra landfästet, i följd hvaraf vederbörande förstärkades iakttaga, huruvida något äfventyr för trafiken och brons bestånd dermed må vara förenadt.

10. *Bron öfver Örsundsån* var i godt stånd.

11. *Flottbron öfver Skurusund* befans vid inspektionen i dugligt skick, men framställes dock några anmärkningar mot underhållet, hvilka delgäfvos vederbörande för bristernas afhjelpande.

Mellersta distriktet.

12. *Broarne öfver Stora och Lilla Hammar-sunden i Vettern*. De vid föregående inspektion anmärkta bristerna voro afhjelpta och befunnos broarne vid 1880 års besigtning i godt skick.

13. *Brobyggnaden öfver Arboga å vid Kungsör*. Till detta företag anvisade Eders Kongl. Maj:t den 7 November 1879 ett statsbidrag utan återbetalningsskyldighet af 15,000 kronor. Styrelsen har uppdragit åt Kaptenen vid Väg- och Vattenbyggnadscorpsen E. Westerberg att öfvervaka verkställigheten af arbetet; och har Westerberg månatligen, sedan arbetets början, till Styrelsen afgifvit rapport om detsammans fortgång. Brobyggnaden har under 1881 fullbordats.

Vestra distriktet.

14. *Bron öfver Dalstands kanal vid Köpmannebro* befans uti brukbart skick. Någon förändring i förut anmärkta sättsprickor har vid inspektionstillfället icke förmärkts.

15. *Svängbron öfver Norselven mellan Malöga och Lillnor*. Mot underhållet förekom ingen anmärkning.

Södra distriktet.

16. *Bron öfver Rörviks sund i sjön Åsnen, Kronobergs län*, var i oklanderligt skick.

17. *Bron öfver Ringsjösundet i Malmöhus län* likaså.

18. *Bron öfver Mörrums å i Blekinge län* befans äfven underhållen utan anledning till anmärkning.

Af förestående broar hafva 1 och 2 besigtigats af Kaptenen Cederberg, 3—7 af Majoren Schough, 8 och 9 af undertecknad Lindgren, 10 och 11 af Förste Adjutanten i Styrelsen, Kaptenen G. Linde-

quist, 12 af Majoren Nerman, 14 och 15 af Majoren Atterbom samt 16—18 af Majoren Remmer.

Följande med statsbidrag understödda hamn- och brobyggnader hafva under år 1880 blifvit godkända:

	Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Utvidningarne af hamnbryggan vid Burgsviks lastageplats på Gotland	13,547	17	9,250	—
Hamnanläggning vid Nabbens fiskeläge på Gotland	3,974	80	2,600	—
Förbättring af hamnen vid Tomteboda fiskeläge d:o	3,207	48	2,100	—
Förbättring af hamnen vid Gnisvärds fiskeläge d:o	3,512	20	2,300	—
Hamnanläggning vid Nystrands fiskeläge d:o	2,912	50	1,900	—
Hamnanläggning vid Abäckås fiskeläge i Malmöhus län	26,000	—	13,000	—
Hamnbyggnad vid Glommen norr om Morups fyr i Hallands län	50,000	—	33,300	—
Ombyggnad och reparation af bron öfver Ljusne elf i Arbrå socken af Gefleborgs län	12,700	—	5,160	—
Ombyggnad af bron öfver Rönne å mellan Ljungby hed och Herrevadskloster samt reglering af Rönne å i Kristianstads län	27,000	—	26,007	91
Summa	142,854	15	95,617	91

Statsanslaget motsvarar 67 % af den beräknade kostnaden.

*) Nämnde anslagssumma har utbetalts af Eders Kongl. Maj:ts Arméförvaltning.

III. Kanaler och farleder.

Norra distriktet.

Segelleden till Piteå jemte lastbrygga. Segelrännan befans hålla föreskrifvet djup af 4,5 m. (15 fot) och hade lastkajen reparerats. Den med statsbidrag uppförda lastkajen är 182,3 m. (614 fot) lång och 11,9 m. (40 fot) bred. Under åren 1879 och 1880 bygd lastkaj håller 114,6 m. (386 fot) i längd och 5,9 m. (20 fot) i bredd. Hamnen innanför kanalen upptager en yta af 2,909 qvm. (33,000 qv.fot), deraf 2,027,5 qvm. (23,000 qv.fot) håller öfver 4,5 m. (15 fots) djup och den öfriga delen 2,7, 3,0 å 3,3 m. (9, 10 å 11 fot). Till den 28 September 1880 hade afgifter erlagts af 16 segelfartyg, som tillagt vid kajen, och af 123 st. sådana, som icke ingått i hamnen, samt dessutom af ångbåtar med reguliera turer och af bogserångare, med tillsammans 2,291 kronor 95 öre. Muddring i hamnen hade under året verkstälts för

Väg- och Vattenbyggnads-Styrelsens berättelse.

en kostnad af 2,127 kronor 9 öre och arbete å kajerna för 475 kronor 74 öre.

Rensningen af Sikforsarne i Pite elf. Något underhållsarbete har å detta företag ej blifvit verkställt.

Förenämnde 2:ne arbeten äro besigtigade af Majoren Schough.

Vattenafledning i Ume elf vid Ytter Hiskie medelst kanal genom Bölesören. Kanalen befans uti fullt anmärkningsfritt skick, men den uppförda stenkistan hade under vintern mellan 1879 och 1880 skadats, och meddelade inspektionsförrättaren, Kaptenen Cederberg, föreskrift om skadans afhjelpande.

Kanal mellan södra och norra intoppen till Hernösand jemte brobyggnad. Både kanalen och bron befunnos i anmärkningsfritt skick vid af Majoren Schough verkställd besigtning.

Åkers kanal befans i allmänhet i ett för segelfarten tjenligt skick. Några mindre anmärkningar mot underhållet delgäfvos vederbörande.

Farleden mellan Vermdön och Ingarön. Djupet i farleden befans öfver allt vara 1,8 m. (6 fot) i midten af rännan och 1,5 m. (5 fot) i öfrigt vid en vattenhöjd öfver Stockholms nedre slusströskel af 3,9 m. (13 fot). Segelrännans medelbredd vexlade från 10,4 m. (35 fot) till 5,3 m. (18 fot).

Farleden genom Almarestäk och Eriksund. Sedan Upsala hamnstyrelse, hvilken det åligger att underhålla dessa farleder, erhållit Styrelsens bifall till att uppenসা farleden genom Almarestäk, för att åstadkomma lättare genomfart genom det smala och krokiga sundet mellan den gamla och den nya bron, var detta arbete, som afser att på en längd af omkring 297 m. (1000 fot) upptaga en bottenbredd af 11,9 m. (40 fot) i den öfre delen och 13,4 m. (45 fot) i den nedre delen med ett djup af 3,0 m. (10 fot) under den lägsta vattenytan, påbörjad och hade fortskridit så, att segelrännan närmast landsvägsbron var uttagen till i det närmaste fullt djup. I den södra delen, i närheten af gamla bron, pågick muddring och bottenrensning.

I farleden vid *Eriksund* anställda pejlingar angåfvo, att djupet i allmänhet icke understiger det föreskrifna, nämligen 2,4 m. (8 fot). Med undantag

af en due d'alb, som borttagits af isen, voro alla de öfriga i brukbart skick.

Farleden genom Örsunds å och Alsta sjö:

Nedre delen mellan Låstaviken och Örsunds bro befans i allmänhet ega det erforderliga djupet af 2,4 m. (8 fot).

Öfre delen.

1:o *Bron vid Örsunda* (se under brobyggnader).

2:o *Segelleden* mellan Örsundsbro och Högby i vestra ändan af Alsta sjö egde afvenledes det bestämda djupet 2,1 m. (7 fot). Lastbryggan i Alsta sjö hade förstärkts. Närmast bryggan observerades en sättning å det utfyllda lastplanet. Med undantag af denna mindre bristfällighet var den öfre delen fullbordad i öfverensstämmelse med gillad plan.

De 4 sistnämnda arbetena äro besigtigade af Kaptenen Lindequist.

Farleden på Enköpings å jemte hamnen vid staden. Ganska omfattande rensningar, afseende upptagande af en i botten 5,3 m. (18 fot) bred segelränna till 2,7 m. (9 fots) djup under lägsta vattenytan, pågingo vid inspektionen, som verkställdes af under-tecknad Lindgren.

Mot hamnens underhåll förekom ingen anledning till anmärkning.

Södertelje kanal med sluss och broar. Någon muddring erfordrades i så väl norra som södra kanalen. I Linasundet var djupet i allmänhet fullt tillräckligt. Reparationen af trästrandskoningen var fullbordad. Mot broar och slussen förefans ingen anledning till anmärkning.

Inspektionen verkställdes af Kaptenen Marcks von Würtemberg.

Mellersta distriktet.

Strömsholms kanal befans fortfarande väl underhållen och hade de hufvudsakligaste arbetena under året bestått uti insättning af två par nya slussportar vid Strömsholm och ett par dylika vid Vesterqvarn.

Farleden på Timselven och Knapfors sluss. Farleden med tillbehör befans i fullgodt skick. Rörelsen å farleden har ökats något, sedan malm börjat föras denna väg från Bofors station å Nora—Karlskoga jernväg till Nässundets station å Östra Vermlands jernväg.

Kanalen mellan sjöarne Norra och Södra Hörken med dertill hörande sluss var i godt stånd.

Filipstads kanal. Förutom några mindre underhållsarbeten voro under året två nya portar insatta i den bestämmande slussen, hvarjemte ny plankbeklädnad inlagts i bron öfver kanalen vid Asphyttan, och hade de öfre slussportarne vid samma ställe blifvit brädfodrade.

Skanssundet och farleden till Nyköping befans vid inspektionen i samma skick som vid föregående besigtning.

De 5 sistnämnda företagen äro inspekterade af Majoren Nerman.

Farleden på Arboga å var i godt stånd. 11 st. due d'alber hafva under året ombygts.

Farleden på Köpings å befans afven i fullgodt skick och hade vanliga underhållsarbeten verkstälts.

Eskilstuna kanal. Muddring till 2,7 m. (9 fots) djup i kanalen ofvanom slussen hade under året afslutats, hvarjemte vanliga underhållsarbeten företagits, så att intet förekom, som gaf anledning till anmärkning.

De 3 sistnämnda arbetena hafva besigtigats af Distriktadjutanten, Kaptenen G. Morsing.

Östra distriktet.

Göta kanal. Åtskilliga delar af såväl sjelfva kanalen som dess hamnar och inlopp voro i stort behof af muddring, och var för detta ändamål ett hästmudderverk inköpt.

Kanalens slussar, broar, dockor och hamnarmar befunnos dels i godt skick, dels under reparation. Endast slussen vid Hulta gör härifrån ett undantag, enär ett gammalt ras af öfre södra slussmuren utanför portkammaren icke ännu blifvit repareradt, men då ingen fara för vidare ras förefinnes och trafiken fortgår obehindradt, anser inspektionsförrättaren att dermed kan anstå till dess kanalens tillgångar medgifva de större utgifter, som för iståndsättandet af denna sluss blifva erforderliga.

Kinda kanal var fortfarande väl underhållen.

Farleden till Norrköping. Genom under senaste åren verkställd och vid inspektionen ännu pågående muddring har rännan blifvit utvidgad och fördjupad,

så att den vid anstald pejling befans öfver allt ega minst 5,2 m. (17,5 fots) djup under medelvattenytan, men till största delen 5,3 till 5,9 m. (18 till 20 fots) djup.

Farleden till Mönsterås befans äfven utvidgad och fördjupad, så att den på hela sin längd var upp-
muddrad till minst 3,0 m. (10 fot).

Rensningar i inloppet till Gamlebyviken. Den 59,4 m. (200 fot) långa och 8,0 m. (27 fot) breda *Ströms-
holmens kanal* utröntes vid pejling hafva ett djup af
minst 3,3 m. (11 fot) samt den 44,5 m. (150 fot)
långa och 9,9 m. (33,3 fot) breda *Stegholmskanalen*
5,1 m. (17 fots) djup emellan landfästena till bron
och 4,8 m. (16 fot) vid båda mynningarne.

Gränsö kanal vid Vestervik hade fullständigt djup.

Blockhushålet vid inloppet till Vestervik likaså.

De 7 sistnämnda arbetena äro besigtigade af
Majoren Zander.

Vestra distriktet.

*Dalslands kanal samt kanalen mellan sjöarne Östra
och Vestra Silen.* Anläggningen i sin helhet befans
i allmänhet i godt stånd, och hafva de hufvudsak-
ligaste underhållsarbetena utgjorts af: muddring i
segelrännan vid Jättespängen och Björkön (mellan
Köpmannebro och Upperud); delvis ombyggnad af
slussen N:o 4 vid Håfverud samt helt och hållet af
N:o 6 vid samma ställe; förstärkning af kanalban-
karne i långa kanalen mellan slussarne N:o 13 och
14 vid Långed; utvidgning af kanalen nedanför slus-
sen vid Långbron, m. m.

*Snäcke kanal och sluss mellan sjön Animmen och
Hjerterudssunden eller Upperudssjön.* Mot kanalens
och slussens underhåll fans intet att anmärka.

Seffle kanal och Byelfvens segelled. Vanliga un-
derhållsarbeten hade under året utförts, så att kana-
len, med undantag af trävirket å jettéen nedanför
slussen, hvilket var gammalt och bristfälligt, befans
i godt stånd.

Forshaga kanal med sluss vid Klarelfven var i
godt skick och segeldjupet tillräckligt.

Trollhätte kanal och slussverk. Förutom vanliga
underhållsarbeten har under året ofvanför Trollhätte
hotell anbringats en 77,2 m. (260 fot) lång kajmur
med gråstensbetäckning, i stället för der förut va-

rande kanalbank af jord och kallmur. Dessutom
hafva uppförts åtskilliga boställshus samt ekonomi-
hus och öfriga byggnader undergått erforderliga re-
parationer.

Sist omnämnda 5 företag äro inspekterade af
Majoren Atterbom.

Albrektsunds kanal. Förhållandet med kanalen
var fullkomligt lika med hvad som omnämndes i 1879
års underdåniga berättelse.

*Farleden från Uddevalla genom Björnö- och Malö-
sunden till Kattegat* var i fullgodt skick.

De 2 sistnämnda företagen hafva besigtigats af
Kaptenen Oterdahl.

Södra distriktet.

*Kanalen från Räfte järnvägsstation till Helgasjön
och derifrån till Toftasjön* befans uti utmärkt godt skick.

Farleden till Kristianstad. Muddring i farleden
har äfven under 1880 verkstälts och förekom mot
underhållet i öfrigt ingen anmärkning.

*Farleden på Rönne å mellan Engelholm och Sön-
narsslöf* var äfven i anmärkningsfritt skick.

De 3 sistnämnda arbetena äro besigtigade af
Majoren Remmer.

*Farleden på Rottne å jemte hamnen vid Ronneby
köping.* Under året har muddring pågått i farleden
för undanrödjande af en del bankbildningar. Uti
hamnen vid redan har en stenkaj blifvit omlagd
och försedd med tuktad betäckningssten på en längd
af 199,2 m. (671 fot), och har hela kajen blifvit
fogstruken med cement.

Farleden på Nettraby å erfordrar oppmuddring,
för så vidt ej trafiken skall stängas.

De 2 sist omnämnda företagen hafva inspek-
terats af Kaptenen Blix.

IV. Dockbyggnader och upphalnings- bäddar.

Norrköpings docka var behörigen underhållen
utom att fogstrykningen af portmurarne var bristfällig.
Från 1880 års början till den 1 November hade den
begagnats af 8 ångfartyg och 4 segelfartyg, mot 18
ångfartyg och 3 segelfartyg under år 1879.

Oskarshamns docka befans tät och anmärknings-
fritt underhållen.

Kalmar upphalningsbädd likaså.

Förenämnda trenne inrättningar äro inspekterade af Majoren Zander.

Upphalningsbädden vid Lindholmens mekaniska verkstad i Göteborg befans fortfarande ordentligt underhållen.

Inspektionen förrättades af Majoren Atterbom.

Malmö docka var vid inspektionen, som verkställdes af Majoren Remmer, i fullkomligt anmärkningsfritt skick.

C. Vattenaftappningsarbeten.

Norra distriktet.

Norrbottens län.

Sänkningen af Valäjjärvi, Vixijärvi m. fl. sjöar inom Vittangi by af Jukkasjärvi socken. Arbete med upptagande af afloppskanalen från Kuosojärvi bedrefs; vid Valäjjärvi, Vixijärvi och Songajärvi kan föga uträttas innan Pysajärvi blifvit sänkt, hvarpå arbetades.

Sänkningen af sjöarne Lombolajärvi och Lietimajärvi vid Kirnujärvi by i Korpilombolo socken hade sedan föregående besigtning föga märkbart framskridit, men föranledde det utförda arbetet ingen anledning till anmärkning.

Sänkningen af sjöarne Riesojärvi och Lumben vid Limingojärvi by i samma socken. Arbete med utvidgning och fördjupning af afloppskanalen hade bedrifvits, men återstod vid besigtningen åtskilligt att verkställa, särdeles vid kanalens början och slut.

Sänkningen of Teurajärvi träsk i samma socken. Afloppskanalen var till hufvudsaklig del upptagen till full sektion. Deremot var den förut upptagna kanalen nästan fullständigt igengrundad. De i föregående års berättelse omnämnda beklädnadsmurarnes beskaffenhet, kunde nu, då kanalen var vattenfri, närmare undersökas, och befunnos de samma upplagda af dålig sten på en 0,6 m. (2 fot) öfver kanalbotten upphöjd bankett, som af det strömmande vattnet snart upplöses och bortskäres, hvarefter stödjemurarne

naturligtvis nedfalla i kanalen. Arbetsdirektionen förständigades att borttaga dessa stödjemurar och i stället uttaga dosering af 1:1.

De anmärkta felaktigheterna hafva sedermera rättats, och har Styrelsen, på grund af inkommet fullständigt afsyningsbetyg, godkänt företaget.

Sänkningen af Kirnujärvi träsk i samma socken. Afloppskanalen var färdig, men grafven genom sjön icke påbörjad.

Utdikningen vid Lappträsk by i Karl Gustafs socken. Af de till planen hörande 2,182 m. (7,350 fot) grafvar voro 787 m. (2,650 fot) upptagna, men anmärktes att jordhögarne qvarlägo invid grafkanterna och att öppningar för dagvattnets genomsläppande ej funnos.

Sänkningen af sjöarne Avajärvi och Kalajärvi vid Kukkola by i samma socken. Vid Avajärvi var afloppsgrafven fördjupad, men ej uttagen till full bredd; vid Kalajärvi hade arbetet för året ännu ej börjat vid inspektionstillfället.

Sänkningen af sjöarne Ylinen och Alanen Nartijärvi i Neder-Torneå socken befans i samma skick som vid föregående besigtning.

Utdikningen vid Nikkala by i samma socken. Arbetet för året var vid inspektionen ännu ej påbörjad, men skulle efter skördens inbergande företagas.

Utdikningen af Degermyren vid Johannisro i Neder-Kalix socken. Omkring 237 m. (800 fot) grafvar hade upptagits, men en del deraf var åter nästan fullständigt igenslammad.

Utdikningen af Ill- och Mossmyrarne vid Holmträsk by i samma socken. Arbetet var till stor del fullbordadt, men anmärktes att den upptagna jorden qvarläg invid grafkanterna.

Utdikningen af Långträsket vid Slättberg i Råneå socken. För att den lösa marken skall vinna tid att stadga sig, har intet arbete derå under året företagits.

Utdikningen vid Orrtjern i samma socken var anmärkningsfritt påbörjad.

Utdikningen vid Skatamarks by i Öfver-Luleå socken, hvartill bidrag beviljats af 1876 års medel, befans i samma skick som vid föregående besigtning.

Utdikningen vid samma by, som erhållit bidrag af 1878 års tillgångar. En af de fyra till arbetet hörande grafvar var nöjaktigt fullbordad, men vid de tre återstående var föga gjordt.

Utdikningen af Vallsafvan och Sundsnäsafvan vid Vallens och Tältskärs byar i Neder-Luleå socken. Vid detta arbete var en längd af 1,100 m. (3,700 fot) upptagen till full sektion, men anmärktes att den uppgrädda jorden i allmänhet låg för nära grafkanterna, samt att åtskilliga stenar i botten borde bortsprängas. Å en sträcka af 237 m. (800 fot) öster om Sundsnäsafvan var grafven dessutom upptagen till 0,8 m. (2,5 fots) djup, eller hälften af det i planen fastställda djupet.

Utdikningen af Notfjärden vid Bensby by i samma socken. Arbetet var påbörjadt på tvänne ställen och hålldam mot hafslödet uppförd, men hade denna otillräckliga dimensioner, hvilket anmärktes för rättelses vinnande.

Underhållet å följande förut fullbordade och med statsbidrag understödda arbeten har under år 1880 inspekterats, nämligen:

Utdikningen vid Björs by i Neder-Luleå socken. Mot en af hithörande grafvar framställdes den anmärkning, att den till en god del var igengrundad, hvarför direktionen anmodades vidtaga åtgärder för grafvens upprensning.

Utdikningen vid Hedens by i Öfver-Luleå socken. Enär planen till detta företag ej tillhandahölls kunde inspektionsförrättaren ej öfvertyga sig om, huruvida *alla* hithörande diken voro behörigen underhållna. Mot de besigtigade grafvarne fans intet att anmärka.

Norrbottnens läns utdikningsföretag äro besigtigade af Majoren Schough.

Vesterbottens län.

Utdikningen vid Vestra Avaträsk by i Dorotea socken. De flesta vid föregående inspektion framställda anmärkningarne mot arbetet voro afhjelpa, men kunde företaget nu ej heller förordas till godkännande, enär åtskilligt återstod att verkställa.

Utdikningen vid Granåsens by i samma socken. Sedan förra besigtningen hade visserligen rensningar i

de upptagna dikena verkstälts, men i öfrigt befans arbetet i samma ofullständiga skick, som anfördes i förra årets berättelse.

Utdikningen vid Sannäs by i Sorsele socken. De vid föregående inspektion framställda anmärkingar voro till en del rättade. Som emellertid åtskilligt af arbetet återstod att verkställa, hafva intressenterna, enär arbetstiden tilländalupit, i underdånighet sökt förlängning i tiden för företagets fullbordande, hvilken dem äfven i nåder beviljats.

Utdikningen vid Johannesbergs by i samma socken har fortsatt bedrifvits genom utvidgning och fördjupning af de förut påbörjade grafvarne.

Sänkning af Norra Myrträsket och utdikningen af Lillmyren inom Stenträsk by i Jörns socken. För myrutdikningen hade sedan föregående inspektion intet arbete företagits, men sjösänkning deremot hade fortsatt dels genom upptagande af ny afloppsgraf, dels genom rensning efter gamla bäcken. Arbetet gaf ej anledning till anmärkning.

Utdikningen vid Långviks, Östra Falmarks och Sjöbottens byar, samt hemmanet Nyborg i Skellefteå socken. Å företaget hade ganska betydligt arbete blifvit nedlagdt, utan att någon anmärkning deremot förekom.

Utdikningen vid Korssjö och Åkullsjö byar i Bygdeå och Burträsk socknar. Omkring 16,330 m. (55,000 fot) diken voro påbörjade och samtliga dessa uttagne med nära fullständig sektion. En del anmärkingar förekommo på åtskilliga ställen, der rensningar voro nödvändiga, och delgäfvos dessa arbetsdirektionen.

Utdikningen vid Yttre Ultervattnets och Jomarks byar samt hemmanen Selberg och Framnäs i Bygdeå socken. Nästan hela arbetet var påbörjadt, dock anmärktes allestädes att rensningar och bortskaffning af dikesjorden erfordrades.

Utdikningen inom Rickleå, Sikeå och Lägdeå byar i samma socken. Arbetet å detta företag var så fortsatt, att de med fullständig sektion upptagna dikena utgjorde i Rickleå by 8,610 m. (29,000 fot), i Sikeå 9,738 m. (32,800 fot) och i Lägdeå

5,493 m. (18,500 fot). Mot arbetssättet framställdes anmärkning, hvilken delgafs arbetsdirektionen.

Sänkningen af Höträsket och Granträsket inom Morbyn, Östanträsk m. fl. byar i Säfvar socken. Den i föregående års berättelse omnämnda processen mot detta företag hade visserligen genom förlikning bilagts, men på sådana villkor, att direktionen gent emot den likafullt tredskande vederparten syntes vara maktlös. Allt arbete är till följd häraf tills vidare inställt.

Utdikningen vid Hemmesmarks m. fl. byar i samma socken. Utaf de till planen hörande 6,936 m. (23,360 fot) grafvar var hela sträckan med undantag af 890 m. (3,000 fot) påbörjad, hvarjemte rensningar och vallplaneringar återstodo för arbetets komplettering.

Utdikningen vid Norra Bodbyn i Burträskes socken. Största delen af de till företaget hörande arbetena voro utförda, utom 1,336 m. (4,500 fot) grafvar.

Utdikningen vid Bygdeträskes by i samma socken. Äfven vid detta företag voro nästan alla grafvarne upptagna med i det närmaste fullständig sektion, så att endast dikesjordens bortskaffande återstod.

Utdikningen vid Bastuträskes by i Bjurholms socken. Utaf de till utdikningen hörande 13,794 m. (46,460 fot) grafvar voro omkring 5,344 m. (18,000 fot) påbörjade med nästan fullständig sektion, hvar emot planering af dikesjorden ännu icke hade företagits.

Utdikningen vid Pellboda, Vesterå, Österland, Afundo, Norrby, Österå, Träskliden, Sjöleden, Åland, Eriksbo, Vesterlund, Granlund och Björklund i Umeå socken. Enär den nädigst fastställda planen för arbetet ej var för inspektionsförrättaren tillgänglig, kunde han ej närmare granska företaget, men besöktes dock alla ställen, hvarvid öfver allt uppvisades diken, som uppgåfvos tillhöra planen. Arbetet syntes i öfrigt omfattas med intresse.

Utdikningen vid Vännfors och Svettåkers byar i Vännäs socken. Enär inspektionen förrättades under

pågående skörd, eller före den för dylika arbeten afsedda tid, befans utdikningen i samma skick som vid föregående besigtning, hvilken verkställdes på senhösten 1879.

Utdikningen vid Selets by och Selslunds hemman i samma socken. Omkring hälften af de till detta företag hörande grafvar voro med nära fullständig sektion påbörjade, men återstodo dock ännu vallplaneringar utmed dikena.

Underhållet af nedanstående arbeten i Vesterbottens län besigtigades år 1880 och har befunnits som följer:

Utdikningen vid Graffors by i Säfvar socken var nödortfittigt underhållen, så att ingen anledning till anmärkning förekom.

Utdikningen af Deger- och Holmmyrarne vid Täfteå by i samma socken;

Utdikningen vid Botsmarks by i samma socken;

Utdikningen af Gärds- och Bromyrarne vid Gunnismarks by i samma socken; samt

Utdikningen vid Grafmarks by i samma socken erfordrade alla mer eller mindre rensningar, hvarom vederbörande meddelades-underrättelser.

Utdikningen vid Söderby hemman i Burträskes socken var någorlunda ordentligt underhållen.

Vesterbottens läns utdikningsarbeten äro besigtigade af Kaptenen Cederberg.

Vesternorrlands län.

Utdikningen vid Norr- och Sörflarke samt Kasa byar i Grundsunda socken. Arbetet var vid inspektionen utsträckt till alla de grafvar, som gillade planen omfattar. Samma anledningar till anmärkningar som vid föregående besigtning förefunnos äfven nu, hvadan de samma förnyades.

Utdikningen af Skänknäsmyrnen vid Tåsjo vestra by i Tåsjo socken. Arbetet var vid inspektionen så fortsatt, att af de till företaget hörande 7,939 m. (26,740 fot) grafvar endast omkring 594 m. (2,000 fot) icke voro påbörjade. Dessutom fattades bottenrensningar.

Utdikningen vid Bergs krononybygge i Bodums socken.

Detta arbete omfattar dels utdikning af myrar, för hvilkas torrläggning omkring 2,019 m. (6,800 fot) diken blifvit bestämda, dels komplettering af en redan förut påbörjad sänkning af en tjern, hvars utlopp skall rensas å en längd af omkring 653 m. (2,200 fot). Endast myrutdikningen var vid inspektionen bearbetad i det att 683 m. (2,300 fot) diken blifvit med nära fullständig sektion upptagne.

Utdikningen vid Björkvattnets och Björkhöjdens byar i Ramsele socken var till största delen på anmärkningsfritt sätt fullbordad.

Utdikningen vid Faresta, Nässets och Klingre byar i Arnäs socken. Enligt planen skall Farestaan med sitt bivattendrag Slättesmyrbäcken rätas och rensas, den förre å 3,960 m. (13,340 fot) den senare å 1,906 m. (6,420 fot). Arbetet i ån var påbörjadt å 1,900 m. (6,400 fot) och i bäcken å 1,603 m. (5,400 fot). I allmänhet utföres arbetet oklanderligt.

Utdikningen vid Fors och Sörtjärns byar i Nätra socken. Arbetet var till största delen utfördt utan att gifva anledning till anmärkning.

Sänkningen af Spjutesjön i samma socken. Kanalen nedanför gamla sjön, 223 m. (750 fot) lång, var upptagen till 0,9 m. (3 fots) mindre djup än planen föreskrifver, enär mot beräkning berg påträffats utefter en icke ringa del af kanalen. Då emellertid den nu i dagen komna sjöbotten icke kan, såsom ämnadt var, fullständigt torrläggas för den händelse det mindre djupet godkännes, och arbetet i detta skick måhända snarare befordrar än minskar frostländigheten, så hänvisades direktionen att hos Eders Kongl. Maj:t i underdånighet söka den önskade ändringen i planen. Genom en del af sjöbotten var äfven dikning påbörjad till det djup, som afloppskanalen i dess nuvarande skick medgaf, dock ej fullt i den riktning, som plankartan angifver.

Sänkningen af sjön Noren, Bölesjön m. fl. i Attmars socken. Något arbete å detta företag har, med anledning af ännu ej bilagda tvistigheter rö-

rande rätt till sänkningens företagande, under året ej vidtagits.

Underhållet af nedanstående arbete i Vesternorrlands län har besigtigats och befunnits som följer: *Utdikningen af Edesjön och Svanemyren i Stöde socken.*

Genom Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes resolution af den 31 Oktober 1877 hade Edesjöns utlopp blifvit medelst dam för flottleds räkning igenbyggt, men har Eders Kongl. Maj:ts Kammar-Kollegium den 12 November 1878 upphäft föresagde resolution och föreskrifvit dammens utrifning, hvilken dom efter vunnna laga kraft nu skulle på exekutiv väg utföras. I sammanhang dermed skulle sjelfva kanalen rensas och doseringarne återupprättas.

Svanemyrens diken voro i stort behof af sprängning, rensning och fördjupning.

Vesternorrlands läns arbeten äro — med undantag af de två sistnämnda, som inspekterats af Distriktadjutanten, Kaptenen G. Nyström — besigtigade af Kaptenen Cederberg.

Jemtlands län.

Utdikningen vid Vidjeöns by i Ströms socken. Enär plankartan till detta arbete, som af direktionen ansågs afslutadt, var förkommen, kunde inspektionsförrättaren ej närmare granska företaget; dock framställdes, på grund af tillgängliga handlingar och anteckningar, några anmärkningar mot utförandet.

Utdikningen af Storflomyren vid Optands by i Brunflo socken. Detta arbete bedrefs fortfarande på förtjenstfullt sätt.

Utdikningen vid Fullsjö by i Borgvattnets kapellförsamling var påbörjad.

Underhållet af förut fullbordade *utdikningen vid Mjåle by i Rödöns socken* besigtigades och befans detsamma ej gifva anledning till någon anmärkning.

Jemtlands läns utdikningsarbeten äro besigtigade af Kaptenen Nyström.

Gefleborgs län.

Utdikningen af Åsbo ängar i Jerfsö socken. Af samma orsak, som omnämndes i Styrelsens förra under-

dåniga berättelse, har intet arbete å detta företag under året verkstälts.

Sänkningsen af sjön Ösaren i Valbo socken var fullbordad i öfverensstämmelse med faststald plan, och har Styrelsen, på grund af inkommet af syningsbetyg, under år 1881 godkänt arbetet.

Utdikningen af Gräs- och Käbbängsmyrarne vid Flästa by i Arbrå socken. Dikena voro fullständigt upptagna, men efterrensningar, borttagning af lösa stenar och jordvallarnes omflyttning återstod att verkställa.

Utdikningen vid Näpptjää under Röste by i Bollnäs socken. Vid detta arbete var förhållandet enahanda som vid föregående företag.

Sänkningsen af Hassela sjö i Hassela socken. Af samma skäl, som omnämndes uti 1878 års underdåniga berättelse, har intet arbete å detta företag kunnat vidtagas.

Gefleborgs läns utdikningsarbeten äro — med undantag af det sistnämnda, som inspekterats af Kaptenen Nyström — besiktigade af Majoren Schough.

Kopparbergs län.

Utdikningen af Fernmyren och Låset samt sänkningsen af Svarttjern inom Davidshytte, Nås, Djörkhytte och Drücke eller Kyorna byars områden i Hedemora socken. Arbetet, som bedrifves planmessigt, var till omkring $\frac{2}{5}$ verkstaldt, utan att gifva anledning till någon anmärkning.

Mellersta distriktet.

Kopparbergs län.

Rätningen af Rudbäcken och Dalbäcken samt utdikningen af Körsängsvaet, Rudängsmyren och Rudorna i Stora Tuna socken. Äfven detta arbete bedrifves omsorgsfullt i öfverensstämmelse med nådigst faststald plan.

Båda företagen i Kopparbergs län äro besiktigade af Kaptenen Morsing.

Örebro län.

Sänkningsen af sjöarne Hjelmaren och Quismaren. Vid den besigtning, som af undertecknad Lindgren verkstaldes den 22 och 23 Juli 1880, utröntes:

att, utom de uti 1879 års berättelse omnämnda arbeten vid *Nordöpasset*, ingen vidare upprensning verkstälts ofvanom Hyndevad;

att vid *Hyndevad* rensningsarbetet för dammen i den utsprängda nya södra rännan var fullbordadt och gjutjernsstolarne under uppsättning. Denna del af dammen erhåller 8 lucköppningar med en vidd af 1,5 m. (5 fot) i dagen. Lucköppningarnes botten befans vid gjord afvägning ligga 3,0 m. (10,2 fot) under triangelns bas å vattenmärket ofvanom passet;

att dammen vid *Rosenholm* var fullbordad;

att ombyggnaden af dammen vid *Rosenberg* var mer än till hälften fullbordad; upprensningen af strömfåran likaså; provisionel bro var uppsatt; den gamla bron rifven och det ena landfästet till nya bron under arbete, samt jernet till öfverbyggnaden levereradt;

att östra dammen vid *Skjulsta* var till hälften fullbordad;

att gräfningen vid *Spiksundsfall* var till en del utförd;

att provisionela dammarne för brobyggnaden vid *Tunafors* och för strömrrensningen derstädes voro utförda;

att dambyggnaden och strömrrensningen i *Holmsfallets* östra hälft var utförd och strandskoningen på östra stranden fullbordad;

att vestra landfästet och den närmaste pelaren derintill för bron vid *Torshälla* voro utförda ända från grunden af grofhuggen granit med de två öfre skiften lagde i cementbruk; samt

att arbetet med ombyggnad af *Torshälla kvarndam* var påbörjad.

Alla arbetena utföras samfaldt och med den största noggranhet och omsorg.

Östra distriktet.

Skaraborgs län.

Rensningen af Getån i Kedums och Essunga socknar. Arbetet var vid inspektionen i det närmaste

fullbordadt. Besigtningen verkställd af Löjtnanten Hammarström.

Kalmar län.

Utdikningen af sank mark i Skärfsjö, Hylkebo m. fl. byar i Oskars och Arby socknar. Äfven detta arbete var vid besigtningen i det närmaste fullbordadt.

Utdikningen och aftappningen af sank mark å Klippingsbo, Björnabygdens m. fl. hemman inom Vissefjärda, Oskars och Arby socknar likaså.

Sänkningen af Ryttare- och Vassgölarne i Alsjö, Lilla-verkes, Besagöls och Anebo byar i Oskars socken. Arbetet hade vid inspektionen så fortskridit, att omkring $\frac{3}{4}$ af afloppskanalen var utförd utan anmärkning.

Sänkningen af Grytsjön i Bäckebo socken. Vid besigtningen var omkring 891 m. (3,000 fot) af den 2,375 m. (8,000 fot) långa afloppskanalen under arbete.

Afdikningen inom Getnabo, Holma m. fl. byar i Torsås och Söderåkra socknar. Omkring hälften af den 7,719 m. (26,000 fot) långa afloppskanalen var under arbete.

Utdikningen af Lunda och Dalby mossar i Kastlösa socken på Öland. Årets arbete hade hufvudsakligen omfattat upptagandet af 594 m. (2,000 fots) längd af afloppskanalen, och befans det utförda arbetet utan anmärkning.

Alla företagen i Kalmar län — med undantag af det sistnämnda, som inspekterats af Majoren Zander — hafva besigtigats af Löjtnanten Hammarström.

Östergötlands län.

Sänkningen af Strålången m. fl. sjöar inom Ringarums, Skönberga och Mogata socknar. Vid inspektionen arbetades med sprängning och schaktning på det af dammar instängda och länsade Fröberga vad. Emellan sistnämnda ställe och Hälla qvarn hade flera stora ras inträffat i strandbankarne, hvilka ras antyda, att ännu några år åtgå innan den nyss och kanske för hastigt torrlagda marken får nog fasthet att bära sig sjelf invid strän-

Väg- och Vattenbyggnads-Styrelsens berättelse.

derna. Aftappningen syntes emellertid lyckad, hvarom bäst vitnade de stora odlingarna på förut oanvändbar mark, der nu yppiga skördar tagits under flera år. Många nyodlingar voro under arbete.

Företaget har inspekterats af Majoren Zander.

Jönköpings län.

Torrläggningen af Dalta mosse i Vernamo och Våxtorps socknar. Den i arbetsplanen föreslagna hufvudgrafven var vid besigtningen under arbete.

Torrläggningen af marker hörande till Torsjö säteri, Höreda Norr- och Södergård samt Höreda pastorsboställe och klockarebol pågick vid inspektionen utan anmärkning.

Regleringen af Hvetlandabäcken genom Hvetlanda kyrkoby var likaledes under arbete utan anmärkning.

Jönköpings läns aftappningsarbeten äro besigtigade af Löjtnanten Hammarström.

Vestra distriktet.

Vermlands län.

Sänkningen af Hänsjön i Fryksände socken. Af sjelfva utlopps- eller hufvudkanalen voro cirka 1,485 m. (5,000 fot) upptagna till fulla dimensioner och omkring 594 m. (2,000 fot) ega fullt djup, men ej tillräcklig bredd. Å nästan hela återstående sträckan var arbetet påbörjadt.

Utdikningen af Kjelkerudssjön och Bondtjernsmossen m. fl. i samma socken. Af skäl, som omnämndes i Styrelsens underdåniga berättelse för år 1879, har detta arbete ej kunnat fullbordas. På grund af direktionens underdåniga ansökan har Eders Kongl. Maj:t i nåder behagat medgifva förlängning i arbetstiden till den 1 September 1881.

Utdikningen af Kalfskinnsmyren, Hvitmyren, Snarmyren, Bäckängen, Örtjernet och Olersamyren i Östmarks socken. Endast uti Kalfskinnsmyren och Snarmyren återstod något arbete att verkställa. De öfriga fyra myrarne voro utdikade i full öfverensstämmelse med den gillade planen.

Uttappningen af sjön Fåen och sänkningen af Bytjernet i Brunskögs socken. Hufvudkanalen var till

samma längd som vid förra inspektionen upptagen till fulla dimensioner; å den öfriga sträckan arbetades vid besigtningen. Mølnerudskanalen och Näskanalen voro ej under året vidgjorda, Kallviks- och Kronokanalerna upptagna på längre sträckor, Bytjernskanalen och Kinselvikskanalen delvis bearbetade.

Sänknings af Nedre Hurrsjön i Töcksmarks socken har ej heller under 1880, af förut anförda skäl, kunnat bearbetas.

Utdikningen af Helgeby mosse och rätningen af Magebäcken i Silleruds socken. Arbetet var i det närmaste fullbordadt, men då en del diken voro för grundna (mestadels genom mossens sättning), kunde detsamma ej till godkännande förordas.

Afdikningen af Bergeruds mosse i Holmedals socken var påbörjad med sprängning och något dikning.

Rensningen af Karlandabäcken vid Bjernsby i Karlanda socken. Äfven detta arbete var påbörjadt på flera ställen.

Vermlands läns företag äro besigtigade af Majoren Atterbom.

Elfsborgs län.

Sänknings af Nossa å och utdikningen af Molla mader i Molla m. fl. socknar. Arbetet å detta företag, som fortfarande utföres mycket ordentligt, var vid inspektionen så framskridet, att hufvudgrafven var fullständigt upptagen samt bigrafvarne till största delen. Af dessa senare erforderade endast en ringa del ytterligare fördjupning och rensning.

Torrläggningen af mark tillhörande Döfve, Häggryda och Kärråkra byar samt hemmanen Ryagärde, Boarp, Lundstorp och Sjö inom Börstigs och Kärråkra socknar. Afloppsgrafvarnes totala längd för detta arbete utgör 5,611 m. (18,900 fot), hvaraf endast 594 m. (2,000 fot) återstodo att utgräfvä. Någon anledning till anmärkning förekom ej.

Utdikningen af Ekenäs mosse i Frändefors socken på Dalsland. Intet arbete var å detta företag under året utfördt vid inspektionen, hvadan direktionen alvarligen ålades att påskynda detsamma.

Sänknings af Rångedala sjö, Tornsjön m. fl. sjöar i Ås härad. Arbetet har allt sedan föregående besigtning oafbrutet fortgått, äfven under vintern. Under denna tid har den flyttade massan utgjort 31,352 kbm. (1,198 kub.st.), och sedan arbetets början hafva 680 kbm. (26 kub.st.) berg och 108,344 kbm. (4,140 kub.st.) jord omflyttats.

Arbetet utföres fortfarande med mycken omsorg.

Sänknings af Örsjön, Gärdsjön, Magden m. fl. sjöar i Ås och Redvägs härad. Sedan Eders Kongl. Maj:t, såsom omnämndes uti 1879 års underdåniga berättelse, befriat intressenterna från skyldigheten att sänka 4 till företaget hörande sjöar, har direktionen vidtagit åtgärder för de öfriga sjöarnes försättande i fullgodt stånd.

Sänknings af Bolleruds sjö i Ryrs socken på Dalsland.

Under år 1880 har intet arbete å detta företag vidtagits. Eders Kongl. Maj:t har emellertid, på derom gjord underdånig framställning, behagat i nåder medgifva ytterligare förlängning i den tilländagångna arbetstiden.

De två förstnämnda företagen i Elfsborgs län äro besigtigade af Majoren Atterbom; de öfriga af Kaptenen Oterdahl.

Södra distriktet.

Kronobergs län.

Utdikningen af Här- och Byåsjöarne i Hemmesjö socken.

Å detta företag har arbete pågått endast för öppnandet af den 713 m. (2,400 fot) långa kanalen nedanom Hårsjön och befans af denna sträcka en längd af 445 m. (1,500 fot) fullständigt färdig. Emedan berg påträffats nära under jordytan har arbetet, under afvaktan på upprättandet af ny plan, tills vidare blifvit inställt.

Utdikningen af Barsjön och sänknings af Hemmesjö sjön i samma socken. Arbetet å sänkningskanalerna hade så fortskridit, att endast puts å slänterne samt bottenrensningar återstodo.

Sänknings af Näs eller Qvenslöfs sjö inom Angelstads m. fl. socknar. Vid besigtningstillfället var vattenståndet i afloppskanalen cirka 1,7 m. (5,5

å 6 fot) öfver kanalbotten och strömmen så strid, att någon afvägning och mätning af bottenbredden ej kunde företagas, hvadan arbetets afsynning måst uppskjutas till lämplig årstid.

Sänkningen af sjöarne Femlingen, Råpen och Greten i Vestra Torsås m. fl. socknar. Arbetet var vid inspektionen i det närmaste fullbordadt. En nyanlagd bro öfver kanalen mellan Femlingen och Greten blef direktionen förständigad att ombygga, enär den hade otillräcklig vattenöppning, och uppgjorde inspektionsförrättaren ritning till ny bro, hvilken tillställdes arbetsdirektionen.

Sänkningen af Transjön i Hjortsberga socken var vid besigtningen fullbordad i öfverensstämmelse med fastställd plan, och har företaget under 1881 af Styrelsen godkänts.

De två förstnämnda företagen i Kronobergs län äro besigtigade af Majoren Remmer; de öfriga af Löjtnanten Qvistgaard.

Gotlands län.

Afdikningen af Tenglings myr i Stånga och Etelhems socknar. Arbetet hade fortskridit så, att 1,633 m. (5,500 fot) af afloppskanalen voro fullt färdiga, och var det utförda synnerligen omsorgsfullt verkställt. Arbetet inspekterades af Majoren Remmer.

Blekinge län.

Utdikningen af Rödeby mader i Fridlefstads och Rödeby socknar. Sedan Eders Kongl. Maj:ts Högsta Domstols utslag fallit i tvistigheterna mellan utdikningsintressenterna och Karlskrona—Vexjö jernvägsaktiebolag, har arbetsdirektionen gått i författning om undersöknings verkställande och förslags uppgörande för frågans utredning, hvilket förslag lär bli Eders Kongl. Maj:ts nådiga pröfning underställt. Arbetet besigtigades af Kaptenen Blix.

Nedanstående vattenaftappningsarbeten blefvo under år 1880 afsynade och godkände, nämligen:

a) Vattenaftappningar till förminskande af frostilländigheten.

	Vattenbefriad areal		Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag	
	i hektar. i kv.-ref.		—		—	
	(Étendue du sol asséché)		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	en hectares.	en kv.-ref.)	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.
Sänkning af Teurajärvi träsk och omgifvande myrar i Korpilombolo socken af Norrbottens län*)	141,44	1,604,52	7,500	—	2,500	—
Utdikning vid Svartbäcks by i Öfver-Luleå socken af samma län.....	50,68	575,00	2,600	—	850	—
Utdikning vid Svartbjörs by i samma socken och län.....	225,27	2,555,50	8,200	—	2,730	—
Utdikning vid Persö by i Neder-Luleå socken af samma län...	501,71	5,691,60	44,000	—	14,600	—
Afdikning vid Nedra Flåsjö by i Råneå socken af samma län...	186,63	1,550,00	2,500	—	830	—
Utdikning vid Häggås by i Dorotea socken af Vesterbottens län.....	94,78	1,075,20	9,069	—	3,000	—
Utdikning vid Ormsjö by i samma socken och län.....	60,72	688,80	4,500	—	1,500	—
Utdikning vid Bergvattnets by i samma socken och län.....	53,77	610,00	9,500	—	3,150	—
Utdikning vid Långeds by i Nordmalings socken af samma län.	61,70	700,00	6,000	—	2,000	—
Utdikning vid Tjerns by i Skellefteå socken af samma län.....	98,73	1,120,00	5,705	37	1,900	—
Utdikning vid Hössjö by i Umeå socken af samma län.....	200,10	2,270,00	23,800	—	7,900	—
Utdikning af Kolsmyren vid Öfverboda by i samma socken och län.....	59,50	675,00	6,500	—	2,100	—
Utdikning vid Gryssjö by i Bygdeå socken af samma län.....	132,19	1,499,60	6,500	—	2,160	—
Sänkning af Grantjern och kringliggande sank mark samt Vesterängs och Storbacksmyrarna i Stöde socken af Vesternorrlands län.....	20,01	238,36	7,946	—	2,600	—
Utdikning vid Vallens by i Junsele socken af samma län.....	4,40	50,00	1,440	—	480	—
Utdikning vid Hästö by i Mattmars socken af Jemtlands län	366,56	4,158,40	3,600	—	1,200	—
Utdikning vid Aspås kyrkslätt m. fl. byar i Aspås socken af samma län.....	1,589,78	18,035,00	55,000	—	18,300	—
Utdikning vid Vike by i Rödöns socken af samma län.....	63,47	720,00	7,380	—	2,460	—
Utdikning vid Boda m. fl. byar i Jerfsö socken af Gelleborgs län.....	65,49	743,00	4,960	—	1,650	—
Sänkning af sjön Fullen i Ofvanåkers socken af samma län	264,45	3,000,00	7,000	—	2,300	—
Sänkning af Vestra Nyasen och Ladängstjern i samma socken och län.....	61,70	700,00	8,500	—	2,830	—
Afdikning kring sjön Ryssan tillhörande Axmars by i Hamrånge socken af samma län....	119,95	1,360,75	5,500	—	1,830	—
Transport	4,373,03	49,620,73	237,700	37	78,900	—

	Vattenbefriad areal		Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	i hektar. i kv.-ref.		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	(Étendue du sol asséché)					
	en hectares.	en kv.-ref.)	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.
Transport	4,373,03	49,620,75	237,700	37	78,900	—
Utdikning af Svarttjernsflotten inom Hulåns byområde i Jerna socken af Kopparbergs län.....	26,44	300,00	1,690	—	560	—
Utdikning af Klosmyren, Viggmyren och Dikansåker vid Skambheds by i samma socken och län.....	22,04	250,00	1,592	—	530	—
Sänkning af Klintflyet och Klintmossen i Nås, Buskbo, Hörnbo, Stubbersbo m. fl. byar i Hedemora socken af samma län.....	16,22	184,09	3,900	—	1,300	—
Utdikning af Rågsvedsmyrarna inom Rågsvedens byområde i Appelbo socken af samma län.....	103,13	1,170,00	11,850	—	3,950	—
Sänkning af Altuna sjö och upprensning af Altuna å i Altuna socken af Vestmanlands län *)	52,89	600,00	12,000	—	4,000	—
Utdikning af Flymossen i Fors-heda och Kulltorps socknar af Jönköpings län.....	450,14	5,106,00	10,800	—	3,500	—
Summa	5,043,89	57,230,75	279,532	37	92,740	—

Statsbidraget motsvarar 33 % af den beräknade kostnaden.

*) Detta arbete har äfven erhållit bidrag från länfonden.

b) Vattenaftappningar till vinnande af odlingsbar mark.

	Vattenbefriad areal		Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	i hektar. i kv.-ref.		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	(Étendue du sol asséché)					
	en hectares.	en kv.-ref.)	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.
Sänkning af Teurajärvi träsk i Korpilombolo socken af Norrbottens län *)	890,32	10,100,00	47,500	—	20,000	—
Utdikning inom Vela, Gällbo m. fl. byar i Vesslands socken af Upsala län.....	263,65	2,990,92	5,378	—	2,690	—
Sänkning af Vada och Helgö sjöar i Oaseby Garns, Vada m. fl. socknar af Stockholms län.....	356,41	4,043,20	40,433	50	20,200	—
Sänkning af Altuna sjö och upprensning af Altuna å i Altuna socken af Vestmanlands län *)	193,93	2,200,00	44,000	—	24,000	—
Sänkning af Sagån mellan Vesttärna och Bispebo qvarnar inom Tärna, Kumla och Sevalla socknar af samma län.....	778,28	8,829,00	71,450	—	32,580	—
Torrläggning af Ingatorps mosse i Ingatorps socken af Jönköpings län.....	390,94	4,435,00	15,049	36	7,520	—
Sänkning af Skinke- och Östrabsjöarna i Bälaryds och Flisby socknar af samma län.....	192,89	2,188,30	8,164	47	4,000	—
Transport	3,066,42	34,786,42	231,975	33	110,990	—

*) Detta arbete har äfven erhållit bidrag från anslagsfonden.

	Vattenbefriad areal		Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	i hektar. i kv.-ref.		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	(Étendue du sol asséché)					
	en hectares.	en kv.-ref.)	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.
Transport	3,066,42	34,786,42	231,975	33	110,990	—
Fördjupning af Viskebäcken inom Essunga, Åsaka m. fl. socknar af Skaraborgs län.....	225,40	2,557,00	15,000	—	7,500	—
Utdikning vid Halsängs, Axtorps, Fröje och Risa hemman i Frökinds härad af samma län.....	290,26	3,292,80	11,248	60	5,610	—
Utdikning af Starlanda mader på Dalsland af Elfsborgs län.....	677,27	7,683,20	57,720	—	28,860	—
Sänkning af sjön Mäsen i Nöslinge socken af Hallands och Karl Gustafs socken af Elfsborgs län äfvensom af Buasjön i sistnämnda socken och län.....	101,37	1,150,00	6,500	—	3,250	—
Summa	4,366,72	49,469,42	322,443	93	156,210	—

Statslånet motsvarar 48 % af den beräknade kostnaden.

D. Jernvägar.

a) För trafik öppnade.

1. Sundsvall—Torpshammars jernväg med bibana från Vatjom förbi Matfors till Ljunga elf. (Längd 60,9 km., spårvidd 1,067 m.)

Vid årets inspektion befunnos de vid Nedansjö bro anmärkta bristfälligheter vederbörligen afhjulpna. Vid Kärfsta bro pågick grundgräfning för den ombyggnad af landfästenas vingmurar, hvarom föreskrift vid förlidet års inspektion meddelats.

I spåret hafva under året 135 st. jernskenor, 281 st. stålskenor, 12,093 syllar och 7 korsningar utbytts.

I öfrigt har banans underhåll ej gifvit anledning till anmärkning.

2. Hudiksvalls jernväg.

(Längd 16,0 km., spårvidd 1,219 m.)

Under året hafva 573 st. jernskenor mot stålskenor, 3,540 syllar och 7 vaxlar med korsningar i spåret utbytts.

Bron vid Hudiksvall, som nu är öfver 20 år gammal, kommer att under vintern mellan 1880—1881 undergå behöflig ombyggnad.

Vid Forsa station är en gods-kran ombygd och en väderpump uppförd; vid Medskog en mindre banvaktstuga. Derjemte äro semafor- och andra sig-

*) Jernvägarnes längder och spårvidder äro inom () utsatte endast i nya måtten, hvaremot i tab. VI äfven de gamla måtten upptagits.

naler, som hittills saknats, längs banan uppsatta. Underhållet af lokomotivstallet i Hudiksvall, hvarom anmärkning redan vid föregående års inspektion framställdes, är fortfarande försummadt.

Före nämnda två jernvägar äro inspekterade af Kaptenen Nyström.

3. Söderhamn—Bollnäs kommunikationsled.

(Lokomotivbanan Söderhamn—Bergvik: längd 15,0 km., spårvidd 1,219 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen i fullgodt skick och till alla delar väl underhållen.

Genom utbyte af gamla jernskenor har banan nu erhållit stålskenor på en längd af 11,867 m. (40,000 fot); ballastens höjd är längs hela banan ökad.

Berga bro har försetts med nya långbjelkar. Vid Svallmyrviadukten har underbyggnad af sten uppförts och en del långbjelkar mot nya utbytts.

Vid Bergvik har en ny vattenstation äfvensom en arbetarebostad uppförts.

Längs banan har anbragts telefonledning, som visat sig ändamålsenlig.

Af bolagets tvänne ångbåtar på sjön Bergviken har den ene undergått en större reparation.

Vid Kilafors har anlagts en 914 m. (3,080 fot) lång körväg från stora landsvägen till ångbåtsbryggan vid Kilafors nedre station.

4. Gefle—Dala jernväg.

(Längd 91,9 km., spårvidd 1,435 m.)

Likasom vid föregående inspektionstillfällen befans denna jernväg äfven vid årets inspektion omsorgsfullt underhållen.

Under året hafva 21,400 syllar i spåret utbytts, hvarjemte 1,480,5 m. (4,990 fot) nya spår vid stationerna inlagts.

Margrethills stationshus, som förut tillhört annan egare, har af jernvägen öfvertagits, påbygts och reparerats.

Jernvägens enda, kvarstående träbro (vid Robertsholm) skulle under vintern mellan 1880 och 1881 utbytas mot en ny af jern på de gamla landfästena.

Före nämnda två jernvägar äro inspekterade af Majoren Schough.

5. Upsala—Gefle jernväg med bibanor från Örbyhus till Dannemora och från Orrskog till Söderfors.

(Längd 130,4 km., spårvidd 1,435 m.)

I afseende å banans underhåll gjordes vid årets inspektion den allmänna anmärkning, att större kostnad och omsorg bör derå snarligen nedläggas, för banans bibehållande i fullt trafikabelt skick.

Under året hade till den 31 Augusti skadade skenor å en sträcka af 3,247 m. (10,938 fot) äfvensom 22,393 syllar utbytts. Det oaktadt befunnos å flera ställen skenor vid inspektionstillfället så skadade, att vederbörande banbefäl förstädigades snarligen verkställa erforderligt utbyte af skenor.

I afseende å banans grusning fans intet att anmärka, utom att å de sträckor, hvarest det s. k. amerikanska grusningssättet tillämpats, grusmängden befans knapp.

Broar och stationshus, telegraf och hägnad voro anmärkningsfritt underhållna.

De af skrufpålar konstruerade mellanoken till bron vid Tierp, som har 3 spann om 8,9 m. (30 fot) hvardera, hade visat sättning, så att gjutna undersadlingar af 0,2 å 0,3 m. (8 å 10 dec.tums) höjd måste å jernkolonnerna anbringas. Efter vidtagandet af denna åtgärd hafva inga ytterligare sättningar kunnat förmärkas.

Af Jerfstaviaduktens 31 pålok hade 16 st. erhållit nya grundsyllar.

Bibanan Örbyhus—Dannemora befans anmärkningsfritt underhållen; hvaremot bibanan Orrskog—Söderfors var i mindre godt, dock fullt trafikabelt skick.

Vågbrytaren vid Harnäs har undergått reparation.

För bevakningen af banan hafva 3 banvaktstugor per mil uppförts, hvilka alla för sitt ändamål användts intill den 1 Oktober 1879, då banbevakningen inskränktes till endast två banvakter per mil, hvarjemte hvar tredje stuga blifvit till främmande personer uthyrd. Såvida en liffigare trafik skulle uppstå å denna jernvägslinie, torde en återgång till det

förr använda, noggrannare bevakningssättet blifva jernvägsbolaget ålagd.

I öfrigt hafva under året följande nya arbeten rapporterats:

Vattenstationen vid Stor-Vreta har flyttats till Vattholma station. Vid samma station är lastkajen förlängd.

Sidospår äro anlagda: å linien söder om Vendels station (bekostadt af Österby bruksegare); å linien söder om Örbyhus station med tvänne stickspår; vid Tierps station med vagnväg och våghus (bekostadt af Strömsbergs bruksegare); tillsammans 576,6 m. (1,942 fot).

Lokomotivstall för 2 maskiner jemte vattenstation har uppförts vid Tierps station.

Vändskifva har utlagts vid Harnäs station.

Gefle hamnspår är förlängdt 712,6 m. (2,400 fot).

6. *Dannemora—Hargs jernväg med bibana från Knaby till Ramhälls grufvor.*

(Längd 47,0 km., spårvidd 0,891 m.)

Denna jernväg var anmärkningsfritt underhållen.

Från jernvägens öppnande för trafik år 1878 till den 18 Augusti 1880 hafva å banan utbytts endast 19 st. skenor och 99 syllar.

Före nämnda två jernvägar äro inspekterade af undertecknad Lindgren.

7. *Upsala—Länna jernväg.*

(Längd 21,4 km., spårvidd 0,891 m.)

Denna jernväg är under året af inspektionsförrättaren, Majoren Nerman, slutligt afsynad och med alla tillbehör befunnen i godt skick; på grund hvaraf Styrelsen i utfärdadt afsyningsbetyg densamma jemväl såsom fullbordad godkänt.

Under året hafva följande arbeten utförts:

Fullständig lyftning af spåret och putsning af banvallen; samt

inläggning af ett lastspår vid Årsta hållplats och ett dylikt jemte vändskifva vid Gimsta stenbrott.

8. *Näs—Morshyttans jernväg.*

(Längd 11,8 km., spårvidd 0,891 m.)

Banan har vid inspektionen befunnits i godt skick. Under året hafva 6 st. skenor och 2,400 syllar i spåret utbytts.

9. *Krylbo—Norbergs jernväg.*

(Längd 19,2 km., spårvidd 1,435 m.)

Å banan, som befans väl underhållen, hafva under året 372,6 m. (1,256 fot) skenor och 1,760 syllar utbytts.

I stället för den gamla vattenstationen vid Bjurfors har en ny sådan uppförts vid Andersbenning, hvarest jemväl ett uthus till banvaktstuga uppförts.

Trafiken å banan skötes af Statens jernvägs trafik, hvarifrån med undantag för 70 st. jernvägsbolagets egna vagnar tillhandahålles i öfrigt erforderlig rullande materiel.

10. *Norbergs jernväg.*

(Längd 18,1 km., spårvidd 1,435 m.)

Å banan, som är väl underhållen, hafva 34 st. skenor, 71 syllar och 1 spårkorsning under året utbytts.

11. *Sala—Tillberga jernväg.*

(Längd 27,8 km., spårvidd 1,435 m.)

Å banan, som är väl underhållen, hafva 40 st. skenor och 550 syllar under året utbytts.

Trafiken å förenämnda tvänne jernvägar skötes af Stockholm—Vesterås—Bergslagens trafikaktiebolag.

Jernvägarne Nr:is 7—11 äro inspekterade af Majoren Nerman.

12. *Stockholm—Vesterås—Bergslagens jernväg med bibana från Tillberga till Engelsberg.*

(Längd 196,7 km., spårvidd 1,435 m.)

Banvallen, spåret, broarne och stationsbyggnaderna m. m. underhållas väl. Från årets början till tiden för inspektionen hafva 288 st. skenor och 4,315 syllar utbytts. Dessutom hafva under året ytterligare 200 tons stålskenor inköpts för att i spåret inläggas. Vid Seglingsberg, Sundbyberg och Tillberga hafva tillsammans 890 m. (3,000 fot) sido-

spår utlagts, hvarjemte en ny hållplats tillkommit vid Hufvudsta.

Genom nedbrytning af löst och sköligt berg hafva bergskärningarnes väggar på flera ställen förbättrats; dock återstår ännu ganska mycket arbete att för trafikens säkerhet i detta hänseende verkställa.

Stationshuset vid Ekolsund är färdigt. Vid Enköping har en banvaktstuga och på flere andra ställen af banan ekonomihus och källare uppförts. — Ett boställshus för trafikbefälet har inköpts vid Tillberga.

För banans förseende med tillräckligt vattenförråd hafva kostsamma arbeten vid Enköping och Tillberga blifvit utförda.

För persontrafiken mellan hufvudstaden och Sundbyberg har anskaffats ett mindre lokomotiv, välgående med vatten och kol 13 tons.

Inspektionen verkställd af undertecknad Lindgren.

13. Köping—Hults jernväg.

(Längd 70,5 km., spårvidd 1,435 m.)

Å banan, som är väl underhållen, hafva under året 5,891 syllar utbytts och gamla skenor å en längd af 3,251 m. (10,960 fot) ersatts af stålskenor.

Ullersåters station har nu till alla delar fullbordats i enlighet med förändrad plan, hvarjemte uthus uppförts vid flera vaktstugor. Vaktstugan vid Arboga har försetts med en öfvervåning.

14. Köping—Uttersbergs jernväg med bibana till Lillsvan.

(Längd 36,3 km., spårvidd 1,093 m.)

Å banan hafva under året utbytts 109 st. skenor, 1,839 syllar, 2 spårveklar och 8 spårkorsningar.

15. Riddarhytte aktiebolags jernväg.

(Längd 12,0 km., spårvidd 1,093 m.)

Denna under året fullbordade jernväg mellan Uttersberg och Lienshyttan har den 2 Juli erhållit tillstånd att för trafik öppnas, den 20 September af Majoren Nerman slutligt afsynats och på grund deraf genom af Styrelsen utfärdadt afsyningsbetyg såsom fullbordad godkänts.

16. Frövi—Ludvika jernväg.

(Längd 98,3 km., spårvidd 1,435 m.)

Jemte öfriga underhållsarbeten har under året verkstälts utbyte af 4,188 syllar och gamla skenor å en längd af tillsammans 3,353 m. (11,304 fot), hvaraf å 2,898 m. (9,768 fot) inlagts stålskenor.

Vid Ställdalens station har ett sidospår om 341 m. (1,150 fot) samt en ny väg om 62 m. (210 fot) anlagts.

17. Storå—Guldsmedshyttans jernväg.

(Längd 3,2 km., spårvidd 1,435 m.)

Under året hafva å denna bana utbytts 6 st. skenor och 400 syllar. I afseende å underhållet är intet att anmärka.

Trafiken skötes af Frövi—Ludvika jernväg.

18. Bånghammar—Klotens jernväg.

(Längd 21,4 km., spårvidd 1,435 m.)

Å banan, som är väl underhållen, hafva under året utbytts skenor å en längd af 2,802 m. (9,446 fot) och 313 syllar.

19. Säfsnäs jernväg med bibana från Strömsdal till Strömsdals masugn.

(Längd 48,1 km., spårvidd 0,802 m.)

För denna banas underhåll, som icke gifvit anledning till anmärkning, hafva under året utbytts 880 m. (2,967 fot) skenor och 60 syllar. I öfrigt har under banvallen en trumma och vid stationerna tre vändskifvor anlagts.

20. Vessman—Barkens jernväg.

(Längd 18,2 km., spårvidd 1,188 m.)

De bristfälligheter i afseende å denna jernvägs underhåll, hvilka i 1879 års underdåniga berättelse anmärkts, hade föranlett Styrelsen att i början af 1880 förordna en särskild besigtning å jernvägen, hvaraf utrönt, att de föreskrifna förbättringsarbetena verkstälts. Vid senare under året i vanlig ordning förrättad inspektion befunnos ytterligare 2,239 m. (7,547 fot) nya skenor 855 syllar och 4 spårkorsningar i spåret inlagda, hvadan banan för närvarande kan anses vara i någorlunda hjälpligt skick försatt.

De tre broar med öfverbyggnad af trä, öfver hvilka jernvägen framgår, böra efter några få års förlopp ombyggas.

21. *Nora—Ervalla jernväg.*

(Längd 17,1 km., spårvidd 1,435 m.)

Jernvägen är i godt skick och behöfliga underhållsarbeten verkställda. I spåret hafva 391 m. (1,318 fot) skenor och 1,200 syllar utbytts.

Trafiken skötes fortfarande af Nora—Karlskoga jernvägsbolag.

22. *Nora—Karlskoga jernväg med bibanor från Gytorp till Stribergrufvor och till Pershyttan.*

(Längd 112,0 km., spårvidd 1,435 m.)

Årets underhållsarbeten hafva hufvudsakligen omfattat utbyte af 183 st. skenor, 7,204 syllar och 12 spårkorsningar. Vid Kortfors station är en vagnvåg nedlagd.

23. *Vikern—Möckelns jernväg.*

(Längd 54,5 km., spårvidd 0,802 m.)

Jernvägen var i godt skick.

24. *Östra Vermlands jernväg med bibana från Nyhyttan till Finshyttan.*

(Längd 67,3 km., spårvidd 1,435 m.)

Banan är väl underhållen.

Under året hafva följande nybyggnader utförts: Vid Storfors station ett boställshus för en familj med tillhörande uthus och källare; vid Nyhyttans station en dylik byggnad, innehållande tvänne bostadslägenheter med tillhörande uthus och källare; samt af Finshyttans station ett mindre godsmagasin.

25. *Filipstads norra bergslags jernväg.*

(Längd 17,1 km., spårvidd 0,891 m.)

I afseende å underhållet af denna bana har intet varit att anmärka. Till vinnande af billigare trafik kostnad har jernvägsbolaget anlagt en egen, mindre station vid Bergslagernas jernvägars bangård i Filipstad, hvarest trafikgöromålen tillförene skötts af sistnämnda jernvägs personal. Från den 1 Juli 1880 har i öfrigt den förändring i förvaltningen vid-

tagits, att trafiken skötes af det nybildade »Nordmarks—Klarelfvens jernvägsaktiebolag», å hvilket de för Uddeholms jernväg beviljade koncessioner öfverlåtits.

26. *Uddeholms jernväg med bibanor från Nordmark till Nordmarksberg och Tabergs kanal samt från Sjögränd till Skymnäs.*

(Längd 72,7 km., spårvidd 0,891 m.)

Vid den slutliga afsyning, som efter 1879 års inspektioner å denna jernväg förrättats af chefen i mellersta väg- och vattenbyggnadsdistriktet, har jernvägen förklarats vara på ett ändamålsenligt sätt ordnad och i ett utmärkt skick hållen, på grund hvaraf Styrelsen i utfärdadt afsyningsbetyg densamma jemväl såsom fullbordad godkänt.

Årets underhållsarbeten hafva hufvudsakligen omfattat utbyte af 15,000 syllar.

Genom den 28 Maj 1880 af Eders Kongl. Maj:ts nådigst fastställd bolagsordning har ett nytt bolag under benämning »Nordmarks—Klarelfvens jernvägsaktiebolag», bildats i ändamål att, efter förvärfvandet af eganderätten till Uddeholms jernväg jemte bibanor, å nämnda jernväg underhålla regelbunden trafik.

27. *Pålsboda—Finspongs jernväg.*

(Längd 57,7 km., spårvidd 0,891 m.)

Under året har för banans underhåll verkställts utbyte af 3,000 syllar. I bron vid Hjortqvarn har ett landfäste af trä ombygts af sten.

28. *Oxelösund—Flen—Vestmanlands jernväg med bibana från Rekarne till Kolbäck.*

(Längd 156,1 km., spårvidd 1,435 m.)

Jernvägen underhålles i godt skick. Under året hafva 136 st. nya skenor och 241 syllar i spåret inlagts.

De under N:ris 13—28 upptagna jernvägar äro inspekterade af Majoren Nerman.

29. *Vadstena—Fogelsta jernväg.*

(Längd 10,7 km., spårvidd 0,891 m.)

Vid den 13 November förrättad inspektion var jernvägens underhåll anmärkningsfritt. — Under 1879

och 1880 utbyttes 832 st. skenor, som väga 11,5 kg. per m. (8 æ per fot), mot nya af 14,3 kg. (10 æ), 107 st. mot skenor af samma sort samt 4,678 syllar mot nya sådana.

30. *Norsholm—Bersbo jernväg.*

(Längd 32,1 km., spårvidd 0,891 m.)

Vid den 16 Augusti förrättad inspektion var jernvägens underhåll anmärkningsfritt. Under året har vid Lakviks hamnspår ett sidospår af 65,3 m. (220 fots) längd utlagts, hvarjemte lastplanet utvidgats. Intet utbyte af skenor och syllar hade under året egt rum.

31. *Hultsfred—Vesterviks jernväg med bibanor från Blägda till Yxnern, från Ankarsrum till Ankarsrums bruk, från Ankarsrum till Ankarsrums lastplats och från Verkebäck till Verkebacks lastplats.*

(Längd 71,6 km., spårvidd 0,891 m.)

samt:

32. *Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo jernväg.*

(Längd 86,6 km., spårvidd 0,891 m.)

Dessa jernvägar äro i Maj månad af Majoren Zander jemte tvänne andra, författningsenligt utsedde besigtningmän slutligt afsynade och på grund deraf genom af Styrelsen utfärdade afsyningsbetyg såsom fullbordade godkända.

33. *Nässjö—Oskarshamns jernväg.*

(Längd 148,6 km., spårvidd 1,435 m.)

Vid den 13 Juli förrättad inspektion var jernvägens underhåll anmärkningsfritt. Vid Hultsfreds station har utlagts ett lastpår af 987,6 m. (3,329 fots) längd och ett sidospår af 499 m. (1,682 fots) längd. — Under året hafva i spåret 896 st. skenor och 16,576 syllar utbytts.

34. *Vimmerby—Hultsfreds jernväg.*

(Längd 21,4 km., spårvidd 1,435 m.)

Vid den 13 Juli förrättad inspektion var jernvägens underhåll anmärkningsfritt. Dock förordnades anbringandet af en spåntpålning nedom bron på Hultsfreds bangård, för att skydda rustverket under

murarne mot röta. Under året hafva 217 syllar i spåret utbytts.

Trafiken å banan skötes af Nässjö—Oskarshamns jernvägsbolag.

35. *Kalmar—Emmaboda jernväg.*

(Längd 56,6 km., spårvidd 1,435 m.)

Vid den 19 Juli förrättad inspektion anmärktes i afseende å jernvägens underhåll endast, att årliga utbytet af syllar i allmänhet borde ökas. Under året hafva 350 st. gamla skenor utbytts mot nya, till största delen af kraftigare genomskärning (17 mot 14), hvarjemte utbyte egt rum af 6,207 syllar.

Kalmar hamnspår har erhållit en förlängning af 233,8 m. (788 fot) och vid Nybro bangård har utlagts ett stickspår, 93,2 m. (314 fot) långt.

36. *Nybro—Säfsjöströms jernväg.*

(Längd 42,8 km., spårvidd 1,435 m.)

Vid den 19 Juli förrättad inspektion befans jernvägens underhåll anmärkningsfritt. Under året hafva endast 14 st. skenor utbytts; hvaremot intet syllutbyte erfordrats.

37. *Lidköping—Skara—Stenstorps jernväg.*

(Längd 50,2 km., spårvidd 0,891 m.)

Vid den 7 September förrättad inspektion förekom mot jernvägens underhåll ingen väsendtlig anmärkning. Under året hafva 112,1 m. (478 fot) skenor och 13,382 syllar utbytts.

38. *Lidköping—Håkantorps jernväg.*

(Längd 27,8 km., spårvidd 0,891 m.)

Denna jernväg är under året af inspektionsförrättaren, Majoren Zander, slutligt afsynad och på grund deraf genom af Styrelsen utfärdadt afsyningsbetyg såsom fullbordad godkänd.

39. *Mariestad—Moholms jernväg.*

(Längd 18,2 km., spårvidd 0,891 m.)

Vid den 3 September förrättad inspektion befans jernvägen anmärkningsfritt underhållen. Under det tilländagångna året hafva 460,1 m. (1,551 fot) skenor och 2,400 syllar utbytts.

40. *Hjo—Stenstorps jernväg med bibana från Svensbro öfver Ekedalen till Tidaholm.*

(Längd 54,5 km., spårvidd 0,891 m.)

Vid den 8 September förrättad inspektion befans jernvägen anmärkningsfritt underhållen. Under det tilländagångna året hafva 12,000 nya syllar, men inga skenor, utbytts.

De under N:ris 29—40 upptagna jernvägar äro inspekterade af Majoren Zander.

41. *Ulricehamn—Vartofta jernväg.*

(Längd 37,4 km., spårvidd 0,891 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen i allmänhet väl underhållen; banstängslet var dock delvis bristfälligt, i anledning hvaraf upplystes, att bolaget träffat öfverenskommelse med resp. jordegare om uppehållande af nödigt stängsel hvar öfver sin mark.

Under året hafva några tusen syllar utbytts, hvarjemte skenskarfvarne nu till största delen erhållit skruffbultar.

42. *Borås—Herrljunga jernväg.*

(Längd 41,7 km., spårvidd 1,219 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen väl underhållen. Vid Öresjö, der ett trasigt berg invid banan hotar med ras, är fast vakttjenst anordnad.

Utom vanliga underhållsarbeten hafva under året uppförts: vid Herrljunga ett större omlastningsskjul, till hälften bekostadt af Staten, vid Borgstena ett vattentorn med kolbod, vid Borås en vagnbod med sidospår. Till utbyte mot gamla jernskenor hafva 1,528,7 kg. (3,600 ct:r) stålskenor, vägande 20 kg. per m. (14 æ per fot) anskaffats.

43. *Uddevalla—Venersborg—Herrljunga jernväg.*

(Längd 93,0 km., spårvidd 1,219 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen väl underhållen. Sedan föregående års inspektion hafva följande underhållsarbeten utförts:

I spåret utbyte af 2,966,7 m. (10,000 fot) skenor och 12,912 syllar.

För strandskoningen vid Vassbotten hafva under året nedslagits 175 st. pålar.

Broarne och viadukterne hafva till största delen försetts med ny plankläggning och nya syllar af ek. Å träöfverbyggnaderna har öfver allt af röta skadadt virke ersatts med friskt.

Sju st. banvaktstugor hafva brädfodrats och en postkur uppsatts.

Vid Grunnebo och Håkantorps stationer hafva nya plattformar af plank mellan spåren anlagts, och vid Vara en plattform af sten i stället för den gamla af trä. Vid Grunnebo har dessutom 100,9 m. (340 fot) nytt sidospår utlagts, hvarjemte en del byggnader täckts med papp i stället för spån. — Nya källare af sten hafva uppsatts vid Grästorp och Vara. Vid Ryr, hvarest stationshuset uppbrunnit, har en ny godsbod uppförts, och begagnas tills vidare såsom expeditiionslokal.

De under N:ris 41—43 upptagna jernvägar äro inspekterade af Majoren Atterbom.

44. *Dalslands jernväg med bibana från Eds station till hamnplats vid Stora Lee.*

(Längd 68,4 km., spårvidd 1,435 m.)

Vid af Kaptenen Oterdahl förrättad inspektion befans jernvägen utmärkt väl underhållen. Utom vanliga underhållsarbeten hade under året verkstälts: omläggning af grunden till vändskifvan vid Mellerud;

fyllning för utvidgning af Sunnanå stationsplan; komplettering af verkstadsbyggnaden vid Melleruds station;

planering för ett sidospår vid Tingvalla och Hökedalen, utläggning af ett sådant vid Lee och Mon; uppförande af en lastkaj vid Hökedalen; samt plantering af skog på sidorna om jernvägen, till skydd mot snösamlingar.

45. *Bergslagernas jernvägar.*

(Längd 486,2 km., spårvidd 1,435 m.)

Bandelen Falun—Kil med bibana från Daglösen till Filipstad.

Vid af Majoren Atterbom förrättad inspektion var underhållet utan anmärkning. Under året har från Deje station till Mon vid Klarelfven, ofvanom Dejefors jernvägs slutpunkt, utlagts ett bispår af

omkring 1,485 m. (5,000 fots) längd, för upptagande af elftransporten.

Bandelen Kil—Göteborg.

Intill den 1 November, då denna bandel af Extra Distriktadjutanten, Majoren F. Palm inspekterades, hade, utom mindre kompletterings- och underhållsarbeten, vid hvilka ingen anmärkning förekommit, följande arbeten under året utförts:

I Göteborg har stationshuset uppmurats och täckts, hvarjemte för hamnspåret utlagts 730,7 m. (2,461 fot) spår.

Vid Agnesberg har ett stationshus af trä, 3:dje klass, uppförts, med tillhörande uthusbyggnader, samt en personplattform af trä; hvarjemte godsmagasin och godskaaj äro under arbete och spårsystemet tillökats med 136,8 m. (461 fot) spår.

Vid Mellerud: en vattenledning af 118,7 m. (400 fots) längd med vattenkastare.

Vid Köpmannebro: ett stationshus af sten, 4:de klass, med nödiga uthus, samt personplattform af sten.

Vid Åmåls station: ett förrådshus, hvarjemte för verkstadens behof 245,6 m. (828 fot) nya spår utlagts och en mellanplattform af slaggtegel och trä uppförts.

Vid Tarmselfven, hvarest de i föregående årsberättelse omförmälda ras af banvallen egt rum, är omgräfnings af elfven verkställd och spåret åter utlagdt på sin rätta plats.

Vid 25 st. vaktstugor hafva källare uppförts.

46. *Varberg—Borås jernväg.*

(Längd 84,9 km., spårvidd 1,435 m.)

Denna jernväg har under året, sedan vid föregående inspektioner framställda anmärkningar vid arbetets utförande blifvit till hufvudsaklig del uppmärksammade och deraf föranledda rättelser vidtagna, så fullbordats, att den erhållit Styrelsens tillstånd att öppnas för trafik den 25 Oktober, sedan besigtning i samma månad förrättats af Majoren Atterbom jemte författningsenligt utsedde besigtningmän. I sitt utlåtande hafva besigtningmännen förklarar banan vara så färdig, att densamma kunde

för trafik öppnas med iakttagande af vissa försigtighetsmått till trafikanternes säkerhet i afseende å tågens hastighet och banans bevakning.

47. *Vexjö—Alfvesta jernväg.*

(Längd 18,2 km., spårvidd 1,435 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen synnerligen väl underhållen. Under året hafva 3,41¹/₂ m. (11,504 fot) skenor, 2,278 syllar och en spårvexel utbytts. Staten sköter fortfarande banans trafik.

48. *Karlskrona—Vexjö jernväg.*

(Längd 113,3 km., spårvidd 1,435 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen synnerligen väl underhållen. Under året hafva 16,509,2 m. (55,650 fot) skenor och 12,352 syllar utbytts. Af de nya skenorerna äro 12,253,2 m. (41,304 fot) af stål.

Ett nytt stationshus af trä var under uppförande vid Skrufs station. Vid Sunna hållplats har ett väntskjul uppförts, hvarjemte personplattformen erhållit förlängning. — En ny afloppstrumma har anlagts under banvallen.

49. *Karlshamn—Vislanda jernväg.*

(Längd 78,0 km., spårvidd 1,067 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen anmärkningsfritt underhållen. Under året hafva 593,3 m. (2,064 fot) skenor och 9,371 syllar utbytts.

50. *Vislanda—Bolmens jernväg.*

(Längd 51,3 km., spårvidd 1,067 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen i utmärkt godt skick. Under året hafva 29,7 m. (100 fot) skenor och 175 syllar utbytts.

Trafiken skötes med Karlshamn—Vislanda jernvägs rullande materiel.

51. *Sölvesborg—Kristianstads jernväg.*

(Längd 31,0 km., spårvidd 1,067 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen i bästa skick. Anmärktes dock, att brons öfver Skråboån trädfverbyggnad vid undersökning befans i någon mån angripen af kärnröta, i anledning hvaraf inspektionsförrättaren meddelat jernvägsbolagets styrelse före-

skrifter om nödiga försigtighetsmått. Under året hafva 186,9 m. (630 fot) skenor och 1,424 syllar utbytts.

52. *Kristianstad—Hessleholms jernväg.*
(Längd 30,0 km., spårvidd 1,435 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen i fullgodt skick. De 3:ne broarne öfver Helgeå och bron öfver afloppsgrafven på Karpalunds egor, hvilkas träöfverbyggnad vid förlidet års inspektion anmärktes vara angripen af kärnröta, hafva under året erhållit nya öfverbyggnader af stål, hvilka af inspektionsförrättaren godkänts. Under året hafva 226,6 m. (1,764 fot) skenor och 3,441 syllar utbytts.

53. *Helsingborg—Hessleholms jernväg med bibana från Bjuf till Billesholm.*
(Längd 79,1 km., spårvidd 1,435 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen i anmärkningsfritt skick. Under året hafva 51,9 m. (175 fot) skenor och 3,368 syllar utbytts.

54. *Landskrona och Helsingborgs jernvägar.*
(Längd 59,9 km., spårvidd 1,435 m.)

Bandelen Landskrona—Eslöf.

Under året hafva 2,221,4 m. (7,488 fot) skenor, 2,218 syllar och 1 spårvexel utbytts. De nya skenorna äro af stål.

Bandelen Helsingborg—Billeberga.

Under året hafva 1,429 m. (4,908 fot) skenor och 3,675 syllar utbytts. De nya skenorna äro af stål.

Jernvägen befans vid inspektionen utmärkt väl underhållen.

55. *Landskrona—Engelholms jernväg.*
(Längd 48,1 km., spårvidd 1,435 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen anmärkningsfritt underhållen. — Under året har intet vidare utbyte af skenor egt rum, än att 42 st. skenor blifvit å linien upptagna och flyttade till stickspår å bangårdarne. Af syllar har intet utbyte förekommit,

men å bandelen Engelholm—Åstorp hafva 3,040 nya syllar i spåret inlagts, hvarigenom antalet ökats med en syll under hvarje skenlängd.

Den vid jernvägens afsyning anbefalda förändringen af inkörseln på Landskrona bangård var vid inspektionstillfället under arbete och antogs varda fullbordad före årets utgång.

Till besörjande af banans persontrafik har jernvägsbolaget bestält 3:ne s. k. ångvagnar af Belpaires system, hvilket hittills inom landet icke användts.

56. *Ystad—Eslöfs jernväg.*

(Längd 75,9 km., spårvidd 1,435 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen anmärkningsfritt underhållen. Under året hafva 18,173,4 m. (61,260 fot) skenor, 5,164 syllar och 4 spårvexlar i spåret utbytts; af de nya skenorna äro 13,268,7 m. (44,727 fot) och alla vexlarne af stål.

57. *Malmö—Ystads jernväg.*

(Längd 63,1 km., spårvidd 1 435 m)

Jernvägen befans vid inspektionen anmärkningsfritt underhållen. Under året hafva 2,116,1 m. (7,133 fot) skenor och 9,896 syllar utbytts.

58. *Lund—Trelleborgs jernväg.*

(Längd 42,8 km., spårvidd 1,435 m.)

Jernvägen befans vid inspektionen anmärkningsfritt underhållen. Under året hafva 4,000 syllar och endast 32 st. skenor utbytts. I afseende å utbytet af syllar anmärktes, att å den sträcka af banan, som blifvit belagd med sådana af Gotlands furu, långt mindre antal visat sig af röta angripna, än å de samtidigt fullbordade bandelar, hvilkas syllar hemtats från andra trakter. Samma iakttagelse har gjorts vid samtliga jernvägar inom Södra distriktet, som användt syllar från Gotland.

En ny hållplats har under året anlagts 2,136 m. (0,2 mil) från Lund, med en personplattform af grus, med kantskoning af trä.

De under N:ris 47—58 upptagna jernvägar äro inspekterade af Majoren Remmer.

59. *Gotlands jernväg.*

(Längd 56,6 km., spårvidd 0,891 m.)

Denna jernväg är den 30 Augusti 1880 slutligt afsynad af Majoren Remmer och på grund deraf genom af Styrelsen utfärdadt afsyningsbetyg såsom fullbordad godkänd.

b) *Under byggnad varande:*60. *Södra Dalarnes jernväg med bibana från Säterhed till Bispberg.*

(Längd 66,3 km., spårvidd 1,435 m.)

Vid af Majoren Nerman senast i Oktober förrettad inspektion hade arbetena å denna jernväg framskridit sålunda:

Terrasseringen af hela banan var fullbordad med undantag af omkring 1,335 m. (4,500 fot) närmast Borlänge.

Å broar, kulvertar och trummor återstod endast uppsättning af jernöfverbyggnaden till bron öfver ån vid Lustbäcken.

Skenläggningen var verkställd mellan Avesta och bron öfver Lustbäcken samt på bibanan till Bispberg.

Ballastningen å hufvudbanan var till fullo verkställd, utom å en längd af 29,4 km. (2,75 mil), från Vikmanshyttan till Tuna bro, hvarå omkring $\frac{1}{3}$ återstod. Bibanan var underballastad.

Stängsel var uppsatt å en längd af 58,8 km. (5,5 mil).

Stationshus af sten med godsmagasin, uthus och källare voro uppförda och färdiga vid Avesta, Hedemora, Vikmanshyttans och Sätters stationer; dylika byggnader, men utan godsmagasin, voro jemväl färdiga vid Kullsvedens hållplats.

Ett vattentorn var uppsatt vid Vikmanshyttan.

17 banvaktstugor med uthus och källare voro färdiga.

Vid Bispbergs, Gustafs och Stora Tuna stationer voro stationshusen uppförda och under tak.

Telegrafan var under uppsättning.

Fasta signaler voro uppsatta vid Avesta, Hedemora, Vikmanshyttans, Kullsvedens, Sätters och Bispbergs stationer.

På grund af i Oktober verkställd, författningsenlig besigtning äro bandelen Strömsnäs—Säter (38 km. = 3,6 mil) samt bibanan mellan Kullsveden och Bispberg (3 km. = 0,3 mil) öppnade för trafik.

61. *Vintjern—Lilla Björnmossen—Tallås jernväg.*

(Längd 29,9 km., spårvidd 0,891 m.)

Vid den 5 Oktober af Kaptenen Nyström förrettad inspektion befans bandelen Vintjern—Tallås (24,6 km. = 2,3 mil) terrasserad och skenlagd, så att den kunde för tillfällig godstrafik begagnas. Sedan föregående inspektion hade sålunda 5,043,2 m. (17,400 fot) terrasserats. — Alla arbeten befunnos i enlighet med fastställd plan omsorgsfullt utförda.

I terrasseringen återstod en del kompletteringsarbeten och i öfverbyggnaden fattades en del ballast.

Stationshus och uthus vid Tallås äro uppförda och inredde.

Den färdiga bandelen Vintjern—Lilla Björnmossen var i anmärkningsfritt skick underhållen.

Vid Vintjerns station var ett nytt spår af 771,3 m. (2,600 fot) anlagdt till den s. k. Gammelgrufvan.

Arbetet mellan Tallås och Jädraås, som erhållit nådig koncession den 20 Februari 1880, var ej påbörjadt.

62. *Limmared—Åsundens jernväg.*

(Längd 12,8 km., spårvidd 0,891 m.)

Vid å denna jernväg af Majoren Atterbom förrettad inspektion, förefunnos anledningar till samma anmärkningar mot arbetets utförande som föregående år, i följd hvaraf i synnerhet den äldsta bandelen närmast Limmared befann sig i ännu sämre skick, än för ett år sedan. — Vid Strömsfors har mekanisk verkstad för tillverkning af banans rullande materiel anlagts.

63. *Halmstad—Nässjö jernväg.*

(Längd 195,6 km., spårvidd 1,435 m.)

Den för trafik öppnade bandelen Halmstad—Lindfors (161,4 km. = 15,1 mil) befans vid af Majoren Remmer förrettad inspektion i godt skick och anmärkningsfritt underhållen. Under året hafva 1,736 m. (5,852 fot) skenor och 5,030 syllar utbytts.

Genom Göta Hofrätts dom har jernvägsbolaget ålagts att vid Kilabron, i närheten af Torups station upptaga en 6,5 m. (22 fot) bred kanal till 2,4 m. (8 fots) djup under högsta vattenytan samt upprensa botten under brons mindre öppning; och hafva dessa arbeten under året utförts.

Vid Halmstads station har anlagts en lastkaj af sten, 17,8 m. (60 fot) lång, hvarjemte sidospåret genom godsmagasinet utsträckts snedt öfver lokomotivstallspåret och invexlats på hufvudspåret.

Vid Hörle station har utlagts ett nytt sidospår af 207,6 m. (700 fots) längd.

I öfrigt hafva stationernas byggnader, platformer och vaxlar blifvit kompletterade.

64. Småland—Varbergs jernväg.

(Längd 64,1 km., spårvidd 1,435 m.)

Sedan föregående år har å denna jernväg intet arbete verkstälts.

c) Jernvägar, för hvilka koncession beviljats, men som icke kommit till utförande:

Följande jernvägsföretag hafva icke fullföljts, hvarföre den genom beviljad koncession medgifna rätt förverkats, nämligen:

<i>Hudiksvall—Herjeådalens</i>	<i>jernväg.</i>
<i>Rosersberg—Lindberga</i>	»
<i>Vestra Stambanan—Nynäs</i>	»
<i>Kortfors—Vanelfvens</i>	»
<i>Engelsberg—Ludvika—Vanelfvens</i>	»
<i>Skisshyttan—Norbergs</i>	»
<i>Lindesnäs eller Vessman—Bysjöns</i>	»
<i>Bysjön—V. Dalelfvens eller Nyhammars</i>	»
<i>Lanna—Örebro</i>	»
<i>Gnesta—Nyköpings</i>	»
<i>Nyköping—Mölnbo</i>	»
<i>Nora—Karlskoga jernvägs utsträckning till Jernboås.</i>	

Filipstads norra bergslags jernvägs bibana till Storbroyttan.

<i>Hvetlanda—Eksjö</i>	<i>jernväg.</i>
<i>Lillsjödalen—Säfsjöströms</i>	»
<i>Söderköping—Norrköpings</i>	»

Åsunden—Gamleby jernväg.

Jönköping—Taberg—Götafors »

Göteborg—Tenhults »

Bergslagernas jernvägars bibana till Insjön.

D:o d:o d:o » Nora—Karlskoga jernväg.

Malmö—Fjerdingslöfs jernväg.

Helsingborg—Göteborgs »

Spannarps—Halmstads »

Askersund—Vretstorps jernväg.

Enligt inkommen anmälan hafva denna jernvägs koncessionsinnehafvare på uppgifna skäl afsagt sig den erhållna koncessionen.

d) Jernvägar, för hvilka koncession ej sökts och hvilka utan statsbidrag anlagts:

Marma—Sandarne jernväg.

Åmmebergs grufvors »

Utsjö »

Österströms »

Skebo—Hallsta »

Höganäs—Kattegats »

Bångbro—Bångbroverkens »

Persbergs grufvefält »

hvertill komma de i efterföljande Tab. IX omnämnda bibanor, som af vissa enskilda jernvägsbolag anlagts utan koncession.

Följande tabellariska öfversigter rörande landets enskilda jernvägar äro denna berättelse vidfogade, nämligen:

N:o VI. Enskilda jernvägar, som intill 1880 års utgång erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik.

N:o VII. Koncessionerade enskilda lokomotivbanor, dels under byggnad, dels ännu icke påbörjade vid 1880 års slut.

N:o VIII. Förteckning å numera upphörda jernvägar.

N:o IX. Förteckning å enskilda okoncessionerade jernvägar.

N:o X. Öfversigt af enskilda jernvägar med hänsyn till spårvidd, längd, rullande materiel m. m., samt beviljade statsunderstöd.

N:o XI. Sammandrag af föregående tabeller med tillägg af statsbanorna.

Med djupaste vördnad, trohet och nit

Stormäktigste, Allernådigste Konung!
Eders Kongl. Maj:ts

underånigste, tropligtigste
tjenare och undersåtar

CARL G. BELJER.

A. M. LINDGREN.

J. L. v. SYDOW.

Stockholm den 1 September 1881.

B I L A G O R.

I.

Omlagda, förbättrade eller nyanlagda vägar, som från och med år 1841 eller det år, då Styrelsens verksamhet började, till och med år 1880 åtnjutit understöd af allmänna medel.

		Väglängd, som anlagts eller förbättrats.		Beräknad arbetskostnad.		Beviljad statsbidrag.			
		(Longueur de route construite ou améliorée.)		(Somme prévue au devis.)		Ur allmänna fonden.		Särskildt anslag.	
		Nymil (10 kilometer.)	Gamla mil.	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.
Norrbottnens	län, 39 särskilda arbetsföretag	115,15	107,73	1,060,104	05	316,156	79	464,490	—
Vesterbottnens	» 28 »	77,55	72,55	1,243,196	39	163,425	—	596,893	86
Vesternorrlands	» 32 »	42,30	39,58	804,624	04	342,714	45	137,926	—
Jemtlands	» 34 »	57,46	53,76	665,332	35	292,403	08	116,795	—
Gefleborgs	» 34 »	28,79	26,93	585,887	51	296,933	50	83,750	—
Kopparbergs	» 30 »	34,40	32,18	573,358	24	274,223	50	63,250	—
Upsala	» 21 »	3,99	3,73	198,544	97	157,531	20	4,900	—
Stockholms	» 35 »	8,29	7,76	330,898	44	187,308	—	22,550	—
Vestmanlands	» 21 »	6,42	6,01	183,419	29	109,546	25	14,750	—
Örebro	» 25 »	20,70	19,37	609,518	65	374,897	—	1,000	—
Södermanlands	» 30 »	10,85	10,15	365,937	06	230,456	—	12,180	—
Östergötlands	» 30 »	20,12	18,82	640,475	46	405,765	50	3,881	75
Jönköpings	» 44 »	24,52	22,94	759,890	—	413,805	—	62,405	19
Kalmar	» 16 »	12,38	11,57	318,803	25	201,325	12	11,000	—
Skaraborgs	» 8 »	3,04	2,84	135,427	82	79,284	—	13,399	87
Elfsborgs	» 44 »	39,26	36,73	1,134,070	56	620,075	54	84,000	—
Vermlands	» 26 »	24,15	22,59	669,496	57	337,144	46	91,740	—
Göteborgs och Bohus	» 24 »	6,75	6,32	276,108	17	176,132	75	5,700	—
Hallands	» 8 »	7,00	6,55	270,129	06	185,167	45	4,000	—
Kronobergs	» 28 »	17,75	16,61	723,832	84	228,625	—	236,300	—
Blekinge	» 47 »	5,24	4,90	416,458	30	196,187	53	74,836	58
Kristianstads	» 26 »	8,69	8,13	371,503	92	230,798	—	5,485	—
Malmöhus	» 7 »	2,30	2,15	272,027	67	180,845	—	3,800	—
637 särskilda arbeten.		577,10	539,90	12,609,044	61	6,000,750	12	2,115,033	25

Den beräknade kostnaden för dessa vägarbeten utgör i medeltal 21,848,97 kronor per nymil (23,354,40 kronor per mil), hvartill i statsbidrag erhållits 14,063,04 kronor per nymil (15,032,01 kronor per mil), 1 krona 41 öre per meter eller 62,7 % af anläggningskostnaden.

II.

Beräknad kostnad och beviljad statsbidrag i medeltal för en meter omlagd eller nyanlagd väg under de senast förlutna 6 åren.

		År 1875.		År 1876.		År 1877.		År 1878.		År 1879.		År 1880.	
		Beräknad kostnad.	Beviljad statsbidrag.	Beräknad kostnad.	Beviljad statsbidrag.	Beräknad kostnad.	Beviljad statsbidrag.	Beräknad kostnad.	Beviljad statsbidrag.	Beräknad kostnad.	Beviljad statsbidrag.	Beräknad kostnad.	Beviljad statsbidrag.
K r o n o r .													
Norrbottnens	län.....	0,91	0,71	1,41	0,94	1,31	0,87	1,31	0,84	1,08	0,91	1,15	1,11
Vesterbottens	»	5,79	3,74	1,85	1,24	1,41	0,94	2,26	1,51	—	—	1,43	0,93
Vesternorrlands	»	—	—	3,43	2,29	2,79	1,85	3,54	2,36	2,96	1,91	3,12	2,09
Jemtlands	»	—	—	—	—	—	—	6,36	2,12	—	—	—	—
Gefleborgs	»	4,82	3,10	3,37	2,22	6,97	4,65	4,68	3,10	0,77	0,44	—	—
Kopparbergs	»	3,37	2,15	2,32	1,55	3,54	2,39	1,31	0,87	1,99	1,31	2,39	1,92
Upsala	»	5,59	2,49	13,47	6,90	2,46	1,65	2,96	2,12	—	—	—	—
Stockholms	»	—	—	5,83	4,17	3,10	2,02	—	—	—	—	—	—
Örebro	»	—	—	—	—	—	—	2,63	1,56	2,36	1,04	2,59	1,49
Södermanlands	»	—	—	3,43	2,29	—	—	—	—	4,01	2,66	2,73	1,50
Östergötlands	»	3,48	2,90	—	—	2,36	1,58	3,54	1,92	2,93	1,62	2,66	1,36
Jönköpings	»	3,57	1,99	3,57	2,66	1,65	0,84	—	—	5,29	2,86	—	—
Kalmar	»	2,76	1,99	—	—	—	—	3,60	2,42	—	—	—	—
Skaraborgs	»	—	—	1,43	0,93	—	—	—	—	—	—	—	—
Elfsborgs	»	2,59	1,68	4,14	2,49	2,52	1,68	2,39	1,62	2,93	1,91	3,33	2,21
Vermlands	»	—	—	—	—	—	—	4,71	2,36	5,63	3,40	2,24	1,49
Göteborgs och Bohus	»	7,51	4,95	—	—	—	—	—	—	3,03	2,02	2,99	1,93
Hallands	»	—	—	—	—	—	—	5,76	3,84	4,75	3,13	—	—
Kronobergs	»	—	—	3,47	2,29	—	—	3,60	2,66	—	—	4,76	2,33
Blekinge	»	12,76	8,18	3,67	2,25	12,73	8,56	—	—	10,78	7,14	—	—
Kristianstads	»	5,11	3,37	—	—	2,59	1,62	—	—	7,44	4,95	—	—
Medeltal för hela landet		2,46	1,58	2,66	1,65	1,85	1,14	2,29	1,51	2,56	1,62	2,53	1,57

Anm. De i denna tablå ej upptagne län hafva under denna årsperiod icke erhållit något statsbidrag.

III.

Vattenaftappningar och utdikningsföretag, som från och med år 1841 eller det år, då Styrelsens verksamhet började, till och med år 1880 åtnjutit understöd af allmänna medel.

	Antal särskilda arbetsföretag.	Vattenbefriad eller förbättrad jordvidd.		Beräknad arbetskostnad.		S t a t s b i d r a g.									
		Hektar.	Qvadratref.	(Somme prévue au devis.)		Ur allmänna fonder.				Särskildt beviljade medel.					
						Anslag.		Lån.		Anslag.		Lån.			
		(Étendue du sol asséché en		(Subventions de l'état.)											
		St.	Hectares.	Qvadratref.)	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.	
Norrbottnens län.....	103	20,526,82	232,862,42	861,987	35	269,305	50	53,386	—	2,000	—	—	—		
Vesterbottnens ".....	130	21,297,70	241,607,50	1,204,851	23	404,440	50	28,710	—	—	—	—	—		
Vesternorrlands ".....	64	3,986,51	45,224,24	334,477	85	122,243	—	6,000	—	—	—	—	—		
Jemtlands ".....	90	14,304,05	162,269,41	993,929	21	319,911	97	10,440	—	—	—	—	—		
Gefleborgs ".....	69	11,249,56	127,618,38	949,486	36	251,080	50	119,170	—	—	—	20,000	—		
Kopparbergs ".....	92	14,112,47	160,096,13	358,527	94	147,102	49	7,207	50	1,197	—	—	—		
Upsala ".....	20	17,414,03	197,549,99	508,472	82	22,768	59	93,773	72	—	—	137,500	—		
Stockholms ".....	13	5,534,67	62,786,91	369,379	13	2,500	—	82,405	—	5,470	—	99,000	—		
Vestmanlands ".....	16	7,103,37	80,582,70	352,504	08	19,215	—	151,744	25	—	—	—	—		
Örebro ".....	7	19,934,43	226,142,20	2,387,110	22	12,600	—	80,975	—	—	—	2,100,000 *)	—		
Södermanlands ".....	2	3,194,37	36,237,85	199,443	—	—	—	11,000	—	—	—	75,000	—		
Östergötlands ".....	5	7,036,84	79,828,00	642,651	82	870	—	82,480	—	—	—	454,000	—		
Jönköpings ".....	37	30,513,88	346,158,63	708,115	55	45,551	13	182,004	83	8,800	—	112,275	—		
Kalmar ".....	29	7,664,44	86,947,74	578,294	18	7,135	—	238,589	50	7,575	—	35,647	50		
Skaraborgs ".....	16	14,516,54	164,679,98	558,924	83	18,035	—	132,119	25	—	—	126,000	—		
Elfsborgs ".....	26	12,284,70	139,361,30	1,007,757	35	17,384	83	296,445	—	21,838	88	147,279	—		
Vernlands ".....	37	4,113,83	46,668,50	475,390	77	103,199	45	105,420	—	—	—	—	—		
Göteborgs och Bohus ".....	1	96,26	1,092,00	15,250	—	—	—	7,600	—	—	—	—	—		
Hallands ".....	4	3,147,46	35,705,60	108,777	83	7,400	—	48,200	—	—	—	—	—		
Kronobergs ".....	24	7,824,06	88,758,52	410,913	62	4,165	—	156,647	14	17,500	—	36,000	—		
Blekinge ".....	3	406,62	4,612,86	84,598	17	294	—	41,976	—	—	—	—	—		
Kristianstads ".....	7	1,162,59	13,188,80	119,641	98	2,160	—	57,585	—	—	—	—	—		
Gotlands ".....	7	6,012,38	68,206,12	214,876	26	5,800	—	26,400	—	—	—	67,305	—		
Summa	802	233,437,58	2,648,185,78	13,440,361	55	1,783,161	96	2,020,278	19	64,380	88	3,410,006	50		

Den beräknade kostnaden för dessa arbeten utgör i medeltal 57,57 kronor per hektar (5,04 kronor per qvadratref) och det af staten lemnade bidrag 31,13 kronor per hektar (2,78 kronor per qvadratref) eller 54 procent af den beräknade kostnaden.

*) Till Hjelmarens och Qvismarens sänkning har Riksdagen år 1877 beviljat ett låneunderstöd af 2,000,000 kronor, hvilket belopp är i sin helhet i tabellen upptaget. Endast 1,200,000 kronor äro till och med år 1880 anvisade.

IV.

Beräknad kostnad och beviljad statsbidrag i medeltal för en hektar förbättrad eller nyvunnen jord under de senast förflutna 6 åren.

		År 1875.		År 1876.		År 1877.		År 1878.		År 1879.		År 1880.	
		Beräknad kostnad.	Statsbidrag, dels län, dels anslag.	Beräknad kostnad.	Statsbidrag, dels län, dels anslag.	Beräknad kostnad.	Statsbidrag, dels län, dels anslag.	Beräknad kostnad.	Statsbidrag, dels län, dels anslag.	Beräknad kostnad.	Statsbidrag, dels län, dels anslag.	Beräknad kostnad.	Statsbidrag, dels län, dels anslag.
K r o n o r.													
Norrbottnens	län.....	50,93	17,92	52,18	20,08	77,02	25,52	57,74	19,17	74,30	24,72	52,65	16,56
Vesterbottnens	».....	59,90	21,89	101,75	33,24	102,78	34,03	80,20	28,70	81,22	28,81	51,16	17,18
Vesternorrlands	».....	95,06	30,97	117,86	38,68	324,21	103,91	184,00	61,26	137,83	45,72	—	—
Jemtlands	».....	13,84	4,65	56,27	18,49	85,08	28,36	50,25	16,79	116,27	38,23	66,89	22,26
Gefleborgs	».....	13,16	7,37	238,00	80,07	98,46	32,78	45,60	15,88	82,13	35,85	48,10	16,55
Kopparbergs	».....	66,70	21,80	—	—	52,18	17,13	30,74	10,21	115,25	38,23	59,93	19,98
Upsala	».....	—	—	—	—	16,90	5,44	20,30	10,10	—	—	19,14	6,38
Stockholms	».....	—	—	77,25	51,31	—	—	11,34	5,56	—	—	—	—
Vestmanlands	».....	226,88	113,44	—	—	117,98	50,71	—	—	77,25	35,96	—	—
Örebro	».....	—	—	—	—	—	—	134,99	134,99	—	—	—	—
Östergötlands	».....	—	—	193,68	97,78	—	—	—	—	—	—	—	—
Jönköpings	».....	—	—	23,93	7,71	124,78	62,50	—	—	65,45	32,67	56,18	21,80
Kalmar	».....	96,54	48,21	288,59	144,29	—	—	143,95	71,58	165,28	82,58	159,88	79,94
Skaraborgs	».....	—	—	—	—	242,75	121,38	38,68	18,17	—	—	—	—
Elfsborgs	».....	186,49	93,25	—	—	42,09	22,69	50,82	25,30	64,42	32,22	—	—
Vermlands	».....	189,78	51,84	—	—	157,11	63,75	201,66	96,31	—	—	174,39	57,81
Göteborgs och Bohus	».....	—	—	—	—	158,36	78,95	—	—	—	—	—	—
Kronobergs	».....	—	—	—	—	51,16	21,44	—	—	107,20	29,27	151,11	72,77
Blekinge	».....	—	—	130,68	44,54	—	—	—	—	—	—	305,90	157,95
Gotlands	».....	—	—	—	—	125,80	57,74	—	—	—	—	89,21	48,99
Medeltal för hela landet		75,78	31,42	82,12	36,30	74,98	31,20	167,21	105,84	84,06	33,53	70,65	30,49

Anm. De i denna tablå ej upptagne län hafva under denna årsperiod icke erhållit något statsbidrag.

Förteckning på de statsunderstöd, som från och med år 1841 till och med 1880 blifvit

Statsregleringsperioder.	V ä g a r.			J e r n v ä g a r.					Kommunikationsleder, dels vatten-, dels land-.		R e n s n i n g a r a f f a r l e d e r.						B r o b y g g n a d e r.						Broarnes mellan Stockholm och Drottningholm ombyggnad och underhåll.		K a -				
	Från allmänna fonden.	Af Riksdagen särskildt beviljade medel.	Af Kongl. Maj:t anvisade medel.	Af Riksdagen särskildt beviljade medel.		Af Kongl. Maj:t beviljad	Från Handels- och Sjöfartsfonden beviljade medel.		Af Riksdagen särskildt beviljade medel.		Af Riksdagen särskildt beviljade medel.		Af Kgl. Maj:t beviljade	Från Handels- och Sjöfartsfonden.		Från vägbyggnadsfonden.	Från fonden för mindre hamn- och brobyggnader.	Af Riksdagen särskildt beviljade medel.		Af Kongl. Maj:t beviljade	Från Handels- och Sjöfartsfonden.		Från vägbyggnadsfonden.	Från fonden för mindre hamn- och brobyggnader.	Anslog.	Lån.	Af Riksdagen särskildt beviljade medel.		
	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Anslag.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Anslag.	Anslag.	Anslag.	Anslag.	Lån.	Anslag.
1841-44.....	285,266 ¹¹	33,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	78,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1845-47.....	548,552 ⁰²	—	17,998 ²⁰	—	—	—	—	—	—	—	—	7,500	15,000	6,800	—	—	27,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1848-50.....	127,551 ⁴⁹	—	29,990	—	—	—	100,000	—	—	—	—	—	—	—	167,445	34,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1851-53.....	708,802 ⁵⁰	—	17,845	—	112,500	—	150,000	—	—	—	—	12,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1854-57.....	638,012	—	26,500	—	—	—	2,783,000	—	—	—	—	102,500	71,000	525	20,000	75,000	—	25,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1858-60.....	424,095	82,500	33,100	—	—	—	1,745,000	—	—	244,500	—	—	—	—	—	—	12,000	400,000	110,000	23,575	103,471 ⁴⁰	—	25,350	—	—	—	—	—	
1861-63.....	450,000	40,000	21,178 ⁸⁰	—	—	—	1,377,055 ²⁴	—	—	—	—	40,000	36,000	—	5,000	—	7,500	27,500	55,000	⁴⁾ 3,000	10,299	—	—	—	—	—	—	—	
1864-66.....	450,000	210,000	19,800	—	—	—	9,644,000	—	—	253,000	70,000	42,500	—	—	54,600	—	—	110,800	20,000	—	—	21,300	—	33,500	16,940 ⁴¹	335,000	685,000		
1866-67.....	150,000	252,163 ³³	40,125	160,000	—	—	—	—	—	—	—	5,000	—	15,000	—	—	1,000	—	—	2,000	—	—	5,000	—	5,949 ⁸⁵	167,000	438,000		
1868.....	150,000	347,500	13,336 ⁵⁰	—	—	—	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,314 ²⁰	63,000	75,000		
1869.....	150,000	301,466 ⁶⁷	2,800	1,000,000	—	—	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	—	18,000	—	—	—	—	—	10,000	—	6,281 ⁸⁸	80,750	58,200		
1870.....	144,104	16,250	3,400	—	—	—	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	—	—	—	—	3,800	—	—	5,616	—	5,926 ⁹¹	32,500	32,500		
1871.....	150,000	15,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,000	—	—	—	—	—	—	—	4,495 ⁷¹	—	—		
1872.....	148,200	20,000	8,700	1,100,000	—	2,000,000	³⁾ 15,000	15,000	260,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,063 ³⁶	—	—		
1873.....	126,900	60,296 ⁴⁵	4,000	—	—	—	2,000,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12,223 ⁰⁹	—	—		
1874.....	150,000	64,449 ⁴⁵	4,500	—	—	—	2,000,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,000	14,521 ⁰³	—	—	
1875.....	200,000	63,664 ¹⁰	6,000	1,000,000	—	—	2,000,000	—	—	—	—	105,145 ⁸²	—	—	—	—	18,285	—	—	—	—	—	—	—	6,700	9,677 ²⁷	—	—	
1876.....	200,000	60,950	4,000	—	—	—	2,000,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25,000	—	—	—	—	—	—	—	12,000	12,160 ⁶³	—	—	
1877.....	200,000	58,383 ⁵⁰	4,076	—	—	—	2,000,000	—	—	—	—	—	—	—	31,239 ⁰²	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9,000	10,154 ⁷⁰	—	—	
1878.....	200,000	75,810 ³⁶	3,100	—	—	—	¹⁾ 5,000,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	²⁾ 7,602	—	—	—	—	10,400	7,374 ⁰²	—	—	
1879.....	200,000	105,000	—	—	—	—	²⁾ 5,578,240	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20,000	7,562 ⁸³	—	—	
1880.....	199,267	47,000	1,149 ⁸⁹	—	—	—	2,000,000	—	—	—	—	—	—	—	1,978 ⁰³	—	—	—	—	⁶⁾ 26,007 ⁹¹	—	—	—	—	20,000	7,487 ⁹⁰	—	—	
Summa	6,000,750 ¹²	1,853,433 ⁸⁶	261,599 ³⁹	3,372,500	—	40,377,295 ²⁴	15,000	15,000	1,711,500	497,500	70,000	398,645 ⁸²	122,000	7,325	295,262 ⁰⁵	132,000	27,500	86,285	566,900	211,000	100,702 ⁴³	113,770 ⁴⁰	21,300	67,387 ²⁷	133,600	397,743 ⁹²	1,861,750	1,405,700	
Summa anslag	8,115,783,37			3,402,500					497,500		815,017,87						982,360,10						397,743,92						
Summa lån	—			42,088,795,24					70,000		254,000						232,300						—						
Antal företag	637 vägarbeten.			39 lokomotivbanor och 8 hästbanor.					2 st.		34 st.						47 st.						3 st.						

¹⁾ Deraf 3,000,000 kr. till inköp af Bergslagens Jernvägars obligationer.

²⁾ Deraf 3,078,240 kr. till inköp af Bergslagens Jernvägars obligationer och 500,000 kr. förskott till Södra Dalarnes jernvägsbyggnad enligt 1879 års Riksdags beslut.

³⁾ Från fjerde hufvudtiteln.

⁴⁾ Anslaget är till färje-

Anm. Af Kongl. Maj:t beviljade anslag eller lån äro, då ej särskilda noter annorlunda meddela, utgångna från sjetta hufvudtiteln.

V.

till allmänna väg- och vattenbyggnader anvisade, dels såsom anslag, dels såsom lån.

n a l e r.				U t d i k n i n g a r.								Rensningar för vattenreglering.			H a m n b y g g n a d e r.								Dockbyggnader och upphalningsbåddar.		Elfrensningar för flottning-rörelse.			S u m m a.		Stats-reglerings-perioder.				
Af Kongl. Maj:t beviljade.		Från Handels- och Sjöfartsfonden.		Från fonden för mindre hamn- och brobyggnader.		Från allmänna fonden.		Af Riksdagen särskildt beviljade medel.		Af Kongl. Maj:t beviljade.		Från Handels- och Sjöfartsfonden.		Af Riksdagen särskildt beviljade medel.		Från Handels- och Sjöfartsfonden.		Af Riksdagen särskildt beviljade medel.		Af Kongl. Maj:t beviljade medel.		Från Handels- och Sjöfartsfonden.		Från Handels- och Sjöfartsfonden.		Af Riksdagen särskildt beviljade medel.		Af Kongl. Maj:t beviljade.			Från fonden för mindre hamn- och brobyggnader.		S u m m a.	
Anslag.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Lån.	Lån.	Anslag.	Anslag.	Anslag.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Lån.	Anslag.	Anslag.	Anslag.	Anslag.		Lån.	Lån.		
Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.	Kr. ö.				
				183,291 ⁸³	139,340 ⁹¹		5,550					12,500	10,000				178,500	67,500												1,752,030 ⁷¹	222,390 ⁹¹	1841-44		
				107,644 ²⁵	114,260 ²⁸	15,000	106,651 ⁵⁰							17,500			157,125	105,000					225,000			1,327 ⁵⁰			1,170,264 ⁴⁹	340,911 ³⁸	1845-47			
17,000	50,000	25,000					7,605										151,500		3,565 ⁸³			192,450	50,000	120,000				468,000 ⁸²	904,055	1848-50				
5,364	242,250	450,000		28,408 ⁶⁶	111,990	14,000	28,000	2,697						27,650			388,242 ⁵⁰		18,150	9,000	52,335	242,500	75,000	75,000	16,050		13,500	1,904,294 ⁶⁶	1,334,490	1851-53				
		30,000		29,658	118,257		279,000	21,838 ⁸⁸								62,400	60,000				45,000	381,500				41,000	1,306,589 ⁶³	4,038,757	1854-57					
3,814 ¹³				57,495	230,780		250,000	2,000							48,000		32,850	174,850			7,050	300,000		50,000			1,559,849 ⁶¹	2,860,630	1858-60					
					150,000										26,500		45,500	345,500	2,874			40,000						686,757 ⁰⁹	2,003,555 ²⁴	1861-63				
	79,740	145,000		282,074 ²²	150,000		473,500	5,470							26,500		29,000					25,000						1,973,924 ⁶⁸	11,208,800	1864-66				
	56,200			119,850	18,300		42,000								6,000		50,000		73,150 ¹⁰⁾				40,000					1,108,438 ¹⁸	538,300	1866-67				
				113,245	50,000		64,700		20,000						20,000		64,000		12,246 ⁴⁰⁾									790,642 ¹⁰	229,700	1868				
5,000				112,985	50,000	2,000	24,000	1,375								37,000												1,729,658 ⁵⁵	132,200	1869				
				58,000	46,000		10,000								20,000														291,596 ⁹¹	88,500	1870			
				53,780	25,600										9,100		20,000			336						6,900			263,611 ⁷¹	25,600	1871			
			20,000	52,820	91,250												60,000												1,447,783 ³⁶	2,351,250	1872			
			8,000	43,020	56,600												12,000												416,439 ⁵⁴	2,056,600	1873			
3,000				73,245	82,400												19,000												335,715 ⁴⁸	2,532,400	1874			
				69,470	97,300										6,300								19,498 ⁸⁹					1,485,242 ¹⁹	2,166,793 ⁸⁹	1875				
				80,000	98,800		99,000								8,000		70,000						50,000						472,110 ⁶³	2,247,800	1876			
				80,000	100,000										11,000	30,000	62,300												496,153 ²²	2,220,000	1877			
				79,085	89,400		2,000,000								9,600	28,500	61,000	40,000					80,000						482,471 ³⁸	7,324,400	1878			
				79,090	100,000												45,000	40,000											486,652 ⁸³	5,818,240	1879			
				80,000	100,000											30,000	45,000												457,890 ⁷⁸	2,100,000	1880			
34,178 ¹²	428,190	650,000	47,500	1,783,181 ⁹⁶	2,020,278 ¹⁹	31,000	3,390,006 ⁵⁰	33,380 ⁸⁸	20,000	12,500	10,000	20,000	17,500	230,650	118,500	1,576,917 ⁵⁰	984,350	110,322 ²³	9,000	104,385	1,305,943 ⁸⁹	375,000	285,000	47,550	1,327 ⁵⁰	61,400	21,086,118 ⁴⁵	52,745,373 ⁸²	Summa.					
	2,371,618 ¹³						1,846,542 ⁸⁴					12,500					2,158,274 ⁷⁸					375,000			110,277 ⁵⁰			21,086,118 ⁴⁵		S:ma anslag.				
	2,055,700						5,440,884 ⁶⁹					30,000					2,299,293 ⁸⁹					285,000						52,745,373 ⁸²		Summa lån.				
	20 st.						802 st.					4 st.					75 st. hamnbyggnader.					6 st.			11 st.			1,685 st.		Antal företag.				

rodd öfver Ångermanelfven.

⁸⁾ Broarrendemedel.

⁹⁾ Från Arméförvaltningen.

¹⁰⁾ Ur skogsplanteringskassan.

¹¹⁾ Från Krigskollegium.

¹²⁾ Deraf 2,065,83 kr. från fortifikationsmedel.

¹³⁾ Af Trollhätte kanalbolags inkomster.

¹⁴⁾ Deraf 10,246,40 kr af ekplanteringsmedel.

Enskilda jernvägar, som intill 1880 års utgång

N a m n.	Längd.		By g g n a d s s ä t t.						
	km.	mil.	Spårvidd.		Skenvigt.		Största lutning.	Minsta krökningsradie.	
			meter.	fot.	kg. per m.	℔ per fot.		meter.	fot.
a) Lokomotivbanor:									
Bergslagens jernvägar (Falun—Göteborg) med bibana	486,2	45,5	1,435	4,83	32,2	22,5	1: 100	297	1,000
Bånghammar—Kloten.....	21,4	2,0	»	»	17,9	12,5	1: 40	178	600
Dalslands (Sunnanå—Mellerud—Norska gränsen) med bibana	68,4	6,5	»	»	32,2	22,5	1: 100	297	1,000
Frövi—Ludvika	98,3	9,2	»	»	29,7	20,8	1: 60	371	1,250
Gefle—Dala	91,9	8,6	»	»	32,2	22,5	1: 60	297	1,000
Halmstad—Nässjö (Halmstad—Lindefora)	161,4	15,1	»	»	21,6	15,1	1: 60	237,5	800
Helsingborg—Hessleholm (Ramlösa—Hessleholm) med bibana	79,1	7,4	»	»	21,5	15,0	1: 100	297	1,000
Kalmar—Emmaboda	56,6	5,3	»	»	20,8	14,5	1: 70	»	»
Karlskrona—Vexjö.....	113,3	10,6	»	»	25,1	17,5	1: 80	»	»
Kristianstad—Hessleholm	30,0	2,8	»	»	24,7	17,2	1: 200	534	1,800
Krylbo—Norberg (Krylbo—Kärrgrufvan).....	19,2	1,8	»	»	28,6	20,0	1: 60	445	1,500
Köping—Hult (Örebro—Köping).....	70,5	6,6	»	»	28,6 å 32,6	20,0—22,8	1: 100	413	1,390
Landskrona—Engelholm	48,1	4,5	»	»	25,1	17,5	1: 100	297	1,000
Landskrona och Helsingborg (Landskrona—Eslöf och Helsingborg—Billeberga)	59,9	5,6	»	»	24,8	17,3	1: 150	{635 742}	{2,140 2,500}
Lund—Trelleborg.....	42,8	4,0	»	»	24,8	17,3	1: 100	297	1,000
Malmö—Ystad	63,1	5,9	»	»	22,3	15,6	1: 100	»	»
Nora—Ervalla	17,1	1,6	»	»	28,6 å 33,0	20,0 å 23,0	1: 100	356	1,200
Nora—Karlskoga (Nora—Otterbäcken) med bibanor	112,0	10,3	»	»	21,5	15,0	1: 40	237,5	800
Norbergs (Kärrgrufvan—Engelsberg)	18,1	1,7	»	»	28,2	19,7	1: 50	297	1,000
Nybro—Säfsjöström.....	42,8	4,0	»	»	20,0	14,0	1: 100	»	»
Nässjö—Oskarshamn	148,6	13,9	»	»	21,5 å 28,6	15,0 å 20,0	1: 60	»	»
Oxelösund—Flen—Vestmanland (Oxelösund—Valskog) med bibana	156,1	14,6	»	»	28,6	20,0	1: 100	»	»
Sala—Tillberga.....	27,8	2,6	»	»	27,7	19,4	1: 100	445	1,500
Stockholm—Vesterås—Bergslagen (Stockholm—Tillberga—Köping) med bibana.....	196,7	18,4	»	»	27,7 å 33,0	19,4 å 23,0	1: 100	297	1,000
Storå—Guldsmedhyttan	3,2	0,3	»	»	31,5	22,0	1: 50	237,5	800
Södra Dalarnes (Krylbo—Säter) med bibana.....	41,0	3,9	»	»	24,3	17,0	1: 100	297	1,000
Upsala—Margrethill (Upsala—Gefle) med bibanor	130,4	12,2	»	»	21,5 å 28,6	15,0 å 20,0	1: 100	»	»
Varberg—Borås	84,9	7,9	»	»	24,3	17,0	1: 80	»	»
Vexjö—Alfvesta	18,2	1,7	»	»	28,6	20,0	1: 100	278	935
Vimmerby—Hultsfred	21,4	2,0	»	»	21,9	15,3	1: 80	362	1,218
Ystad—Eslöf.....	75,9	7,1	»	»	24,8	17,3	1: 100	769	2,590
Östra Vermlands (Kristinehamn—Persberg) med bibana	67,3	6,3	»	»	23,8	16,6	1: 60	297	1,000
Borås—Herrljunga.....	41,7	3,9	1,219	4,1	21,5	15,0	1: 80	237,5	800
Hudiksvalls (Hudiksvall—Forsa—Näsviken).....	16,0	1,5	»	»	20,8	14,5	1: 50	297	1,000
Transport	2,729,4	255,4	—	—	—	—	—	—	—

1) Till och med år 1880 fått 2,000,000 kr.

erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik.

Rullande materiel.			Statsunderstöd.		A n m ä r k n i n g a r.
Antal			Lån.	Anslag.	
lokomotiv.	personvagnar.	pack- och gods-vagnar.			
26	51	880	11,078,240	—	Bibanan från Daglösen till Filipstad 8,6 km. (0,8 mil). Trafiken ombesörjes af Frövi—Ludvika jernväg.
—	—	—	—	—	
5	15	110	—	1,000,000	Med bibana från Eds station till hamnen vid Stora Lee 2,5 km. (0,23 mil), hvarest lutning 1:50 är tillåten.
12	17	377	—	—	{Jernvägen ombesörjer derjemte trafiken å Bånghammar—Klotens och Storå Guldmedshyttans jernvägar. Bibana till Bångbroverken 0,5 km. (0,05 mil) har ej erhållit koncession.
22	37	878	3,000,000	—	Tvånne okoncessionerade bibanor finnas, nämligen Robertsholm—Hofors och Margrethill—Forsbacka.
6	13	111	—	—	{Hamnsårets längd vid Halmstad 1,5 km. (0,14 mil). Denna banas hela längd är omkring 195,6 km. (18,3 mil), deraf under byggnad omkring 34,2 km. (3,2 mil).
6	19	145	—	—	{Bibanan Bjuf—Billesholm 5,6 km. (0,52 mil) lång, har 24,3 kg. (17 $\frac{1}{2}$) skenvigt och minsta krökningsradie 594 m. (2,000 fot).
4	13	58	—	—	
7	21	139	2,600,000	1,130,000	
3	12	49	720,000	—	
—	—	70	406,000	—	{En okoncessionerad bibana till Avesta finnes. Trafiken ombesörjes af Styrelsen för Statens jernvägstrafik.
10	32	164	—	160,000	Endast bandelen Arboga—Köping, 16,0 km. (1,5 mil), har erhållit statsbidrag.
4	14	63	—	—	
6	25	112	2,300,000	—	
4	12	60	—	—	
5	22	89	—	—	
—	—	—	225,000	112,500	Trafiken ombesörjes af Nora—Karlskoga jernvägs trafikförvaltning.
10	25	246	—	—	{Karlskoga—Otterbäcken har största lutningen 1:100 och minsta krökningsradie 297 m. (1,000 fot). Med bibana från Gyttorp till Striber, 74,8 km. (0,7 mil), och från Gyttorp till Pershyttan, 2,1 km. (0,2 mil). Härförutom finnas okoncessionerade bibanor från Kortfors till Karlsdal samt från Bofors station till Bofors bruk. Banans trafikförvaltning ombesörjer derjemte trafiken å Nora—Ervalla-banan.
1	—	30	300,000	—	{Trafiken ombesörjes af Stockholm—Vesterås—Bergslagens trafikaktiebolag. I denna jernväg ingår numera upphörda smalspåriga jernvägen Norberg—Åmanningen.
2	4	53	—	—	
11	23	269	—	1,000,000	Vimmerby—Hultsfreds-banans trafik ombesörjes af detta bolag.
15	36	323	—	—	Bibanan Rekarne—Kolbäck är 18,2 km. (1,7 mil) lång.
—	—	—	150,000	—	Trafiken ombesörjes af Stockholm—Vesterås—Bergslagens trafikaktiebolag.
16	47	333	—	—	{Bibanan Tillberga—Engelsberg är 51,3 km. (4,8 mil) lång. Följande okoncessionerade bibanor finnas dessutom, näml. från Svanå station till Svanå bruk, från Ramnäs station till Ramnäs bruk, från Seglingsbergs station till Seglingsbergs bruk. Trafiken ombesörjes af Stockholm—Vesterås—Bergslagens trafikaktiebolag, som äfven ombesörjer trafiken å Norbergs samt Sala—Tillberga jernvägar.
—	—	—	—	—	{Med smalspårig bana till sjön Rossvälen och hästbana till Stripa grufvor. Trafiken ombesörjes af Frövi—Ludvika jernvägs trafikförvaltning.
4	6	102	1) 2,500,000	—	{Bibana från Säterhed till Bispsberg 3 km. (0,3 mil). Denna banas hela längd är 66,3 km. (6,2 mil), hvaraf 25,3 km. (2,3 mil) under byggnad.
11	25	190	500,000	—	Bibanor från Örbyhus till Dannemora 8,6 km. (0,8 mil) och från Orrskog till Söderfors 8,6 km. (0,8 mil).
5	18	89	2,600,000	—	
—	—	20	434,000	—	Trafiken ombesörjes med Statens jernvägstrafiks materiel.
—	—	—	—	—	Trafiken ombesörjes af Nässjö—Oskarshamns bolag.
5	19	91	2,450,000	—	
5	9	220	—	—	{Bibana från Nyhyttan till Finshyttan 7,5 km. (0,7 mil) och en (utan koncession) till Elfbrohyttan 2,1 km. (0,2 mil) lång.
4	14	92	1,377,055,24	—	
4	4	128	370,000	—	
213	533	5,491	31,010,295,24	3,402,500	

Enskilda jernvägar, som intill 1880 års utgång

N a m n.	L ä n g d.		B y g g n a d s s ä t t.							
	km.	mil.	Spårvidd.		Skenvigt.		Största lutning.	Minsta krökningsradie.		
			meter.	fot.	kg. per m.	℔ per fot.		meter.	fot.	
Transport	2,729,4	255,4	—	—	—	—	—	—	—	
Söderhamn—Bergvik	15,0	1,4	1,219	4,1	20,5	14,3	1: 61,6	445	1,500	
Uddevalle—Venersborg—Herrljunga	93,0	8,7	”	”	22,3 à 23,6	15,6—16,5	1: 100	297	1,000	
Vessman—Barken (Ludvika—Smedjebacken).....	18,2	1,7	1,188	4,0	17,2 à 18,6	12,0 à 13,0	1: 50	178	600	
Köping—Uttersberg med bibana	36,3	3,4	1,093	3,68	17,2 à 18,6	12,0 à 13,0	1: 100	297	1,000	
Riddarhytte aktiebolags (Uttersberg - Lienshyttan)	12,3	1,2	”	”	17,2	12,0	1: 60	”	”	
Karlshamn—Vislanda	78,0	7,3	1,067	3,59	17,2	12,0	1: 70	”	”	
Sundsvall—Torpshammar med bibana	60,9	5,7	”	”	22,3	15,5	1: 60	237,5	800	
Sölvesborg—Kristianstad	31,0	2,9	”	”	17,2	12,0	1: 80	356	1,200	
Vislanda—Bolmen	51,3	4,8	”	”	17,2	12,0	1: 70	297	1,000	
Dannemora—Harg med bibana	47,0	4,4	0,891	3,0	14,9	10,4	1: 80	”	”	
Filipstads norra bergslags (Filipstad—Nordmark).....	17,1	1,6	”	”	17,2	12,0	1: 60	”	”	
Hjo—Stenstorp med bibana	54,5	5,1	”	”	11,5 à 14,3	8,0 à 10,0	1: 60	”	”	
Hultsfred—Vestervik (Hultsfred—Jenny) med bibanor	71,6	6,7	”	”	17,2	12,0	1: 60	237,5	800	
Lidköping—Håkantorp	27,8	2,6	”	”	14,3	10,0	1: 100	297	1,000	
Lidköping—Skara—Stenstorp	50,2	4,7	”	”	14,9	10,4	1: 100	”	”	
Mariestad—Moholm	18,2	1,7	”	”	11,5	8,0	1: 80	”	”	
Norsholm—Bersbo	32,1	3,0	”	”	17,2	12,0	1: 80	237,5	800	
Näs—Morshyttan	11,8	1,1	”	”	11,5	8,0	1: 60	”	”	
Pålsboda—Finspong	57,7	5,4	”	”	15,0	10,5	1: 60	297	1,000	
Uddeholms (Nordmark Edebäck) med bibanor	72,7	6,8	”	”	14,7	10,3	1: 43	237,5	800	
Ulricehamn—Vartofta	37,4	3,5	”	”	11,6	8,1	1: 80	297	1,000	
Upsala hamn—och förbindelsespår	1,1	0,1	”	”	12,9	9,0	1: 100	148,5	500	
Upsala—Länna	21,4	2,0	”	”	14,2	9,9	1: 60	297	1,000	
Vadstena—Fogelsta	10,7	1,0	”	”	11,5	8,0	1: 85	”	”	
Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo	86,6	8,1	”	”	17,2 à 20,6	12,0 à 14,4	1: 60	178	600	
Vintjern—Lilla Björnmossen	24,6	2,3	”	”	14,9	10,4	1: 40	”	”	
Gotlands (Visby—Hemse) med hamnspår	56,6	5,3	”	”	14,9	10,4	1: 100	297	1,000	
Säfsnäs (Hörken—Strömsdal—Annefors) med bibana	48,1	4,4	0,802	2,7	11,5	8,0	1: 40	148,5	500	
Vikern—Möckeln (Degerfors - Striberg)	54,5	5,1	”	”	11,7	8,2	1: 36	”	”	
Summa	3,927,1	367,7	—	—	—	—	—	—	—	
b) Hästbanor:										
Dejefors	0,64	0,06	0,891	3,0	12,9	9	—	—	—	
Vintersjön—Örlingsjön	3,21	0,30	”	”	5,4	3,75	—	—	—	
Stripa—Guldmedshyttan	0,96	0,09	0,802	2,7	—	—	—	—	—	
Grängesberg—Hörken	3,53	0,33	0,787	2,65	7,2	5	—	—	—	
Yngen—Saxen	3,85	0,36	”	”	—	—	—	—	—	
Långban—Yngen	3,53	0,33	0,692	2,33	—	—	—	—	—	
Summa	16,79	1,57	—	—	—	—	—	—	—	

(Forts.)

erhållet tillstånd att öppnas för allmän trafik.

Rullande materiel.			Statsunderstöd.		A n m ä r k n i n g a r.
Antal			Lån.	Anslag.	
lokomotiv.	personvagnar.	pack- och gods- vagnar.			
213	533	5,491	31,010,295,24	3,402,500	
6	6	222	500,000	—	{En kurva har 371 m. (1,250 fots) radie. {Ingår i Söderhamn—Bollnäs kommunikationsled.
9	20	175	3,240,000	—	
3	5	72	400,000	—	Profilen innehåller ingen radie mindre än 208 m. (700 fot).
4	10	104	500,000	—	Bibana till Lillsvan 1,6 km. (0,15 mil).
1	—	20	—	—	Trafiken ombesörjes af Köping—Uttersbergs jernvägsaktiebolag.
7	20	128	—	—	Trafiken å Vislanda—Bolmens jernväg ombesörjes af detta bolag.
5	10	138	1,494,000	—	Bibana från Vatjom till Matfors 3,8 km. (0,36 mil). Endast hufvudbanan, 57,1 km. (5,34 mil), har erhållit statslån.
3	9	28	—	—	
—	—	—	785,000	—	Karlshamn—Vislanda bolag ombesörjer trafiken å denna bana.
3	4	61	—	—	Bibana från Knaby till Rambäll 8,6 km. (0,8 mil).
2	4	76	—	—	
5	10	107	240,000	—	{Bibana från Svensbro öfver Ekedalen till Tidaholm 16,0 km. (1,5 mil). Härförutom finnas okoncessionerade bibanor, från Vretens station till Vretens egendom och från Ekedalens station till Olstorps kalkbruk. Endast hufvudbanan 38,5 km. (3,6 mil) har erhållit statslån.
4	10	130	1,750,000	—	{Följande bibanor finnas, näml.: Blädda till Yxnern, Ankarsrum till Ankarsrums bruk, Ankarsrum till Ankarsrums lastplats och Verkeback till Verkeback's lastplats, tillsammans 5,3 km. (0,5 mil). Å dessa är minsta krökningsradien 148 m. (500 fot).
2	6	42	20,000	—	
3	12	86	—	—	
2	4	24	20,000	—	
2	6	55	300,000	—	Tillhör Norsholm—Ristens kommunikationsbolag.
1	1	20	—	—	
4	9	103	—	—	
5	6	255	—	—	{Bibanor: Nordmark—Nordmarksberg—Taberg 5,3 km. (0,5 mil), och Sjögränd—Skymnäs 12,3 km. (1,15 mil). Dessutom finnas två okoncessionerade bibanor, nämligen Geijersholm—Starrkärr 1,1 km. (0,1 mil) samt vid Hagfors 5,3 km. (0,5 mil). {Vid Skymnäs förekommer en kurva med endast 119 m. (400 fots) radie. {Trafiken besörjes af Nordmark—Klarelfvens jernvägsbolag.
2	3	66	—	—	
—	—	—	35,000	—	Uppsala—Länna jernvägsbolag ombesörjer trafiken å detta spår.
2	3	22	30,000	—	
2	3	18	—	—	Skenorna utbytas småningom mot 14,3 kg. (10 G) skenor af stål.
5	12	170	1,865,000	—	
1	—	24	—	—	{På banan förekomma f. n. lutningar 1 : 36,1 samt kurvor med 148 m. (500 fots) radie. {Jernvägen endast öppnad för godstrafik.
3	8	56	500,000	—	Hamnspårets längd 2,1 km. (0,2 mil) med största lutning 1 : 40 samt minsta krökningsradie 208 m. (700 fot).
3	6	90	—	—	Bibana från Strömsdals station till Strömsdals masugn 0,6 km. (0,06 mil).
3	3	131	—	—	Koncessionen berättigar endast till högsta lutning 1 : 40.
305	723	7,914	42,689,295,24	3,402,500	
—	—	12	33,000	—	Proportionerad andel i det till Forshaga—Deijefors ursprungligen beviljade statslånet.
—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	Bibana till Storå—Guldsmedshyttans jernväg.
—	—	74	30,000	—	
—	—	—	30,000	—	
—	—	—	18,000	—	
—	—	86	111,000	—	

VII.

Koncessionerade enskilda lokomotivbanor under byggnad vid 1880 års slut.

N a m n.	Längd.		Byggnadssätt.						Ban an			Statsunderstöd.		Anmärknin gar.	
			Spårvidd.		Skenvigt.		Största lutning.	Minsta krökningradie.		erhöll konces sion	bestämd att på börjas före	skall öppnas för allmän trafik före	Lån.		Anslag.
	km.	mil.	meter.	fot.	kg. per meter.	℔ per fot.		meter.	fot.						
Halmstad—Nässjö (delen Lindfors—Nässjö)	34,2	3,2	1,435	4,83	21,6	15,1	1: 60	237,5	800	18 $\frac{1}{2}$ 72	—	18 $\frac{1}{2}$ 84	—	—	{ Denna banas hela längd är omkring 195,6 km. (18,3 mil), hvaraf 161,4 km. (15,1 mil) äro öppnade för allmän trafik. { Bibana från Säterhed till Bisberg 4,3 km. (0,4 mil). { Banans hela längd är 66,3 km. (6,2 mil), hvaraf 41 km. (3,9 mil) äro öppnade för trafik. { Fortsättning af Vintjern—Lilla Björnmossens jernväg.
Södra Dalarnes (Strömsnäs—Borlänge) med bibana.....	25,3	2,3	»	»	24,3	17,0	1: 100	297	1,000	18 $\frac{1}{2}$ 76	18 $\frac{1}{2}$ 77	18 $\frac{1}{2}$ 82	¹⁾ 2,500,000	—	
Småland—Varberg (Kinnared—Varberg)	64,1	6,0	»	»	21,5	15,0	1: 60	267	900	18 $\frac{1}{2}$ 76	18 $\frac{1}{2}$ 77	18 $\frac{1}{2}$ 81	—	—	
Lilla Björnmossen—Tallås—Jädraås.....	5,3	0,5	0,891	3,0	11,5	8,0	1: 40	178	600	18 $\frac{1}{2}$ 76 18 $\frac{1}{2}$ 78 18 $\frac{1}{2}$ 80	18 $\frac{1}{2}$ 76	{ 18 $\frac{1}{2}$ 81 18 $\frac{1}{2}$ 82 }	—	—	
Limmared—Åsunden	12,8	1,2	»	»	»	»	1: 300	297	1,000	18 $\frac{1}{2}$ 73	—	—	—	—	

¹⁾ Till och med 1880 utfäkt 2,000,000 kronor.

VIII.

Jernvägar, som i följd af nyare jernvägsanläggningar hafva upphört.

N a m n.	Längd.		Spårvidd.		Statalån.	A n m ä r k n i n g a r.
	km.	mil.	meter.	fot.		
a) Lokomotivbanor:						
Fryken—Klara elf	8,0	0,75	1,188	4,00	75,000	Upphört i följd af Nordvestra stambanans byggnad.
Kristinehamn—Sjöändan	10,7	1,00	1,099	3,70	100,000	Ersatt af Östra Vermlands jernväg.
Norberg—Åmänningen	18,7	1,75	0,891	3,00	300,000	Ingår i Norbergs jernväg, som ytterligare erhållit 300,000 kronor statalån vid ombyggnad till bredspårig lokomotivbana.
Yngen—Östersjön—Öjevettern	15,1	1,41	0,787	2,65	110,000	
Summa	52,5	4,91	—	—	585,000	
b) Hästbanor:						
Landabanan (Ljusne elf)	1,9	0,18	0,891	3,00	—	Upphört i följd af Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 6 Juni 1879.
Norrköping—Fiskeby	5,3	0,50	»	»	64,000	Ersatt af Östra stambanan.
Ränkeseds	4,4	0,41	»	»	37,500	
Yngen—Daglösen	7,1	0,66	0,692	2,33	72,000	Ingår i Östra Vermlands jernväg.
Stribergs grufvor	3,0	0,28	—	—	30,000	Ingår i Vikern—Möckelns jernväg.
Summa	21,7	2,03	—	—	203,500	

IX.

Förteckning å enskilda lokomotivbanor, för hvilka, anlagda å egen mark, ej begärts koncession.

N a m n.	Längd.		Spårvidd.		A n m ä r k n i n g a r.
	km.	mil.	meter.	fot.	
Avesta	2,14	0,20	1,435	4,83	Bibana till Krylbo—Norbergs jernväg.
Bofors station—Bofors bruk	0,86	0,08	»	»	» » Nora—Karlskoga »
Bångbro—Bångbroverken	1,07	0,10	»	»	Utgår från Frövi—Ludvika »
Elfbrohyttans	2,14	0,20	»	»	Bibana till Östra Vermlands »
Kortfors—Karlsdal	2,99	0,28	»	»	» » Nora—Karlskoga »
Margretheshill—Forsbacka	3,21	0,30	»	»	» » Gefle—Dala »
Marma—Sandarne	10,69	1,00	»	»	Sjön Marman—Bottniska viken.
Persbergs grufvefält	3,21	0,30	»	»	Utgår från Östra Vermlands jernväg.
Ramnäs	1,07	0,10	»	»	Bibana till Stockholm—Vesterås—Bergslagens jernväg.
Robertsholm—Hofors	3,21	0,30	»	»	» » Gefle—Dala jernväg.
Seglingsbergs	0,86	0,08	»	»	» » Stockholm—Vesterås—Bergslagens jernväg.
Svanå	2,24	0,21	»	»	» » » » » »
Åmmebergs	12,82	1,20	»	»	Vettern—Åmmebergs zinkgrufvor.
Utsjö	5,84	0,50	1,067	3,59	Utsjö by vid Vestra Dalelfven—Skepphusjön.
Österströms	8,55	0,80	1,039	3,50	Indalselven—Holmsjön.
Ekedalen—Oltorp	3,21	0,30	0,891	3,00	Bibana till Hjo—Stenstorps jernväg.
Geijersholm—Starrkärr	1,07	0,10	»	»	» » Uddeholms »
Hagfors	5,34	0,50	»	»	» » » » » »
Skebo—Hallsta	11,75	1,10	»	»	Sjön Närdingen—Hallstaviken.
Vreten	1,07	0,10	»	»	Bibana till Hjo—Stenstorps jernväg.
Höganäs—Kattegat	2,78	0,26	0,760	2,56	
Summa	85,62	8,01	—	—	

X.

Öfversigt af koncessionerade och okoncessionerade jernbanor med hänsyn till spårvidden, längd i kilometer, samt de koncessionerade banorna tilldelade statsunderstöd och tillhörande rullande materiel.

	Antal banor.			Banornas sammanlagda längd.				Rullande materiel.			Beviljade statsunderstöd.			Summa km., som erhållit statsunderstöd.	Anmärkingar.
	Koncessionerade.	Okoncessionerade.	Summa.	Koncessionerade.	Okoncessionerade.	Summa km.	Summa mil.	Antal.			Lån.	Anslag.	Summa.		
								Lokomotiv.	Vagnar.						
									Person-.	Pack- o. gods-.	K r o n o r.				
A) För trafik öppnade:															
a) Lokomotivbanor med 1,435 m. spårvidd	33	13	46	2,671,7	46,5	2,718,2	254,4	205	515	5,271	29,263,240	3,402,500	32,665,740	1,447,5	Hela det statslån af 500,000 kronor, som tilldelats Söderhamn—Bollnäs kommunikationsled, ingår i lånesumman 5,487,055,24 kr.
" " 1,219 " "	4	—	4	165,7	—	165,7	15,5	23	44	617	5,487,055,24	—	5,487,055,24	165,7	
" " 1,188 " "	1	—	1	18,2	—	18,2	1,7	3	5	72	400,000	—	400,000	18,2	
" " 1,093 " "	2	—	2	48,6	—	48,6	4,6	5	10	124	500,000	—	500,000	36,3	
" " 1,067 " "	4	1	5	221,2	5,3	226,5	21,2	15	39	294	2,279,000	—	2,279,000	108,4	
" " 1,039 " "	—	1	1	—	8,6	8,6	0,8	—	—	—	—	—	—	—	
" " 0,891 " "	18	5	23	699,1	22,40	721,5	67,5	48	101	1,315	4,760,000	—	4,760,000	369,9	
" " 0,802 " "	2	—	2	102,6	—	102,6	9,5	6	9	221	—	—	—	—	
" " 0,760 " "	—	1	1	—	2,8	2,8	0,3	—	—	—	—	—	—	—	
Summa	64	21	85	3,927,1	85,6	4,012,7	375,5	305	723	7,914	42,689,295,24	3,402,500	46,091,795,24	2,146,0	
b) Hästbanor med 0,891 m. spårvidd.....	2	—	2	3,9	—	3,9	0,4	—	—	—	33,000	—	33,000	0,6	Dessa 2,500,000 kronor finnas äfven upptagna i denna tabell kl. A) afd. a).
" " 0,802 " "	1	—	1	1,0	—	1,0	0,1	—	—	—	—	—	—	—	
" " 0,787 " "	2	—	2	7,4	—	7,4	0,7	—	—	—	60,000	—	60,000	7,4	
" " 0,692 " "	1	—	1	3,5	—	3,5	0,3	—	—	—	18,000	—	18,000	3,5	
Summa	6	—	6	15,8	—	15,8	1,5	—	—	—	111,000	—	111,000	11,5	
B) Koncessionerade jernvägar:															
Under byggnad varande:															
Lokomotivbanor med 1,435 m. spårvidd	3	—	3	123,6	—	123,6	11,5	—	—	—	(2,500,000)	—	(2,500,000)	66,3	
" " 0,891 " "	2	—	2	18,1	—	18,1	2,7	—	—	—	—	—	—	—	
Summa	5	—	5	141,7	—	141,7	14,2	—	—	—	—	—	—	—	
C) Jernvägar, som numera upphört:															
a) Lokomotivbanor med 1,188 m. spårvidd	1	—	1	8,0	—	8,0	0,75	—	—	—	75,000	—	75,000	8,0	
" " 1,099 " "	1	—	1	10,7	—	10,7	1,00	—	—	—	100,000	—	100,000	10,7	
" " 0,891 " "	1	—	1	18,7	—	18,7	1,75	—	—	—	300,000	—	300,000	18,7	
" " 0,787 " "	1	—	1	15,1	—	15,1	1,41	—	—	—	110,000	—	110,000	15,1	
Summa	4	—	4	52,5	—	52,5	4,91	—	—	—	585,000	—	585,000	52,5	
b) Hästbanor med 0,891 m. spårvidd.....	3	—	3	11,6	—	11,6	1,09	—	—	—	101,500	—	101,500	11,6	
" " 0,692 " "	1	—	1	7,1	—	7,1	0,66	—	—	—	72,000	—	72,000	7,1	
" " — " "	1	—	1	2,9	—	2,9	0,28	—	—	—	30,000	—	30,000	2,9	
Summa	5	—	5	21,6	—	21,6	2,03	—	—	—	203,500	—	203,500	21,6	
Totalsumma af beviljade låne- och anslagsbelopp	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1)43,588,795,24	3,402,500	46,991,295,24	—	

1) Skilnaden, 1,500,000 kronor, mellan denna summa och den i tab. V upptagna uppkommer derigenom att tvänne af de under byggnad varande jernvägarne skola under år 1881 erhålla detta anslag, som i den stora öfversigtstabellen ej är upptaget.

XI.

Öfversigt af Sveriges jernvägar vid 1880 års utgång.

Sammandrag af föregående tabeller.

	Banornas sammanlagda längd.						Statsunderstöd.		
	För trafik öppnade banor.		Under byggnad varande banor.		Summa		Lån.	Anslag.	Summa.
	km.	mil.	km.	mil.	km.	mil.			
<i>Statens jernvägar</i>	1,855,6	173,6	271,5	25,4	2,127,1	199,0	—	—	—
<i>Enskilda jernvägar:</i>									
a) Lokomotivbanor	4,012,7	375,5	155,6	14,5	4,168,3	390,0	42,689,295,24	3,402,500	46,091,795,24
b) Hästbanor	15,8	1,5	—	—	15,8	1,5	111,000	—	111,000
Summa	5,884,1	550,6	427,1	39,9	6,311,2	589,0	42,800,295,24	3,402,500	46,202,795,24
Jernvägar, som numera upphört	—	—	—	—	74,2	6,94	788,500	—	788,500
Summa	—	—	—	—	—	—	43,588,795,24	3,402,500	40,991,295,24

Innehållsförteckning.

	Sid.
<i>Underdånig berättelse.</i>	
Statsbidrag beviljade för år 1880 till:	
A. Väg- och brobyggnader samt vattenkommunikationer	4.
B. Hamn- och brobyggnader samt vattenkommunikationer	6.
C. Sjösänkningar och andra vattenaftappningsföretag	6.
D. Jernvägsbyggnader	9.
E. Diverse arbeten	9.
Koncessionerade jernvägar år 1880	9.
Redogörelse för de under Styrelsens för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader direkta förvaltning under år 1880 ställda medel	10.
A. Inspektioner å vägarbeten	12.
Godkände vägarbeten	15.
B. I. Inspektioner å hamnarbeten	16.
II. d:o å brobyggnader	23.
Godkände hamn- och brobyggnader	25.
III. Inspektioner å kanaler och farleder	25.
IV. d:o å dockbyggnader och upphalningsbäddar	27.
C. Inspektioner å vattenaftappningsarbeten	28.
Godkände vattenaftappningsarbeten	35.
D. Inspektioner å jernvägar	36.

Bilagor.

I. Omlagda, förbättrade eller nyanlagda vägar, som från och med 1841 till och med 1880 åtnjutit statsunderstöd ..	51.
II. Beräknad medelkostnad för en meter omlagd eller nyanlagd väg under senast förflutna sex åren	52.
III. Vattenaftappningar, som från och med 1841 till och med 1880 åtnjutit statsunderstöd	53.
IV. Beräknad medelkostnad för en hektar förbättrad eller nyvunnen jord under senast förflutna sex åren	54.
V. Förteckning å de statsunderstöd, som åren 1841—1880 anvisats såsom dels anslag dels lån till under Styrelsens för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader kontroll stående arbeten	56.
VI. Enskilda jernvägar, som till 1880 års utgång erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik	60.
VII. Koncessionerade enskilda lokomotivbanor, dels under byggnad, dels ännu icke påbörjade vid 1880 års slut	64.
VIII. Jernvägar, som i följd af nyare jernvägsanläggningar upphört	65.
IX. Förteckning å enskilda lokomotivbanor, för hvilka, anlagda å egen mark, ej begärts koncession	65.
X. Öfersigt af koncessionerade och okoncessionerade jernbanor med hänsyn till spårvidd, längd och rullande materiel, samt de koncessionerade banorna tilldelade statsunderstöd	66.
XI. Öfersigt af Sveriges jernvägar vid 1880 års utgång	67.

Table des matières.

	Page.
<i>Rapport au Roi.</i>	
Subventions accordées en 1880 par l'Etat pour:	
A. Constructions et améliorations de routes	4.
B. Constructions de ports et de ponts et communications par eau	6.
C. Abaissemens de niveau et autres travaux de dessèchement	6.
D. Constructions de chemins de fer privés	9.
E. Travaux divers	9.
Chemins de fer, concédés en 1880	9.
Compte-rendu des deniers placés en 1880 sous la disposition directe de l'Administration des ponts et chaussées	10.
A. Inspections de travaux de route	12.
Travaux de route approuvés après inspection	15.
B. I. Inspections de constructions de ports	16.
II. Inspections de constructions de ponts	23.
Constructions de ports et de ponts approuvées après inspection	25.
III. Inspections de canaux et de voies navigables	35.
IV. Inspections de constructions de bassins de radoub et de cales sèches	27.
C. Inspections de travaux de dessèchement	28.
Travaux de dessèchement approuvés après inspection	35.
D. Inspections de voies ferrées	36.

Annexes.

I. Rectifications, améliorations et constructions de routes avec des subventions de l'Etat depuis 1841 jusqu'en 1880 inclusivement	51.
II. Coût moyen par mètre des routes construites ou réparées pendant les six dernières années	52.
III. Dessèchemens de toute nature exécutés avec des subventions de l'Etat depuis 1841 jusqu'en 1880 inclusivement	53.
IV. Coût moyen par hectare des terrains améliorés ou exondés pendant les six dernières années	54.
V. Récapitulation des totaux des allocations ainsi que des subventions de l'Etat sous forme de prêts accordés dans la période de 1841—1880 pour les travaux soumis au contrôle de l'Administration des ponts et chaussées	56.
VI. Lignes privées ouvertes au trafic après autorisation jusqu'en 1880 inclusivement	60.
VII. Lignes privées concédées, pour locomotives, tant en construction que non commencées à la fin de l'année 1880	64.
VIII. Lignes supprimées par suite de la construction de lignes plus récentes	65.
XI. Liste des lignes privées pour locomotive pour lesquelles il n'a pas été demandé de concession par le fait qu'elles ont été établies sur le terrain des propriétaires	65.
X. Relevé général des lignes ferrées concédées ou non par rapport à la largeur de voie, à la longueur et au matériel roulant et, pour ce qui concerne les lignes concédées, par rapport aux subventions de l'Etat	66.
XI. Aperçu général des lignes ferrées de la Suède à la fin de l'année 1880	67.